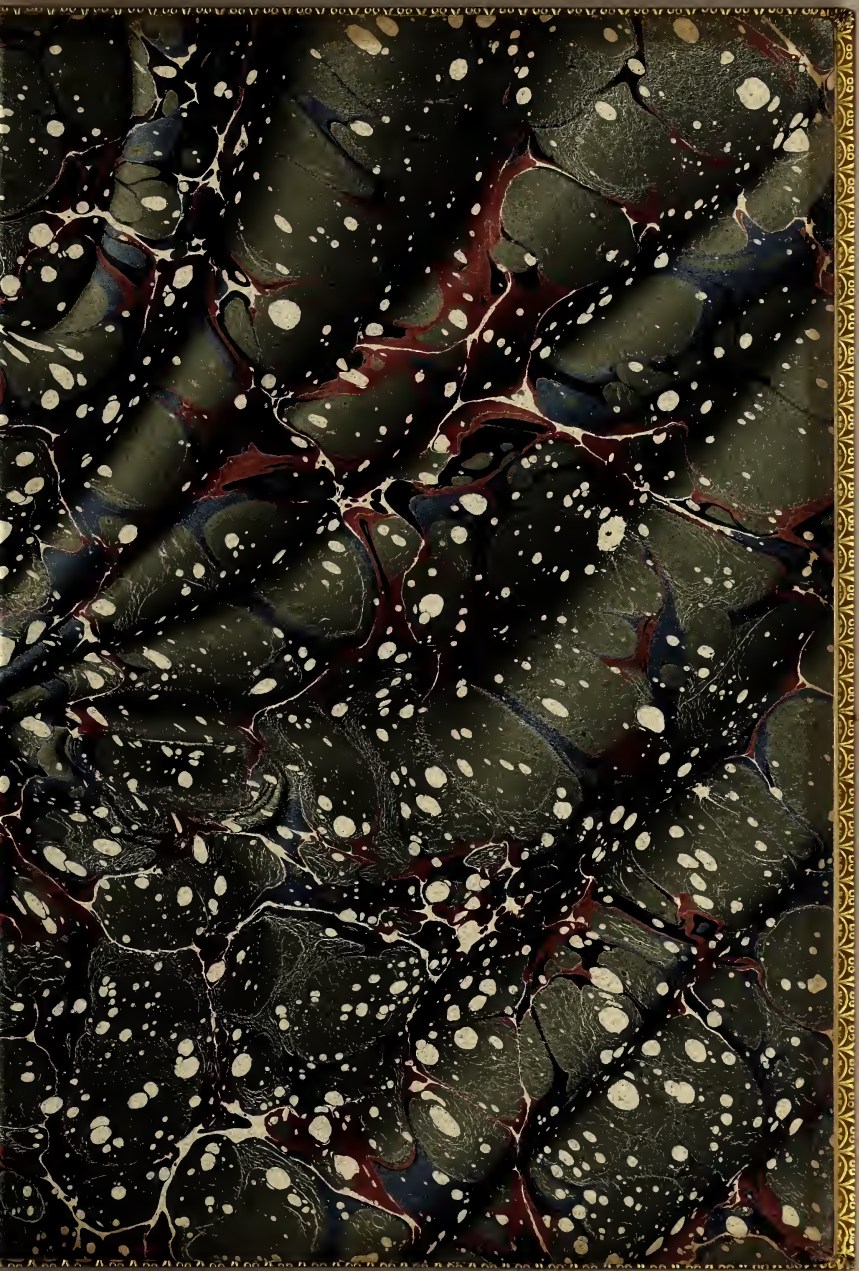
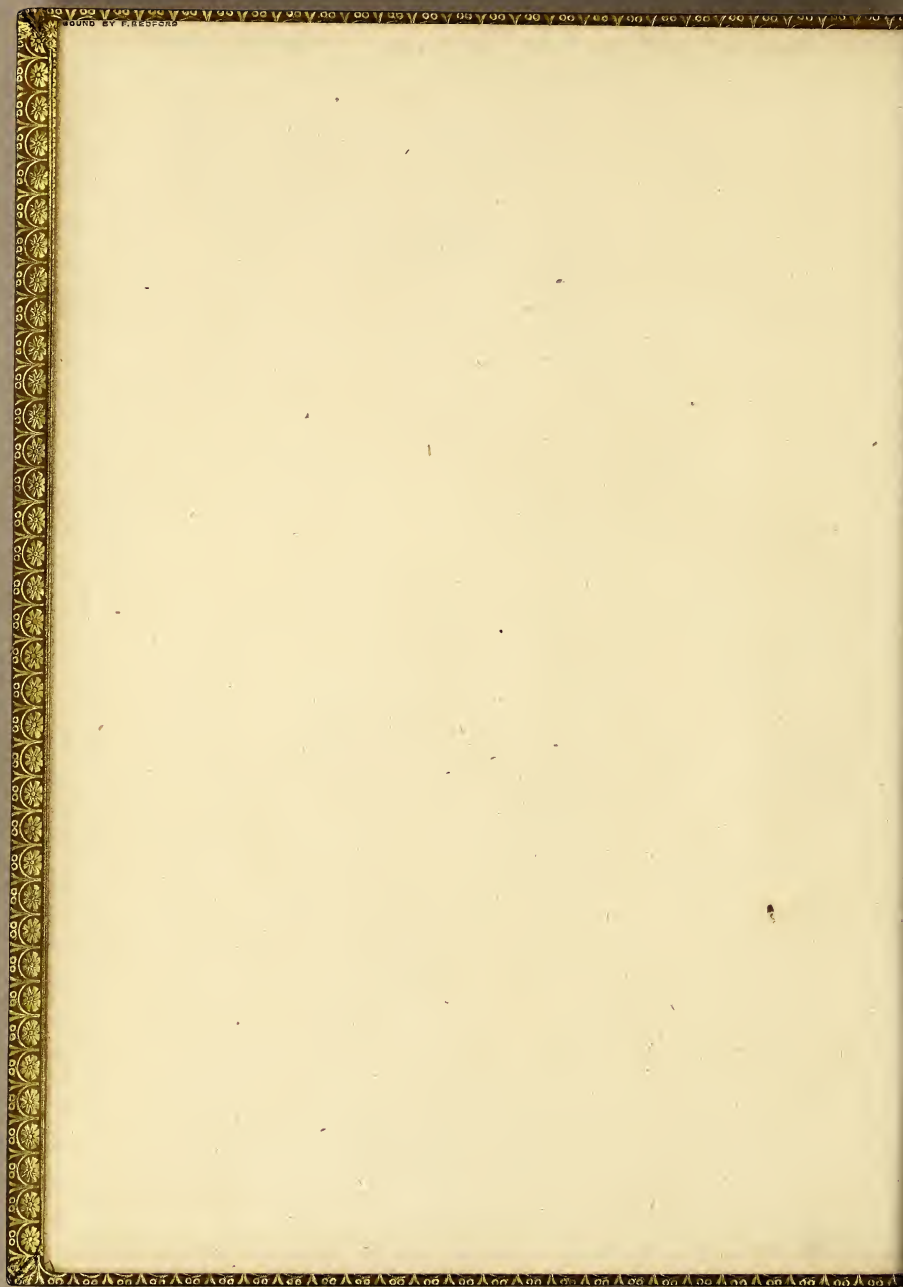

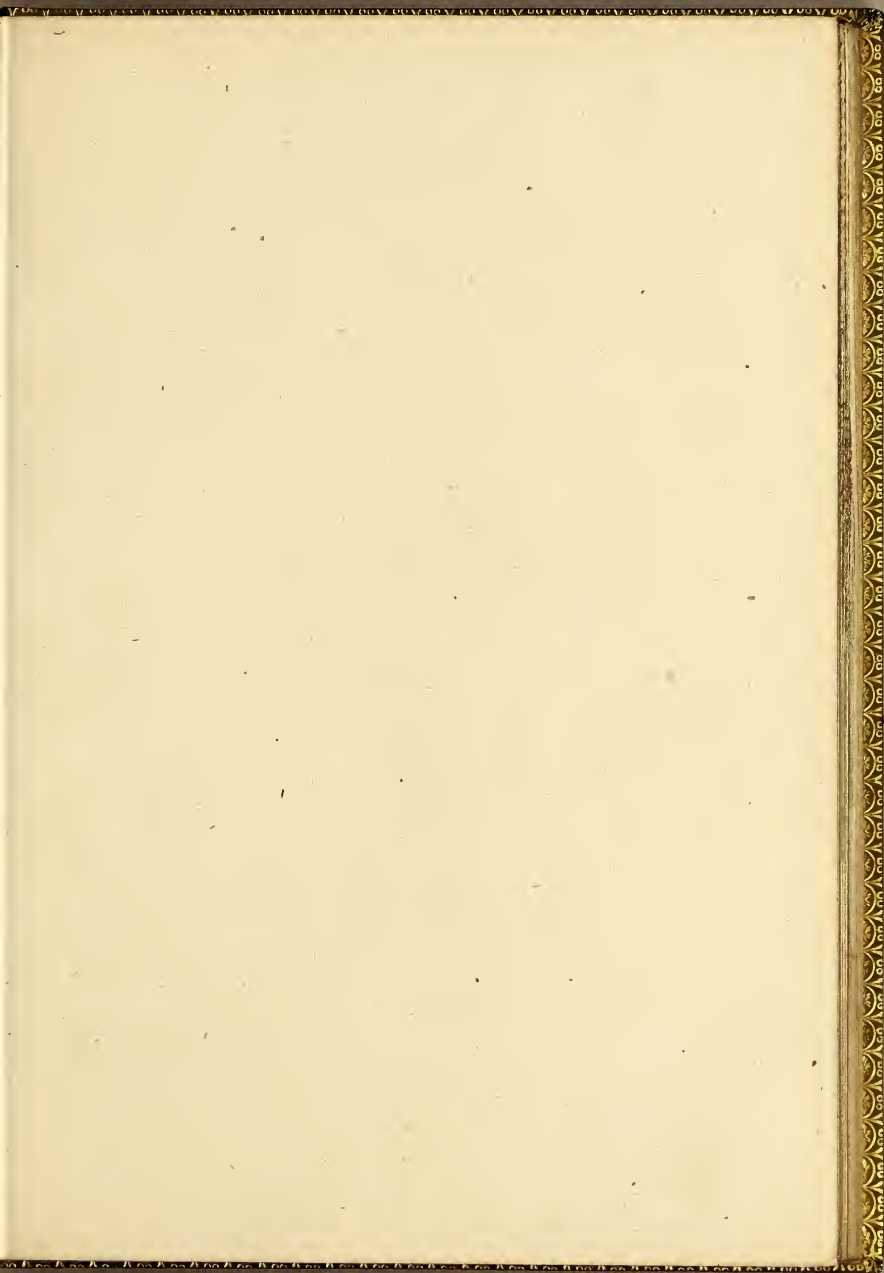
THE
LIBRARY

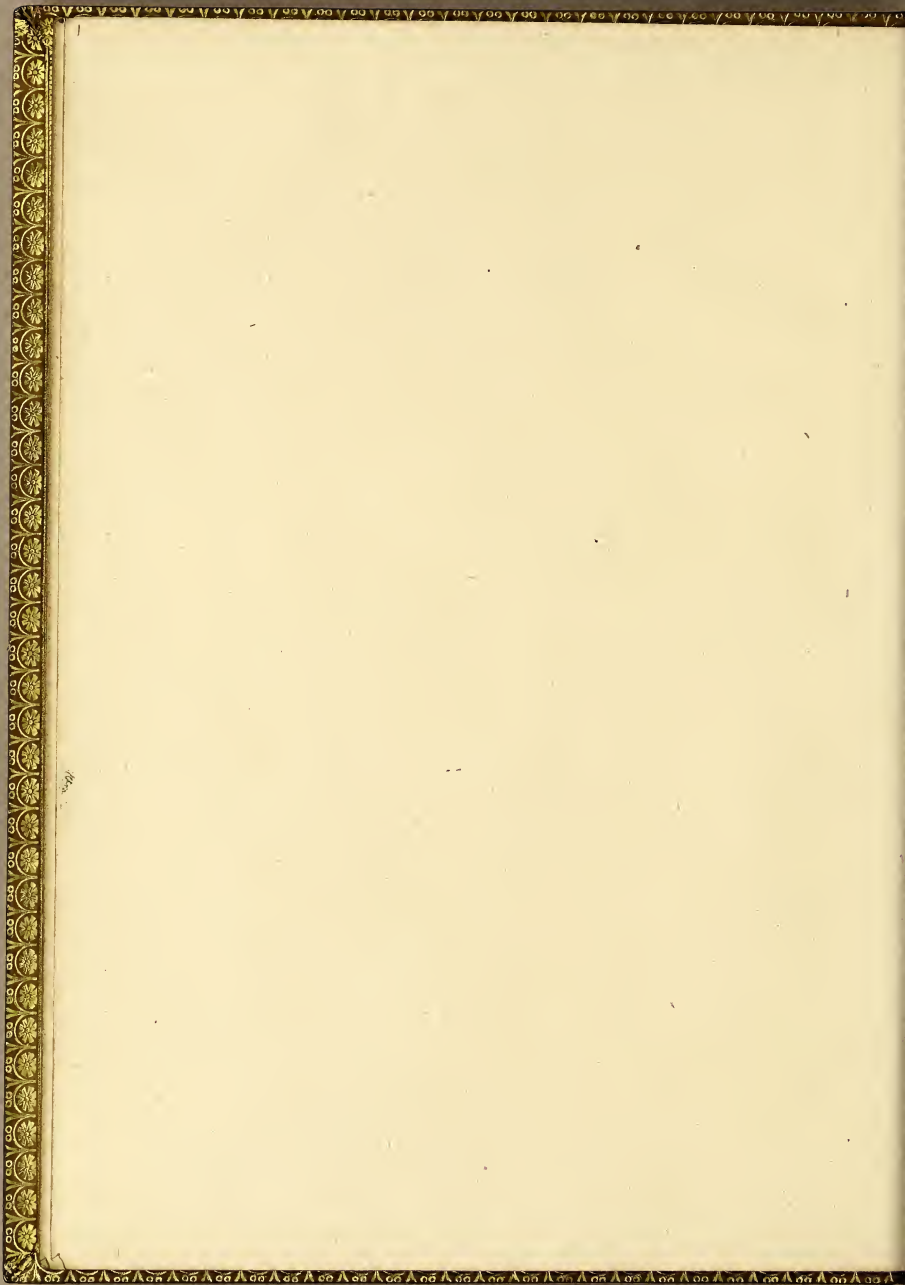

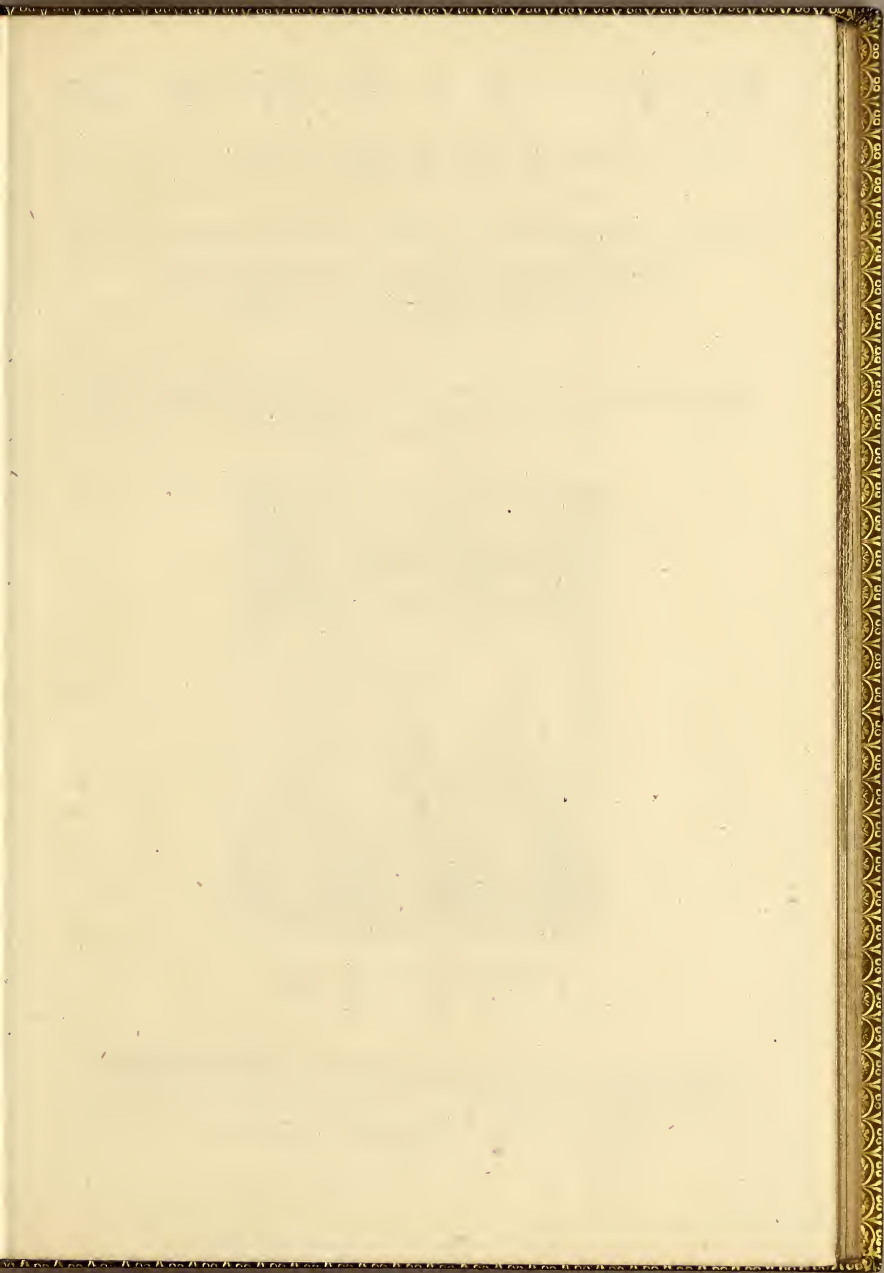
John Carter Brown.

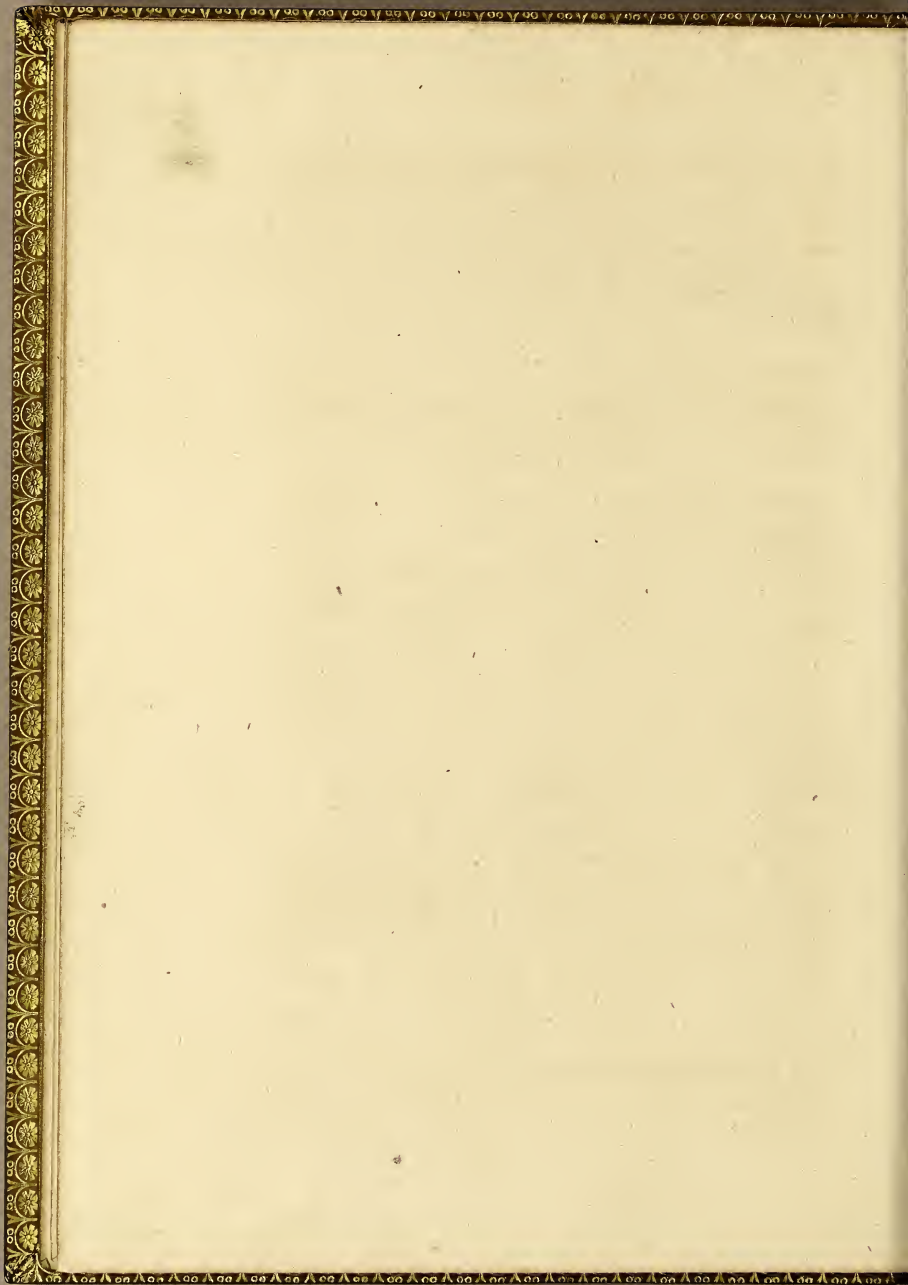

C O N C I L I U M
L I M E N S E.

*Celebratum anno 1583. sub Gregorio XIII.
Sum. Pont. auctoritate Sixti Quinti
Pont. Max. approbatum.*

Iussu Catholici Regis Hispaniarum, atq; Indiarum,
Philippi Secundi, editum.

M A D R I T I,

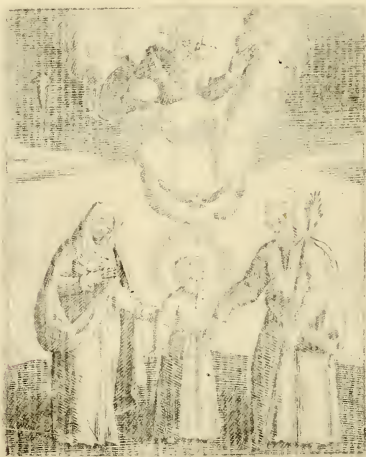
Ex officina Joannis Sanchez Typographi.

Anno Domini M. DC. XIII.

CONCILIUM
LIMENSE.

Celebratum anno 1783. sub Gregorio XIII.
Sede Pontificatus Sixti Quinti
Pont. Max. approbatum.

Joan. Carolici Regis Hispaniarum, et Indiarum
Philippi secundi, editum.

MADRIT.

Ex officina Joannis Sanchez Typographi.

Anno Domini M. DC. XIII.

Librum hunc, nomine Concilium
Limense, vidi, & cum suo Archiepy
opo contuli, quod sacræ Cæsareæ Ma
iestatis Senatus, idemque grauisissimus ap
probauit, & eorum quæ typis excu si sunt
exemplar esse voluit, omniaque in eo sunt
adeo vere & fideliter impressa, vt nihil no
ratu in eo dignum inuenerim, quod non
correspondeat suo exemplari. Datum Ma
triti die decimasexta mēsis Augusti, anni
1614.

*Licentiatu Murcia
de la Llana.*

SASSA.

Pedro de Luján

PR

T A S S A

YO Pedro de Ledesma, Secretario de su Magestad, y de su Consejo Real de las Indias, certifico, que auíendose presentado ante los señores del dicho Consejo el Concilio Provincial que se celebrò en la ciudad de los Reyes de las Prouincias del Peru, el año pasado de mil y quinientos y ochenta y tres, el qual fue visto, examinado, y aprouado por autoridad Apostolica, y mandado por la Magestad del Rey don Felipe nuestro señor que está en gloria, se guardasse, cumpliesse, y executasse en las dichas Prouincias, le tassaron, y mandaron q se vendiesse cada volumen en la dicha ciudad de los Reyes a veynete reales, y de alli arriba hasta la ciudad de la Plata a veynete y cinco reales, y en las Prouincias de Chile, Tucuman, Rio de la Plata, y Santa Cruz de la Sierra a veynete y siete reales, como consta por testimonio firmado de mi nombre, fecho en cinco de Setiembre de mil y quinientos y nouenta y vno, que le di por mandado de los señores del dicho Consejo, siruiendo por el Secretario Iuan de Ledesma mi padre. Y auíendose agora mandado boluer a imprimir por los dichos señores, se ha mãdado confirmar y aprouar la dicha tassa, y que se ponga al principio de cada vno de los dichos volumines. Y para que dello conste, doy esta firmada de mi nombre, en Madrid a quinze de Otubre de mil y seyscientos y catorze años.

Pedro de Ledesma.

P R I -

PRIVILEGIO:

DOn Felipe por la gracia de Dios Rey de Castilla, de Leon, de Aragon, de las dos Sicilias, de Ierusalen, de Portugal, de Navarra, de Granada, de Toledo, de Valencia, de Galicia, de Mallorca, de Seuilla, de Cerdeña, de Cordoua, de Corcega, de Murcia, de Iaen, delos Algarues de Gibraltar, de las Islas de Canaria, de las Indias Orientales, y Occidentales, Islas, y Tierra firme, del mar Oceano, Archiduque de Austria, Duque de Borgoña, de Brauante y Milá, Conde de Abspurg, de Flandes, y de Tirol, y de Barcelona, Señor de Vizcaya, y de Molina, &c. Por quanto el Rey mi señor y padre que aya gloria, conformandose con lo dispuesto y ordenado en el santo Concilio de Trento, auiendo el año passado de mil y quiniētos y ochenta y tres mādado juntar los Prelados de las Prouincias del Peru, en la ciudad de los Reyes, celebraron el Sinodo Prouincial, donde se determinaron muchas cosas tocantes y pertenecientes al aumento del culto diuino, buen gouierno, espiritual, correccion y perfeccion del Estado Ecclesiastico: y auiendose acudido a su Santidad por parte de los dichos Prelados, y del Clero con el dicho Sinodo, tuuo por bien de le aprouar, y confirmar: y el Rey mi señor ordenò, y mandò a los Virreyes, y Governadores de aquellas Prouincias, que para el cumplimēto de lo dispuesto en el dicho Sinodo, diessen todos el fauor y ayuda que fuesse necessario, y juntamente dio licencia por vna su carta y prouision Real, fecha a veynte y vno de Agosto del año passado de quinientos y nouenta y vno, al Licenciado Bortolome Menacho, Secretario que fue

del dicho Sinodo ; para que por tiempo de seys años, el, o quien su poder huuiesse, pudiesse hazer imprimir, y vender en estos Reynos, y en las Indias, y embiar a ellas el dicho Sinodo. Y porq̃ es necessario imprimir de nueuo, y embiar a las dichas Prouincias mas cuerpos del dicho Sinodo, por la presente doy licencia y facultad para que se impriman, y embien la cantidad dellos que pareciere a mi Real Consejo de las Indias, y con su orden y licencia y no de otra manera, para que en las dichas Prouincias se puedan vender por las personas que ordenare el dicho mi Consejo, conforme a la tasa que por el està hecha, sin exceder della, sin que otra persona pueda imprimir ni embiar el dicho Sinodo, so pena de perdimiento de todos los moldes y adereços, y cuerpos que se imprimieren, y vendieren, y de mil ducados por cada vez que se hiziere lo contrario, la tercia parte para mi Camara, y las otras dos para el juez y denunciador. De lo qual mandê dar la presente. En san Loroço a veinte y siete de Setiembre de mil y seyscientos y catorze años. Y O EL REY. Yo Pedro de Ledesma Secretario del Rey nuestro señor la fize escriuir por su mandado. Registrada. Francisco de Mondragon. Canciller. Francisco de Mondragon. El Marques de Salinas. El Licenciado don Francisco de Tejada y Mendoza. El Licenciado don Iuan Gonçalez de Solorçano. El Licenciado don Iuan de Zuñiga. Doctor don Pedro Marmolejo.

EL

E L R E Y.

Mi Virrey, Presidentes, y Oidores de las
 mis Audiencias Reales de las Prouin-
 cias del Peru, y mis Governadores, y
 Corregidores de los distritos de las dichas Audi-
 encias, à cada uno en su jurisdiccion. El Concilio
 Prouincial que se celebrou en la ciudad de los Re-
 yes de estas Prouincias, conforme al decreto del
 Concilio Tridentino, los años passados de mil y qui-
 nientos y ochenta y dos, y ochenta y tres, en que se
 ordenaron diuersos decretos tocantes à la reforma-
 cion del cleroy estado ecclesiastico, y para la dotri-
 na de los Indios, y administracion de los Sacrame-
 tos en el Arçobispado de la dicha ciudad de los
 Reyes, y en los sus Obispados sufraganeos, se vio
 en mi Consejo de las Indias, y por mi orden se
 lleuo à presentar ante su Santidad, para que lo
 mandasse ver y aprouar: y auiendose llevado à
 su Santidad, tuuo por bien de darsu aprouacion
 y confirmacion, mandando que los dichos decretos
 del dicho Concilio se executassen en la forma, y
 como entendereys por los originales y los traslados
 que por mi orden se han impresso en mi Corte, que
 todo se ha tornado à ver en el dicho mi Consejo,
 y se lleua à essas Prouincias. Y pues el dicho Conci-
 lio y decretos del se han hecho y ordenado con tã-
 to acuerdo y examen, y su Santidad manda que
 se cumplã y execute: yo os mando à todos, y à ca-

da uno de vos, segun dicho es, que para q̄ se ha-
ga assi, deys y hagays dar todo el favor y ayuda q̄
conueniga y sea necesario, y q̄ contra ello ni parte
dello, no vays ni passays en manera alguna. En
encargo al muy Reuerendo in Christo padre Ar-
cobispo de la dicha ciudad de los Reyes, y a los Re-
uerendos in Christo padres Obispos sus sufraga-
neos, comprehendidos en el dicho Concilio Prouin-
cial, q̄ de nueno hagã publicar en sus Yglesias ca-
da uno en su distrito los decretos del dicho Con-
cilio, y cūplan y hagan cūplir inuiolablemente lo
que en ellos està dispuesto y ordenado, como en
ellos se contiene, y su Santidad lo ordena y man-
da, sin lo alterar ni mudar en cosa alguna. Fecha
en S. Lorenzo a 18 de Setiembre, de mil y qui-
nientos y nouenta y un años.

YO EL REY.

Por mandado del Rey nuestro señor.

Iuan de Ybarra.

ILLVS-

+ P

ILLVSTRISSIMO
 Domino Fernando à Vega
 & Fonseca, Regij senatus
 Indici Præsidi.

Iosephus Acosta Societatis Iesu
 Theologus. S.

S *EMPER* quidem, Illustrissime domine, Prouincialia Cõcilia ab Ecclesia sancta magni estimata sunt, sed tunc maximè celebrata, & plurimi vsus habita, cum religio Christiana in quavis prouincia nouas radices agere inciperet. Quòd intelligerent sancti Patres maiores nostri, ad mores componendos, ad disciplinam Ecclesiasticã penitus inducendam, ad comprimendas de-

A niq₃

niq̄ veteris superstitionis reliquias, & vita liberioris licentiã coercendã, opus esse conuentu multorum præsulum, qui sapientia, autoritateq̄ sua noua prouincia formam maximè congruentem constituerent. Idita habere, facile perspiciet, qui Gallicana, & Germanica concilia tempore Caroli, & Ludouici Imperatorum, celebrata euoluerit. Toletana prima tempore Gothorum, Græcanica quoq̄ superiorum temporum, cum Ecclesiarum apud gentes illas fundamenta iacerētur. Itaq̄ maiorum instituta autoritatemq̄ sequuti, qui Catholica inuictissimi Regis Philippi maiestati in isto senatu fuere à consilijs, cum de rebus Indicis optimè stabilendis agerēt, illud in primis curadum censuere, vt in nouis Indiarum Ecclesijs Prouinciales conuentus agerentur, ubi de instructione Indorum, de Ecclesiastica disciplina retinenda, de populi emendandis moribus, pro ratione temporum, ac regionum quam fieri posset accuratissime

sime decerneretur. Idq³ Regijs literis, atq³ edictis ad Episcopos, & Proreges Indiarum saepe, atq³ ardentem est actum, actandem aliquando perfectum. Atque in alijs quidem Metropolitanis Ecclesijs synodi Prouinciales celebratae sunt, Limam uero hoc est in Regiam ciuitatem ex Peruanò Regno cum suo Metropolitano Episcopo, octo conuenere: quorū ut sunt diocesese ampla, & valde disiuncta, ita non potuit esse aut exiguus labor, aut impensa mediocres. Verū causa ita merito postulante, neque laboribus, neque tempori parcendum fuit. Nam quod rarò posse contingere congregationes suas Episcopi, in tam vastis regionibus animaduertēt, tunc operam sibi omnem adhibendā existimarunt, per biennium propemodū laborantes, adiumentum quoque prabentibus uiris in illa regione literis, & experientia, & religione praestantibus. Itaque post diu multumq³ agitatae varias causas, edita sunt decreta maximè opportu-

na omnium pene sapientiū calculis probata, demū promulgata, atque exhibita. Sed ut est ubiq³ morum reformatio ingrata, à quibusdam de clero tumultuatum est, querela aduersus Episcopos proposita, appellationes demum interposita. Concilij ipsa decreta in isto Regio senatu cui præs. eorundem opera diu, ac diligenter inspecta: nihil inuentū, quod aut civili administrationi esset oppositū, aut à Christiana, & Ecclesiastica cura alienum. Tantum censura frequentiores atque interdum rigida visa fuerunt tantisper temperanda, ne nimius Zelus potius pietati obsesset. Quare Rege nostro pijsimo ex tua istiusq³ collegij sententia sic statuente, concilium ipsum Romam delatum est, atque adeò à sanctissimo domino nostro Sixto Quinto, postulatum, ut & comprobaretur, & aliqua ex parte corrigeretur. Itaq³ autoritate Summi Pontificis in cōgregatione præclarissima Cardinalium conciliorum causis cognoscendis

cēdis deputatorū, lecta, & tractata sunt, decreta omnia huius Prouincialis synodi, ubi etiam appellatores auditi, & tota res diligēter acta. Deniq̄, paucis quibusdam aut declaratis, aut immutatis, concilium ipsum probatum est, ac præclare cōmendatum, atque ut modis omnibus obseruetur, ab illa grauißima congregatione præceptum. Sed ut constaret Romæ à tantis Patribus autoritate Pōtificis Maximi, ita fuisse decretum, ut à Catholico Rege nostro postulātū fuerat, rursus Regio isti senatui representauimus conciliū ipsum autenticū, quod tibi, Vir Clarissimè, collegisq̄, tuis ita placuit, ut quauis reclamante adhuc appellatorū parte, nouo decreto statuerit Peruanis Præsulibus atq̄, Proregi de illius accurata obseruatione scribēdū, & ut omnibus esset copia, statim Typis mādandū. Faxit Deus, ut que tanto labore parata, tanto etiā consilio prouisa sunt, pari diligentia, ac studio suscipiantur atq̄, obseruentur. Recte

A 3 enim

Roman. 2.

enim Paulus monet, nihil prodesse legem nisi illam obserues: quin potius grauioris iudicij reos constituere omnes, qui agnoscunt quidem agenda, sed agere pratermittunt. Tuam vero amplitudinem profestius loci dignitate adniti decet, ut qua ad illarum regionum salutem bene ac maturè deliberata sunt, diligenter atque integrè executioni tradantur. Vale. Madridi. Nono Kalendas Maias. Anno M.D.LXXXIX.

DE

DE IIS QVÆ IN HOC
 Concilio Prouinciali à sacra congrega-
 tione Cardinalium autoritate sum-
 mi Pontificis detracta, aut
 emendata sunt.

NEMO Catholi-
 cus dubitat ad Ro-
 manum eundē-
 que summū Pon-
 tificem pertine-
 re acta, ac decre-
 ta Prouincialiū
 synodorum re-
 cognoscere, atque vbi opus fuerit emē-
 dare. Nā pro suprema in Ecclesia Dei
 autoritate, quā à Christo domino accep-
 it, Spiritus sancti luce etiā copiosiore
 illustratur, vt quæ videnda sunt videat:
 cuius censuram approbationemq; aut
 correctionem, non modo sancti Patres
 Ecclesiarum lumina, Athanasius, Au-
 gustinus, Hieronymus, cæterique tales,
 A 4 verum

verum concilia ipsa Prouincialia, & studiosissimè flagitant, & fidelissimè acceperunt. Quo exemplo in hoc concilio Peruano à sacra congregatione Cardinalium iussu sanctissimi Patris Sixti Quinti nonnulla mutata emendataque sunt. Ex quibus, quæ sunt præcipua, subiiciam.

In primis censuræ quædam in quibus excommunicatio ipso facto ferebatur, quod videretur poena rigidior, vel prorsus sublatae sunt, vel in poenas aliamitiores commutatae. Nam quæ in actione secunda, cap. 23. ferebatur aduersus foeminas cooperto vultu vias publicas inambulantes, siue de fenestris prospicientes, dum processiones supplicationes vè fiunt, omninò sublata est.

Deinde, quæ in Actione tertia, cap. 9. aduersus clericum sine literis dimissorij ex vna dioecesi in aliam commentem, commutata est in poenam pecuniariam arbitrio Episcopi.

Itemq;

Itemq; in eadem Actione, & capite eodem aduersus Vicarios, & Prouisores, & Iudices Ecclesiasticos admittentes clericum ex aliena diœcesi etiam ad celebrandum sine literis dimissorijs, eodem modo commutata est in pœnam pecuniariam arbitrio Episcopi.

Præterea, in eadem tertia Actione, cap. 17. aduersus clericum aleis, aut cartis pictis, aut alteri iure prohibito, ludo vacantem, ferebatur sententia excommunicationis ipso facto, dūmodo precium duorum aureorum excederet in ludendo. Id temperatum est, vt pœnam excommunicationis clericus non incurrat, nisi summam excedentem quinquaginta aureos luserit.

In eadem Actione cap. 18. ferebatur aduersus clericum, qui fœminam, equitando ducit à tergo, aut ambulando manu tenet, aut comitatur, itemq; in ipsas fœminas tali ministerio clericorū vten-
tes. Mutata est in pœnam arbitrariam

Episcopi. Quin etiam quod decretum habebat, etiam si mater esset aut soror, non esse foeminam à clerico cōmittandam, quia nimium id visum est, correctum est, vt exceptio potius fiat, nisi mater aut soror sit. Æquum enim censuerunt esse patres grauisimi, vt matri aut sorori possit clericus, eiusmodi obsequium impendere.

Cap. 21. Actionis eiusdem ferebatur excommunicatio in clericum conductentem decimas per se, vel per interpositam personā: hæc prorsus sublata est. Quin potius quoniam Doctores nobiles sentiunt non esse contra ius canonicum decimas Ecclesiarum à clericis conducí, decretum ipsum ita emendatum est, vt solum habeat, leges sacras, quæ prohibent clericos conductores fieri, esse ad vnguem obseruandas: nulla de decimarum conductione noua prohibitione facta.

Præter censuras iam dictas, etiam
mode-

moderari placuit, quod in secūda Actio-
ne cap. 30. decretum erat, vt nullus or-
dinaretur ad titulum domicilij iurati,
nisi per triennium integrum, verè & rea-
liter commoratus sit in ea diocesi: cu-
ius loco positum est. Neminē sub præ-
textu domicilij esse ordinandū, nisi il-
-lud legitime, quemadmodū ius statuit,
contractum fuerit.

In capite etiam septimo Actionis ter-
tiæ habebatur, in causis criminalibus
clericorum, neque fiscalem, neque no-
tarium laicum esse admittendum, sed in
sacris ordinibus constitutos esse debe-
re, qui ijs officijs fungerentur. Id totum
auferre placuit, quod non vsque adeo
consentaneum iuri visum sit.

Capite 16. Actionis quartæ cum a-
geretur de parochia non suscipienda si-
ne Episcopi collatione etiam à regula-
ribus, additum erat, regulares præter or-
dinarij facultatem curā gerere parochiæ
nullatenus iura permittere, & matrimo-
nia

nia ab ijs cōpulata, esse irrita & inualida,
nisi Apostolico priuilegio fulcirentur,
quòd tamen nullum esse Episcopi iudi-
cabant. Hoc totum detrahendum sacra
congregatio censuit, quòd noluerit de
priuilegijs sedis Apostolicæ, quæ se re-
gulares habere contendunt, definitam
ferri sententiam. Quare causam hanc
inter ordinarios, & regulares pro neu-
tra parte definitam reliquit: quod sanè
prudencia sua, non ad alicuius omninò
regularium instantiã egerunt illustrissi-
mi Cardinales.

Sunt etiam nonnullæ poenæ pecu-
nariæ de quibusdam locis detractæ,
quod non videretur causa vsque adeò
urgens, neq; ipsa frequentia mulctæ pe-
cuniariæ valde esset vsitata in canoni-
cis decretis. Hæc atque alia minutiora
non erit opus indicare.

DE

7

D E I I S Q V Æ C O N -
cilio addita sunt ab eadem sacra
Congregatione.

IN Actione prima professio Fidei posita erat iuxta concilium Compostellanum Salmanticæ celebratum. Visum est sacre Congregationi potius ponendam esse, vel addendam eam formam professionis, quam Pius Quartus inducit in constitutione edita anno millesimo quingentesimo sexagesimo quarto, cuius initium est: Iniunctum novis. Tum quod ea forma commodior sit & plenior, tum quod Apostolicæ & Romanæ Sedis sicut fidem omnes ubique Ecclesias sequi oportet, ita professionis formam præferre deceat.

Actione tertia, capit. 33. ubi de sanctionialium bonis agit, ad finem totius decreti addidit Congregatio: Quod si ex redditibus Monasterij, vel ex consuetis elemosynis tantum suppetat monialibus,

libus, vt ad ipsum victum, fabricam Ecclesie, aliasq; necessitates comode sufficiat, minimè licet alias recipere pacta certa eleemosyna pro dote: secus si monialium numerus augeatur. Cur id addiderit, in promptu est, quòd simoniacum iudicauerit, pro ingressu monasterij de bonis pacisci: tantumq; id eleemosynæ accipere tutum sit, vbi monasterium indiget.

In quinta eademq; vltima Actione, breue capitulum in fine addidit Congregatio in hæc verba. Omnia autem & singula huius Prouincialis Concilij decreta sanctæ Sedis Apostolicæ censuræ & correctioni sint subiecta. Nam quod Archiepiscopus, atq; Episcopi cõprouinciales per suas literas sanctissimo Domino nostro significarunt, de sua reuerentia, & subiectione fidelissima erga Sedem Apostolicam, id quoque aliquo decreto in ipso Concilio testandum fuit, quemadmodum solent Synodi
non

non solum Prouinciales, sed etiam Generales, atque æcumenicæ; summi Pontificis approbationem cõfirmationemq; postulare.

DE IIS QVÆ RE-
clamante appellatorum parte, à sacra
Congregatione Cardinalium ex autori-
tate summi Pontificis in hoc Concilio
rata habita confirmatq;
sunt.

Quanuis aliquot excommunicatio-
 nis latæ censuræ, factæ Congre-
 gationi remouere placuerit, vt est su-
 pra ostensum; non tamen omnes, quæ
 in hoc Concilio Prouinciali decretæ
 sunt. Quin potius matura tractatione
 discussas, nonnullas relinquendas vt
 erant, atque approbandas iudicauit, quòd
 essent causæ magni ponderis, ob quas
 ferrentur. In quo genere sunt tres præ-
 cipuæ. Primum Actione secunda, cap. 41.
 in

8
in eos qui parochiam Indorum sine as-
sensu sui Antifitis deserunt, aut ante
discedunt, quam successoribus rerum Ec-
clesiasticarum suæ curæ commissarum
rationem reddant. Huius censuræ ratio
idonea statim redditur in ipso textu Con-
cilij. Nam & fraudes, inquit, in rebus
Ecclesiæ non tolerandæ fiunt, & Christi
oues facile desertæ pereunt. Vtrumque
damnum crebrò datum in illis tam va-
stis regionibus Præsules diuturna expe-
rientia abunde didicerunt.

In Actione quarta, capit. 3. in visitato-
res processus aliquos occultantes, aut
iniqua collusione cum visitatis eorum
crimina dissimulantes, aut ad ordinariū
prædictas causas non integre transmit-
tentes. Sciunt experti illarum regionum,
visitatorum sæpe cupiditate & fraudi-
bus visitationes non parum fuisse corru-
ptas, vnde remedij nihil rebus Eccle-
siasticis allatum sit, quin potius damni
plurimum datum. Quam visitationis
Cano;

Canonicae perniciem amouere cupiens,
Synodus, statuit à visitatoribus causas
criminales parochorum cognosci qui-
dem sed definitiuam Episcopis reserua-
ri. Ne verò aut processus occultarētur,
aut corrupte transigerentur, Excommu-
nicationis latae sententiam intentandā
consuit, idquē sacrae Cōgregationi etiā
placuit.

Sed inter omnes huius Concilij cen-
suras illa praecipua est, quae in Actione
tertia, capite quarto, & quinto lata est
in clericos mercaturae operam dantes,
tum etiam in parochos Indorum qui
per se, vel etiam per interpositam per-
sonam quancunq; cū quibusuis Indis
mercaturam exercere praesumunt, aut
etiam pecora alere, aut agros colere, aut
vehendis mercibus animalia tenere, vel
locare, aut ipsos Indos ad mineralia sibi
curanda mittere, vel eorum operam lo-
care, denique vel cū ipsis Indis nego-
ciati vel cum alijs, per ipsos. Hoc sanē

decreto grauius plerique parochorum
offensi sunt, atque ob hoc maxime ap-
pellarunt, & quantum licuit, vt tollere-
tur, egerunt: quòd videretur certè du-
rum, & acerbum, atq; clericorum for-
tunis iniquum, tum etiam conscientijs
periculosum, cum sit id tam vsitatum in
illis locis, vt nihil magis. Verum vt hæc
censura præ omnibus vna grauior fuit,
ita hæc dempta, cætera omnia in hoc
concilio provinciali prouisa, nullius pe-
nè esse pretij & vsus, omnes rectè sa-
pientes censuere. Igitur causa hæc, par-
te appellatorum instante, in Regio Sen-
natu Indico diligenter discussa est. Sed
cum constaret Regijs edictis etiam cau-
tum esse, vt Parochorum negotiationi-
bus, quod essent, Ecclesiæ Indicanæ
certa pernicies, Episcopi omnibus mo-
dis occurrerent, rectè esse positam cen-
suram Senatus iudicauit. Inuictissimus
quoque, atq; catholicus Rex Philippus:
per legatum suum siue Oratorem Ro-
mæ

mæ agentem Pontifici Maximo sugge-
 rendum putauit, vt censura quæ in Pa-
 rochos Indorum negotiantes lata fue-
 rat à Synodo Prouinciali, nullo modo
 tolleretur, quin potius sedis Apostolicę
 autoritate confirmaretur Romæ post
 multam controuersiam atque vtriusq;
 partis allegationes auditas, tandem est
 definitum, decretum Concilij cum sua
 censura manere debere. Inducta est sa-
 cra Congregatio in eam sententiã ijs-
 dem rationibus quibus Episcopi impul-
 si sunt. Primum quod negotiationes Pa-
 rochorum magno scandalo Indis, atq;
 Euangelio ipsi grauissimo impedimen-
 to sint, quod putent Indi religionem
 Christianam esse venalem, & nihil a-
 liud Euangelij ministros, quàm quæ-
 stum agere. Deinde præter modum
 occupantur & distinentur Indi in ijs
 temporalibus sacerdotũ lucris, & mul-
 tum sæpe grauiterque vexantur. Tertiõ
 vitia primorum inter Indos quos illic

01
Caciccos, aut Curacas vocant, facile dis-
simulantur, adulteria, inquam, ebrieta-
tes, superstitiones, idolatriæ, dum ad
hæc Parochi conuiuent, vt ad sua lu-
cra operam Indorum promptam ha-
beant. Quartò ipsi Sacerdotes in ijs oc-
cupati sæpe confessiones maiorũ etiam
ægotantium, baptismum paruulorum,
catechesim, cæteraq; officia prætermi-
tunt aut negligenter exercent. Quintò
iniquæ fraudes hac occasione nectun-
tur dum Indi suis Parochis obsequium
præstare volentes, merces aut emunt,
aut distrahunt, quoquo pretio Parochis
libet. Denique tota res sordida est, &
Christi ministro indignissima, dum pa-
ræciæ non ob aliud ambiuntur atque
curantur, quàm vt mercibus & lucro
augeantur clerici. Quæ profecto om-
nia sic se habere, nemo dubitabit, qui
sit rerum Indicarum vel tenuiter peri-
tus. Quare omnium sapientiũ vox fuit,
Nihil in Concilio proficere posse pa-
tres,

tres, nisi negotiationem à Neophytorum prepositis omnibus modis excluderent. Et pœnas quidem pecuniarias ad id nihil prodesse, longa experientia compertum est, cū fuerint superioribus synodis satis magnæ propositæ; Visitationes quoque in ea re parum, vel nihil potius efficere certum est, quod vel occultentur, vel dissimulentur, vel certè non emendentur negotiatorum crimina. Ergo vnum illud remedium restare visum est, si idem esset & reus, & iudex futurus sui, quod in excommunicationis latæ sententiæ pœna fit. Neque admodum timendum est, ne irregulares Parochi fiant, aut enim censuram timentes abstinebunt, quod plerique facient, aut si nec sic quidè abstinuerint, se & apud Deum, & apud homines nihil aliud quam mammonæ seruos declarabunt. Neq; vero censenda est tanta acerbitas huius decreti, si recolas à Gelasio primo ob similem negotiatio-

nis culpam clericos deponi iustos, ut
constat 88. dist. cap. consequens, & ab
Alexandro tertio anathemate percuti
clericum, aut monachum mercaturam,
aut negotiationem eiusmodi exercen-
tem, cap. secundum instituta. Extra. Ne
clerici, vel monachi. Nam quod quidam
inopiam prætexunt, apertus est dolus,
cum Paraciæ Indicanæ habeant reddi-
tus non solum sufficiens, sed etiam co-
piosos. Nihil etiam aliud quærunt, qui
ista prætexunt, quam breui ad eas opes
peruenire, quibus aucti & Indorum cu-
ram abijciant, & ad suos locupletes re-
uertantur. Adhibita est nihilominus à
congregatione illa moderatio, ut pos-
sit Parochus victui necessaria pecora a-
lere. Id enim nullo modo negotiationis
nomine debet intelligi.

Relictæ quoque sunt quædam aliæ
censuræ, sed quæ vix quicquam curæ
afferant, quod in eas rarus sit qui incide-
re soleat.

Postre-

Postremò Actionis secundæ decre-
tum vltimum de collegio seminario
instituendo & de contributione faciē-
da, reclamante quoq; appellatorū pro-
curatore, confirmatum est, propterea
quod Concilij Tridentini institutum
nusquam æquē necessarium sit, atq; in
nouis Indorum Ecclesijs, quæ mini-
strorum, & numero, & facultate ma-
gnopere indigent.

DOMINO AR.
chiepiscopo ciuitatis
Regum.

REVERENDISSIME
Domine. uti fr. Synodum Pro
vincialem ab Amplitudine tua
istic anno M. D. LXXXIII. cele
bratam, & ad sanctissimum Dominū
nostrum postea missam Illustrissimi
Cardinales Cōcilio Tridentino inter
pretādo prapositi ex suo munere, eius
que sanctitatis iussu diligenter perle
gerunt, ex eaq; Amplitudinis tuae pie
tatem, & quod inde elucet, in catholi
cam Religionē, & sanctam sedē Apo
stolicam studium, perspexerunt. Nūc
Synodum prædictam ad Amplitudi
nem tuam remittunt, ubi visum fuit,
emendatam, atque aptatam, ut eo mo
do, quo illam acceperit, edendā, & pro
istorum populorum salute, atque eccle
siastica

*siastica disciplina conseruatione omni-
 nino curet obseruandam. Si quid autē
 erit, in quo Congregationis summa er-
 ga eam voluntas in spiritali admini-
 stratione istius Prouinciae latissimo lo-
 corum interuallo à nobis disiuncta, ca-
 ritate autem coniunctissima adiuven-
 to esse possit, sciat Amplitudo tua, fe-
 eius opera summa cum fiducia uti pos-
 se. Quod si fecerit, intelliget, quò mem-
 bra ista sunt à capite remotiora, eò
 nos semper fore ad ea fouenda para-
 tiores. Et nisi nobis tua in isto pasto-
 rali officio prudentia & assiduitas sa-
 tis perspecta essent, istum tibi nouum
 gregem multa cura indigentem pluri-
 bus uerbis commendarem: quod ta-
 men breui facimus, non quia opus esse
 existimemus, sed ut nostrum erga recē-
 tes istos uere fidei, & religionis alum-
 nos studium, & caritatem ostēdamus.
 Quod superest, Deo gratias agimus,
 qui uoluerit in istas regiones eius reg-*

num, & nomen post multa secula propa-
gari, eumq; suppliciter rogamus, ut
pergat istas nationes quotidie magis
diuina lucis sua radijs illustrare, Am-
plitudinique tue vires subministret,
quibus sibi imposito graui quidem, &
laborioso oneri sustinendo sufficere
possit, omniaq; illi in super prosperacō
cedere, gratiaque sua donis eam cumu-
lare dignetur. Roma, die vigesimo sex-
to Octobris, M. D. LXXV III.
Amplitudinis tuae Reuerendissima.

Vsi fr. studiosus A. Card. Carafa.

EN

EN LA Villa de Madrid a veynte y tres dias del mes de Diziembre, de mil y quinientos y ochenta y seis años, ante el Doctor Iuan Baptista Neroni, Vicario general de la dicha Villa por su señoria Illustrissima del Cardenal don Gaspar de Quiroga, Arçobispo de la santa Yglesia de Toledo, Primado de las Españas, Chanciller mayor de Castilla, Inquisidor general de los Reynos y señorios de su Magestad; y de su Consejo de Estado, e por ante mi el Notario publico y testigos infraescritos, se presentò vna peticion con cierto testimonio autentico del Còcilio Provincial, que parece se celebrò en la Catredal de la ciudad de los Reyes, de la Prouincia del Piru, firmado de vna firma que dize, el Licenciado Menacho, e sellado con cierto sello, e comprouado por ciertos escriuanos publicos de la ciudad de los Reyes: su tenor de la qual dicha peticion, es como se sigue.

EL Maestro Domingo de Almeyda, en *Peticion.*
 nombre del Clero de las Charcas, q es
 en el Piru: digo, q yo tengo necesidad pa
 ra en guarda del derecho de mis partes, de
 vn

vn traslado del Concilio que se celebrò en la ciudad de los Reyes, en manera q̄ haga fee. A V. m. suplico mande al presente Notario me lo dè en publica forma, interponiendo V. m. a ello su autoridad y decreto judicial, para q̄ valga y haga fee, assi en juyzio, como fuera del: y para ello, &c. Pido justicia. El Maestro Domingo de Almeyda?

Y assi presentada la dicha petició, y vista por el dicho Vicario general juntamente con el dicho testimonio del dicho Concilio Prouincial, que está escrito en papel, y en lengua Latina, y que por el dicho instrumento consta estar sano, no roto, ni cácelado, ni en parte alguna sospechoso, dixo, que mandaua, y mandò se saque el traslado que por la dicha peticion se pide, para el efeto que en ella se declara. Testigos Francisco de Ayala, y Fráncisco Ortiz. Pasó ante mi Iuan Gutierrez Notario.

En cūplimiento de lo qual yo Iuan Gutierrez Notario publico Apostolico y Real y del numero de la Audiencia Arçobispal de la dicha villa de Madrid, hize sacar traslado de la dicha escritura, e testimonio del dicho Concilio, el qual es como se sigue.

ACTIO

ACTIO PRIMA.

Concilij Prouincialis.

IN NOMINE

sanctæ, & indi-
uiduæ Trinita-
tis, Patris, & Fi-
lij, & Spiritus
sancti, Sancta sy-
nodus in Urbis
Regiæ Prouin-

Iciæ Peruanæ Cathedrali Ecclesia beati
Ioannis Apostoli Euangelistæ titulo
consecrata ex præscripto sacrorum Ca-
nonum, præsertim sacri Concilij Tri-
dentini, auctoritate S. D. N. Grego-
rij XIII. Romani, ac summi Pontifi-
cis voluntate, etiam cupiente Catholi-
co, atque inuictissimo Rege nostro Phi-
lippo secundo Hispaniarû, & noui orbis
Domino, ad fidei exaltationem, & no-
uæ Indorum Ecclesiæ utilitatem, cle-
ricisque

ACTIO

rique, ac populi Christiani Ecclesiasticae disciplinae congruentem reformationem ritę, ac legitimę congregata præsidente in ea Illustrissimo ac Reuerendissimo D. Toriuo Alphonso Mogrouejo, Archiepiscopo Metropolitano, præsistente excellentique admodum viro Domino Martino Henriquez Peruani huius Regni Prorege, locum securum, ac tutum reddente ipsi Concilio, ac simul cõuenientibus Reuerendissimis Patribus ac Dominis, domino fratre Antonio de sancto Michaele, Episcopo Imperialis ciuitatis: Domino Doctore Sebastiano Lartaun Episcopo Cuzqueñ. Domino fratre Didaco de Medellin Episcopo sancti Iacobi Chileñ. Domino fratre Alphonso Guerra Episcopo Fluminis quem dicunt de la Plata. Tum etiam senatu Regio, & Procuratoribus Ecclesiarum, & clero huius Metropolis post solemnem processionem ex D. Dominici templo in ipsam

PRIMA. A 16

ipsam Cathedralē magno populi concursu, & lætitia factam, ac missarum solemnibus per illustrissimum Archiepiscopum celebratis, concione quoq; habita per Reuerendissimum Episcopum Imperialis, die decimaquinta Augusti gloriosissimæ Virginis Deiparæ Assumptioni sacrata, Anno millesimo quingentesimo octuagesimo secundo, in primis Cōcilium Prouinciale legitimè inchoare, atque inchoatum esse patrū vno consensu declaravit.

Deinde Sacrosancti Concilij Tridentini decretum de celebrandis Concilijs Prouincialibus recitatum est, cuius initium est, *Prouincialia concilia sicubi omissa sunt, &c.* eiusdemque Concilij aliud decretum de recipienda vniuersali, & Æcumenica Tridentina synodo, cuius initium est; *Cogit temporum calamitas, vsque ad finem.*

*Concil. Trid.
Sess. 25. c. 2.*

*Concil. Trid.
Sess. 25. c. 2.*

Mox antiquorum patrum exemplū, atque auctoritatē sequuta synodus fidei Catho-

DIACONIA

Catholicæ professionem tanquã omnium rectè agèdarum rerum optimum fundamentum antè omnia præmittendū censuit. Itaque iuxta formã præscriptam constitutione sanctæ memoriæ Pij III. edita anno M. D. LXIII. incipiente: *Iniunctum nobis*. synodus professionem clara & alta voce in hæc verba fecit. *Ego N. firma fide credo, & profiteor omnia, & singula, quæ continentur symbolo fidei quo sancta Romana Ecclesia utitur, videlicet. Credo in unum Deum Patrem omnipotentem factorem cæli & terra, visibilibus omnium, & invisibilibus, & in unum dominum Iesum Christum filium Dei unigenitum, & ex Patre natum ante omnia secula, Deum de Deo lumen de lumine, Deum verum de Deo vero, genitum non factum consubstantialè Patri, per quẽ omnia facta sunt. Qui propter nos homines, & propter nostrã salutẽ descendit de cælis, & incarnatus est de Spiritu sancto*

PRIMA. 17

ex Maria Virgine. Et homo factus est. Crucifixus etiam pro nobis sub Pontio Pilato: passus, & sepultus est. Et resurrexit tertia die secundū scripturas. Et ascendit in cœlū, sedet ad dexterā Patris. Et iterum venturus est cū gloria iudicare vivos & mortuos. Cuius Regni non erit finis. Et in Spiritū sanctum Dominū, & vivificantem. Qui ex Patre, Filioq; procedit. Qui cū Patre & Filio simul adoratur, & conglorificatur. Qui locutus est per Prophetas. Et unā sanctā Catholicā, & Apostolicā Ecclesiam. Confiteor unū Baptisma in remissionem peccatorum. Et expecto resurrectionem mortuorū. Et vitā venturi saculi. Amē. Apostolicas & Ecclesiasticas traditiones, reliquasq; eiusdem Ecclesiæ observationes, & cōstitutiones firmissimē admitto, & amplector. Item sacram scripturam iuxta eum sensum quē tenuit, & tenet sancta mater Ecclesia, cuius est iudicare de verō

C sen-

ACTIO

sensu, & interpretatione sacrarū scriptu-
rarum admitto, nec eam vnquā nisi iux-
ta vnanimem consensum Patrum acci-
piam, & interpretabor. Profiteor, quoq;
septem esse verē, & propriē sacramenta
nouæ legis à Iesu Christo domino no-
stro instituta, atq; ad salutē humani ge-
neris, licet non omnia singulis necessa-
ria, scilicet Baptismum cōfirmationem
Eucharistiam, pœnitentiam, extremam
vntionem, ordinem, & matrimonium,
illaq; gratiam conferre, & ex his Baptis-
mum, cōfirmationem, & ordinem sine
sacrilegio reiterari non posse: receptos
quoque, & approbatos Ecclesiæ Catho-
licæ ritus in suprascriptorum omnium
sacramētōrū solemnī administratione,
recipio, & admitto omnia, & singula,
quæ de peccato originali, & de iustifica-
tione in sacrosancta Tridentina Synodo
definita, & declarata fuerūt, amplector,
& recipio. Profiteor pariter in Missa of-
ferri Deo verum, proprium, & propicia-
torium

torium sacrificium pro viuis, & defunctis, atque in sanctissimo Eucharistiæ sacramento esse verè, realiter, & substantialiter corpus, & sanguinem, vna cum anima, & diuinitate Domini nostri Iesu Christi, fieriq; conuersionem totius substantiæ panis in corpus, & totius substantiæ vini in sanguinem, quã conuersionẽ catholica Ecclesia transubstantiationẽ appellat. Fateor etiam sub altera tantum specie totũ, atque integrũ Christũ, verũque sacramentum sumi, constanter teneo purgatoriũ esse, animasque ibi detentas fideiũ suffragijs iuari, similiter & sanctos vna cũ Christo regnãtes, venerãdos, atque inuocãdos esse, eosq; orationes Deo pro nobis offerre, atq; eorũ reliquias esse venerãdas firmissime assero. Imagines Christi, ac Deiparæ semper Virginis, nec non aliorũ sanctorũ habendas, & retinendas esse, atque eis debitũ honorẽ, ac venerationẽ impartiedã. Indulgẽtiarũ etiã potestãtẽ à Christo in

ACTIO

Ecclesia relicta fuisse, illarumq; vsum
Christiano populo maximè salutarem
esse affirmo, sanctam Catholicam & A-
postolicam Romanam Ecclesiam om-
nium Ecclesiarum matrem, & magistram
agnosco, Romanoq; Pontifici beati Pe-
tri Apostolorum Principis, successoris,
ac Iesu Christi vicario, veram obedien-
tiam spondeo, ac iuro. Cætera item om-
nia à sacris Canonibus, & æcumenicis
Concilijs, ac præcipuè à sacrosancta Tri-
dentina synodo tradita, definita, & de-
clarata, indubitanter recipio, atq; profi-
teor, simulq; contraria omnia, atq; hæ-
reses quascūq; ab Ecclesia damnatas, &
reiectas, & anathematizatas, ego pariter
damno reijcio, & anathematizo: Hanc
veram catholicam fidem extra quam nemo
salvus esse potest, quam in præsentem, spõte
profiteor, & veraciter teneo, eandem inte-
gram, & inuiolatam, vsq; ad extremum vite spi-
ritum, cõstâtissimè (Deo adiuuante) retine-
re, & cõfiteri, atq; à meis subditis vel illis
quorum

PRIMA. 19

quorum cura ad me in munere meo spectabit, teneri, doceri, & prædicari quantum in me erit curaturum. Ego idem *Concil. Tolet. 11. c. 15. q. 4. c. in loco.*
 N. spondeo, voueo, ac iuro, sic me Deus adiuuet & hæc sancta Dei Euangelia. *Concil. Cõst. sess. 1. in prin.*

Eodem modo Episcopus Imperialis ab ipso Archiepiscopo fidei professionem & Concilij Tridentini receptionem exegit. *Concil. Trid. sess. 2. §. in sententijs.*

His finitis, lectus est Concilij Tolentani antiquus & approbatus Canon de ordine & modo in synodo dicendi sententiam, & rem vnamquamq; tractandi: Cuius initium est. In loco benedictionis prout à sancta Tridentina synodo traditur, atque quomodo procedendum esset in his, quæ erunt tractanda declaratum est.

Post hæc autem sancta Synodus omnes & singulos ad eam accedentes certiores facit, Congregationes habendas fore in capitulo huius Cathedralis Ecclesiæ, vt qui velit aliquid petere, vel

ACTIO

utilitatis publicæ, causa proponere liberum sibi esse in loco prædicto id facere, sciat.

Denique nullum cuique præiuditiū factum, aut futurum ex loco assignato omnibus præsentibus, siue etiam absentibus, declaratum est. Cumque suprædicta omnia, sic acta, decretaque essent, quæsitum est à Reuerendissimis: an ipsis placerent ea omnia? Ad quæ omnes responderunt, *Placent.*

Sic finita Actione prima. Duæ Congregationes quotidianæ, in capitulo Cathedralis Ecclesiæ habitæ sunt per Metropolitanum, cæterosq; Episcopos frequenter, ipso etiam præsentente Prorege, quoad è viuis excessit, necnon Procuratoribus Ecclesiarum, tum etiam Theologis, ac iuris Doctoribus à Cœcilio deputatis. Itemque regularium ordinum Præpositis, ac demum Synodi officialibus (vt fieri solet) assistētibus. Ac primū superiorum huius Prouinciæ Synodoriū
acta

PRIMA. 20

acta, decretaque diligenter recitata, & annotata sunt. Deinde Ecclesiarum cōstitutiones peculiare, siue erectiones, tum à plerisq; Ecclesijs, & Procuratoribus ciuitatum, atq; alijs idoneis personis, libelli plurimi oblatis lectiq; sunt. In quibus, quæ ad reformationem pertinere cuique videbantur, Synodo significarentur, & quæcunque disputatione, ac matura tractatione digna visa sunt, ea Theologorum, & Iurisperitentium studio, & collatione, & voce, & scripto, copiose per plures menses agitata sunt.

Eiusdem anni 82. mense Octobri, Reuerendissimus D. Petrus Peña Episcopus Quitensis ad synodum venit, qui & loco suo sedit, & congregationibus aliquot diebus interfuit, donec morbo diuturno, & senio confectus, die septima Martij, anni 83. migravit e vita, clarissimo viro Martino Henriquez Prorege, quinto post die, ab hac quoque luce sublato.

ACTIO

Sub eiusdem Martij initium Reuerē
dissimi Episcopi, D. frater Franciscus
Victoria Episcopus Tucumanen. & D.
Alphonfus Granero de Aualos Episco-
pus Plateñ. ad Synodum conuenere; &
facta prius professione fidei suis locis
sedere ac sententiam dicere ceperunt.
Cum vero, tum in multis grauibusque
controuersijs componendis, tum in ma-
turo multarum rerum tractatu, quæ ad
totius Prouinciæ. ac Regni Indici utili-
tatem ac reformationē opportuna ad-
modum iudicabantur in edendo quoq;
ac vertendo in idioma Indicum cathe-
chismo, compluribusq; alijs ad Indorū
salutem spectantibus, non paruo labore
annus integer exactus esset, tandem om-
nium Patrum sententia decretum est,
secundam Actionem in templo eiusdē
Cathedralis Ecclesiæ ad beatissimæ Vir-
ginis Assumptionis diem promulgan-
dam esse.

Igitur die decimaquinta mensis Au-
gusti,

Ex libris Bibliothecae ...
PRIMA. 21

gusti, anni millesimi quingentesimi octuagesimi tertij solemnii processione propè Ecclesiã præcunte, omnibus Reuerendissimis mitris, ac pluuiialibus demore compositis, ac missam Reuerendissimo Tucumanensi Pontificali ritu celebrante, ac cæteris peractis, quæ sunt ex vsu Romanæ Ecclesiæ cõsidentibus in loco præcelso, ac bene ornato Patri-

bus, præsentè Regio Senatu, & Procuratoribus Ecclesiarum, & ciuitatum, capituloque, & Clero, ac populo frequentissimo ex suggesto, per eundem Reuerendissimum Tucuman. Episcopum

recitata sunt decreta, quæ sequuntur.

[Faint decorative elements and bleed-through text are visible in this section.]

ACTIO

ACTIO

ACTIO SECVNDA

CONCILII PROVINCIA-
lis Limēsis in Cathedrali Ecclesia eius-
dem ciuitatis Regum, celebrata in die
Assumptionis beatæ Mariæ Virginis,
decimaquinta Augusti, Anno millesi-
mo quingentesimo octuage-

fimo tertio.

DE SUPERIORIBVS

Synodis, Cap. I.

QVONIA M
huius Prouincię
status certas, atq;
omnibusperuias
legespostulat, vt
quid singulis in
rebus agēdū est,
nemo in hac no

ua Ecclesia iure ignorare possit: illud pri-
mum hæc sancta Synodus sibi prouidē-
dum

SECUNDA. 22

dum censuit, vt quid in superioris temporis statutis deinceps etiam retinendū, seruandumque sit, apertè doceat, atq; explicet. Quæcumque igitur, in prima Limensi cōgregatione anno à salute mūdi, millesimo quingentesimo quinquagesimo secūdo, acta decretaq; sunt: quia in ijs, & legitima auctoritas desideratur, & pleraq; meliùs postea disposita sunt, nullā de cætero, siue in tota prouincia, siue in hac diœcesi obligandi vim habeant. Quæ vero deinde per Conciliū Prouinciale, in hac eadē vrbe coactum, anno millesimo quingentesimo sexagesimo septimo constituta sunt, cū ritè, ac legitimè conuocatum, & celebratū, atque etiam promulgatū fuisse constet, ea cum omni veneratione suscipiantur, dummodo Concilium ipsum Canonicū sit, & canonica statuta contineat, præterquam, si quid rerum, ac temporis ratione exigente, ab hac Synodo aliter dispositū, reuocatumue sit, saluo etiam in
 omni-

ACTIO

omnibus iure patronatus, per sedem Apostolicam catholicam, atque inuictissimo Regi nostro Philippo, cæterisque Hispaniarum Regibus concessio, quod per omnia illæsum, conseruatūque cupimus, diuturnam, insuper ac foelicissimam vitam à summo Deo nostro, pijsimæ illius maiestati deprecantes.

DE TENENDA HAC & superiori Synodo. Cap. II.

Sed ne ea, quæ salutariter prouisa sunt ignoratione & negligentia, quemadmodū hætenus ferè cōtingit, inutilia reddātur, præcipit sancta Synodus, vt intra duorū mensium spatiū, à die factæ promulgationis in vnaquaque diocesi computandum, vel certè quod ordinarius cuiq; præscripserit, debeant omnes, siue Hispanorū, siue Indorum Parochi, atque alij quicumque Ecclesiastici iudices, tam decreta Concilij
supe-

SECUNDA. 23

superioris prædicti, quæ ad ipsos quo-
quomodo pertinebunt, quam omnia
huius statuta describere, ac penes se ha-
bere, si quis id facere neglexerit, pœna
centum aureorum, & maioris excom-
municationis feriatur.

DE CATHECHISMI editione, & versione. Cap. III.

VT Indorum populi in Religione
Christiana adhuc rudès, salutari
fidei doctrina cōmodius imbuan-
tur, ac tutius, atque eandem vbiq; vniùs
doctrinæ formam inueniant, placuit ve-
stigijs generalis Tridentini Concilij in-
sistendo, proprium catechismus huic
vniuersæ Prouinciæ edere, quæ omnes
Indi pro suo captu doceantur, ac me-
moritèr, saltèm pueri teneât, diebusque
dominici, & festis in publico cōuentu
Ecclesiæ repetant, vel illius certè aliqua
partem, prout opportunum videbitur,
ad.

*Concil. Trid.
Sess. 24. ca. 7.
& Sess. 25. in
fin.*

ACTIO 2

ad cæterorum vtilitatem recitent. Præcipit ergo sancta Synodus, omnibus Indorum parochis in virtute sanctæ obediētiæ, & sub pœna excommunicationis, vt catechismo hoc, ipsius auctoritate edito, quatenus sit conformis catechismo à sancta sede Apostolica edito, quibuscūque alijs exclusis, deinceps vtantur, & secundū eum plebem sibi cōmissam instruere curēt. Et quoniam ad Indorū salutem non solū rerum sententiarumq; cōsensus, sed ipsa etiam sermonis cōformatio, plurimum confert, prohibet etiam præteruersionem ipsius auctoritate factā, atque editā, tam in precibus, rudimētisque doctrinæ Christianæ, quàm in catechismo in linguam Cuzquensē, vel in Aymaraycā, aliam translationem, à quoquam fieri, vel aliter factā quemquā vti, atque vt idē fructus ad cæteros etiam manet, qui diuerso à supradictis idiomate vtuntur, mandat Episcopis omnibus, vt in sua quisq; diocesi,

*Conc. Lim. 2
sess. 3. c. 2.*

*C. quiniā de
off. iud. ord.*

SECUNDA. 24

cessi, quam primum curet cathedismū
eūdem per idoneos, & pios interpretes
in reliquas linguas suæ diœceseos ver-
ti:eamque interpretationem ab Episco-
po sic approbatam, ab omnibus sine cō-
trouersia recipi, non obstante qualibet
contraria consuetudine.

QV I D S I N G V L I docendi sint. Cap. IIII.

CV M diuino præcepto omnes *Math. 28.*
Christiani adulti teneantur pro *Marc. 16.*
suo captu scire, quæ ad Religio- *1 Pet. 3.*
nis Christianæ quam profitentur, substā-
tiam pertinent: Qualia sunt mysteria fi-
dei præcipua, quæ continentur in sym-
bolo, mandata decalogi omnibus ser-
uanda, Sacramenta quoque ea, quæ ne-
cessariò cuiq; suscipienda sunt, Tum de-
mum, quæ à Deo petere, & expectare de-
bemus iuxta Dominicæ orationis insti-
tutionem, sedulo in ijs erudiendi sunt
à Pa-

ARTICULUS

à Pastoribus, & Ministris omnes, maxi-
 mē rudiores Indi, Ætiopes, pueri, pro cu-
 iusque ingenio, & opportunitate, ne
 grauiſſimo morbo ignorantia (vt fit
 paſſim) periclitetur, omninò autem cu-
 radum eſt, vt quicumque neque atate,
 neque valetudine impediuntur, memo-
 riter diſcant elementa Chriſtiana, ma-
 ximē Symbolum fidei, orationem Do-
 minicam, præcepta decalogi, ſacramen-
 ta Eccleſiæ: Id vt fiat, antiquorum Ca-
 nonum ſtatuta ſequens, præcipit ſtrictè
 ſancta Synodus, vt nullus adultus ad ſa-
 cramentum Baptiſmi admittatur, qui
 non priùs ſaltē Symbolum, & oratio-
 nem Dominicam memoritè reddide-
 rit. Idemque in Sacramentis pœnitentia,
 & confirmationis conferendis om-
 ninò ſeruetur, excepto vel neceſſitatis
 articulo, vel nimia ſeneſcutis, aut ægri-
 tudinis, ſiue etiam profunde alicuius he-
 betudinis impedimēto, quod parochor-
 um, ſeu confeſſariorum iudicio, & cō-
 ſcien-

De conſec. d.
c. 4. c. Bapti-
zandos.
Et c. non li-
ceat Aug. lib.
59. hom. 42.
Conc. Fer. 1a
lian. in præ-
ſa. ad fin.
Conc. Mogū
tiac. cap. 45.
Aug. in En-
chiridion. c. 7

Conc. Lim. 2
ſeſſ. 2. c. 10.

SECUNDA. 25

scientiæ relinquatur. Qui verò ijs tan- *Cont. Lim. 2.*
 tis impedimentis grauari fuerint, vt co- *Sess. 3. c. 33.*
 piofioſorem cathecheſim non admittant, *Et 34.*
 doceantur demum pro ſuo modo præ-
 cipua fidei capita, ſcilicet, vnum eſſe
 Deum omnium rerum authorem, qui
 accedentes ad ſe, vita æterna remunc-
 ret, improbos & rebelles æternis ſup-
 plicijs in alio ſæculo puniat. Deinde
 hunc ipſum Deum, eſſe patrem, & Fi-
 lium, & Spiritum ſanctum, tres qui-
 dem perſonas, ſed vnum Deum verum,
 præter quem nullus alius ſit verus Deus,
 Nam quæ adorant aliæ gentes præter
 Chriſtianam, non eſſe Deos, ſed dæ-
 mones potius, aut figmenta hominum.
 Præterea filium Dei propter reparan-
 dam ſalutem hominum, factum homi-
 nem ex Virgine Maria, pro nobis paſ-
 ſum, & mortuum, ac tandem reſurre-
 xiſſe, & regnare in æternum. Hunc eſ-
 ſe Ieſum Chriſtum Dominum, ac ſalua-
 torem noſtrum. Poſtremò neminem

D poſſe

ACTIO

posse esse saluum, nisi credat in Iesum Christum, & pœnitens de peccatis commissis sacramenta ipsius suscipiat, Baptismatis quidem si infidelis est, Confessionis autem, si lapsus post Baptismū: ac deniq; statuatur, ea seruare, quæ Deus, & Ecclesia sancta præcipiunt. Quorum summa est, vt Deū diligat super omnia, & proximum, sicut se ipsum. Intelligāt igitur Dei sacerdotes nisi in fide, vt oportet, instructos baptizent, vel à peccatis absoluant, se, & grandi sacrilegio cōmaculare, & animarum reos, apud districtum Dei iudicium reddere.

A PAROCHIS ERV- diendos rudiores. Cap.V.

*Cons. Tolet.
Actio. 3. c. 5.*

RECTORES Ecclesiarum parochialium; diebus saltem Dominicis, & festis, rudimenta Christiana per se ipsos populo tradant, ad quos audiendos pueri, & serui conueniant: sciant quoque patres fami-

SECUNDA. 26

familias se Deo reddituros rationem de filijs, seruis, ac tota familia reliqua. Itaq; satagant, vt benè, modestiq; viuant, vt suis temporibus confessiones faciât, vt doctrinam Christianam probè teneant; vt Ecclesiam discendi causa, & orandi frequentent, ne, quod sæpe accidit, & diuina oracula minantur, propter corruptos mores liberorum, in ipsos parētes, diuinitūs vindicetur.

*Conc. Lim. 2
Sess. 2. c. 127.*

*1. Reg. 2.
Amos. 2.*

VT INDI IN DICE
doceantur. Cap. VI.

Christianæ instructionis, aut cathedrisni scopus præcipuus est, fidei perceptio, corde enim credimus ad iustitiã, quod ore confitemur ad salutē. Quã obrè ita quisq; instruendus est, vt intelligat, Hispanus Hispanicè, Indus Indicè; alioqui quantūuis benedicat, mēs illius, iuxta Apostoli sētētiã, sine fructu est. Quo circa nullus Indorū de cetero cōpellatur

*Rom. 10.
Conc. Remen.
c. 15.*

ACTIO

1. Corin. 14. orationes, siue cathechesim Latinè discere, cum sufficiat, multoque melius sit suo idiomate pronuntiare, aut si qui ipsorum velint, possunt etiam Hispanicum, quo multi iam vtuntur, adiungere. Præter hæc aliam aliquam linguam ab Indis exigere, superfluum est.

NE CLERICI AD *expugnandos Indos proficiantur.* Cap. VII.

NOVAS Expeditiones suscipere aduersus barbaros, aut infideles, sine grauissima, & meditatissima causa, minimè oportet, cum agatur de plurimorum hominum fortunis, libertate, salute, ac sæpè temeritate multorum, irreparabilia bello, damna dentur. Quapropter nemo ex clericis, qui doctrinæ Indorum præsent, vel alias, vt cumque agunt, ad bellum contra Indos, aut alias quascumque expeditiones, vt
mini-

SECUNDA. 27

ministerijs spiritualibus milites iuuet, proficiscatur, nisi de expressa licentia sui Episcopi. Qui secus egerit, ex communicationi latæ sententiæ, ipso facto subiacet, & pro modo culpæ alijs. etiam pœnis acerbè plectatur.

CONIUGIA INTER

fratres inita dirimantur.

Cap. VIII.

CONiugia inter fratres, cum ad Ba- Conc. Lim. 2.
ptismi gratiam peruenerint, rata nō c. 38. de diuo.
habeantur: sed quicumque ita coniun- c. quanto.
cti reperti fuerint, separentur.

DE PATRINIS IN-

dorum. Cap. IX.

CONuenit impedimenta quæ ex co-
gnatione spirituali oriuntur Indis,
quoad fieri potest detrahere, ne ignorā-
tes, quod sæpe accidit in gradibus illi-
citis, coniungantur. Eam ob causam, &

ACTIO

in superiori Synodo, & in hac, commo-
dum visum est, vt in quouis populo, aut
parochia Indorum, certus sit designatus
Patrinus, siue susceptor, qui baptizandos
de fonte leuet, sed hunc designare per-
tinebit ad ordinarium, qui etiã plures,
vt iudicauerit expedire, pro numerosita-
te populi poterit constituere, ita tamen,
vt certi sint, & quorũ fidei possit insti-
tutio spiritualium filiorum committi.

QV I D A G E N D V M
cum ex duobus infidelibus coniugatis
alter conuertitur. Cap. X.

Conc. 2. Lim.
§. 2. c. 36.

DE ijs, qui iam matrimonio iuncti
conuertuntur ad fidem, coniugẽ ad
huc infideli permanente, in superiori
Concilio, prouidẽ consultum est, vt si
infidelis quidem, spem suã cõuersionis
maturã ostendat, Christianus nullo mo-
dõ ad alias nuptias transeat, quemadmo-
dum est sacris Canonibus definitũ, sed
coniugis lucrum in Christo expectet. Si
verõ

SECUNDA. 28

verò differat conuersionem suā, neq; ta-
 men iam baptizato coniugi, perniciosus
 existat, eū âfide auertēdo, aut ad peccatū
 mortale pertrahendo (etenim id eū fit,
 sacri Canones, eos necessariō separādos
 volūt, & Christiano, noui coniugij in-
 eundi potestātē tribuunt.) Tunc & expe-
 ctandū adhuc esse per semestre tēpus, &
 assiduē de sua interim conuersione ad-
 monendum. Sed quoniam tum pericu-
 lum recens cōuersi cauendum est, ne si
 diū permanserit in toro infidelis, fidem
 Christi, fortassis, amittat, dum vult ser-
 uare homini; tum verò libertati illius
 consulendum est, ne celebs viuere coga-
 tur, qui forsitam vritur. Idcirco decerni-
 mus, vt transacto sex mēsium spatio res
 ad Episcopum deferatur, qui benè per-
 specta causa, fideli declaret, copiam esse
 aliud matrimonium incundi propter fi-
 dei, aut charitatis scandalum quod pati-
 tur. Quod si nullum esse periculū inco-
 habitatione viderit, iubeat expectare in-

*De diuort. c.
 quanto. & c.
 haud eamus
 28 q. 1. c. iam
 nūc, & c. sic
 enim 28 q. 2.
 c. si infidelis.*

D 4 fidelem:

1. Corint. 7.

fidelem: vel etiam consulat cohabitare,
 si prodesse intelligit, iuxta Pauli Aposto-
 li consilium. Neque enim potest omni-
 bus conuersis eadem lex præfigi, cum
 occurrant profectò variæ circumstantiæ,
 neque sit omnium infidelium eadem
 ratio. Quare Episcopi prudentia in re
 dubia, ne grauitèr erretur, consulenda
 erit, & iuxta, c. quanto de diuortijs, cum
 casus acciderit, decernendum.

D E N O M I N I B U S
Indorum. Cap. XI.

NE in Indorum Baptismo, & matri-
 monio falli sæpe contingat, dum
 ignoti illud repetunt, omninò vetentur
 gentilitatis, aut superstitionis suæ nomi-
 nibus uti, sed omnibus Christianis assue-
 ta nomina in Baptismo apponantur. :
 Cognomina verò, vt inuicem discernā-
 tur, masculi quidem paterna, foemelæ,
 materna retineant.

NE

SECUNDA. 29

NEREGVLARES

Baptismi, aut matrimonij sacramenta administrent. Cap. XII.

Regularibus præterquam in Indorū oppidis, vbi parochorum munus exercent, baptisteria habere, aut præter necessitatem baptizare, aut matrimonia conpulare, sacri Canones prohibent. Id ita fieri hæc Synodus valde commēdat, ne scandala in Ecclesia ab ijs fiant, quos maximè oportet exemplo humilitatis alijs præstare.

16. q. 1. capit. Plac. Clem. de priuil. c. Religio si. Conci. Later. sub Leon. 10. sess. 11. Concil. Triid. sess. 24. de reformation. mat. c. 1.

IN CONFIRMATIONE

nihil ab Indis accipiendum.

Cap. XIII.

Cum Sacramentum confirmationis accipiunt Indi, nulla ratione quicquā pecuniæ, aut argenti ab ijs petatur, neq; vt offerant inducantur. Quin etiā qui præ inopia candelas ferre non poterunt, ijs ab Episcopis benignè conferā-

Conc. Lim. 2. Sess. 3. c. 47.

D 5 tur,

ACTIO

tur, & cerei, & lintea; idem in baptismo
seruetur de cereo, & capitis baptismali.

D E E X A M I N E Confessorum. Cap. XIII.

*Concil. Trid.
Sess. 23. c. 15.*

ORdinarij diligenter examinent eos,
qui confessionibus audiendis sunt
exponendi, etiam si regulares fuerint, &
quia non sunt omnes ad omnium con-
fessiones excipiendas idonei, oportebit
iustam in examine seruare mēsuram, vt
benē doctis, & literatis generalē appro-
bationem tribuant, minū vero peritis,
eam limitationem personarum, vel sta-
tuum adhibeant; quam sufficientiæ il-
lorum congruere iudicabunt: quod in
hac facultate confessoriorū amplianda,
vel restringenda debeat haberi ratio, ne
dum sufficientiæ, sed etiam loci, cætera-
rumq; circumstantiarum, omnibus autē,
quos approbādos duxerint, approbatio-
nis suæ, vel ampliæ, vel restrictæ, vt dictū
est,

SECUNDA. 30

est, in scriptis testimoniū gratis dabunt: Laici verò cum præcepto Ecclesiæ de annua confessione satisfaciunt, schedulam à confessario petent (nisi personæ alioqui satis probatæ sint) quā, tūm proprio parochō, tū patri familias ostendēt.

EXTRAORDINARIOS confessarios Indis aliquando tribuen- dos. Cap. XV.

CONscientijs Indorū Curent Episcopi consulere per extraordinarios quādoque confessarios, quos ipsi qua poterunt commodiori ratione, transmittāt, vt qui parochos suos præ timore, aut pudore, aut fortassis odio aliquo, grauiora sæpè crimina celant, apud hos veluti subsidiarios euangelij ministros, securè ac spontè, conscientias suas exonerent. Et quia in tanta linguarū varietate cōpertū nobis est, multos sine pœnitentiæ sacramēto hucusq; māsisse, inquirāt Episcopi qui nam sint eiusmodi, & illis quā dili-

*Concil. Trid.
Ses. 25. de Re
lig. c. 10.*

ACTIO

diligentissimè possint, de perito aliquo sacerdote prouideant, qui illorum confessiones, excipiat.

CONFESIONEM INTEGRÈ COGNOSCENDAM. Cap. XVI.

*Concil. Trid. Sess. 14. c. 5.
Conc. Florët. in instruct. Armen. Conc. Cabilon. c. 32.
Conc. Lim. 2. Sess. 2. c. 57.*

NON pauci sacerdotes ex imperitia sermonis Indici, interdū etiam ex negligentia, & tædio audiendi, in confessionibus Indorum, multa illorū peccata, sibi penitus ignorata prætereunt, atq; ita perfunctoriè vnum, aut alterum peccatum intellexisse contenti, beneficium absolutionis impendunt. Cū ergo sacramentalis cōfessio mortalium peccatorum integra esse debeat, neq; possit, nisi necessitatis articulo vrgēte, eiusmodi absolutio esse legitima, oportet omninò pœnitentiæ ministros cautos, atq; sollicitos esse, ne sacrilegium admittant in eiusmodi confessionibus detruccatis. Itaque, vel pœnitentes ad peritio-

SECUNDA. 31

res remittant, si non sufficienter intelligunt, vel ipsi discant, quod nesciunt; neque enim rectus iudex est, qui iudicat quod ignorat.

CASVS RESERVATI, Parochis Indorum conceduntur.

Cap. XVII.

PRÆSENTIS auctoritate Synodi, parochis, & approbatis confessarijs Indorum, casus Episcopis reservati conceduntur, ut ab omnibus illis, & censuris annexis possint absolvere Indos, cum id expedire in Christo iudicauerint, ne Indi propter imbecillitatem suam, & spiritualis sensus inopiam, dum ad superiores pro reservatorum casuum absolutione recurrere cessant, quod crebro fit, conscientijs suis illud experiatur noxium, quod pro earum salute ab Ecclesia prouisum est, liceat tamē Episcopo aliquibus parochis hanc facultatem restringere, cum ei videbitur expedire.

S A-

ACTIO

SACERDOTES, AN-
tequam vestes sacras induant, confi-
teantur. Cap. XVIII.

Conc. Parisi.
lib. I. c. 46.

Celebraturi Sacerdotes nullatenus
sacris vestibus induti peccata confi-
teantur, sed cū confessione opus ha-
bent, antequā se induant, & quidem
genibus prouoluti id faciant, nec nisi
apud confessarium ab ordinario appro-
batum. Qui aliter, vel audierit, vel fece-
rit confessionem, sciat se, & præcepti
reum, & salutarem ei poenitentiam in-
iungendam; & quoniam domum Dei
debet omnis sanctitudo, visum est etiā,
confessionaria mulierū, qua parte ipsæ
ingrediuntur aperta, & ianuis libera es-
se debere, id vt quam primū fiat, etiā
in regularium Ecclesijs, hæc Synodus
admonet, atq; hortatur.

DE

SECUNDA. 32

DE VIATICO IN DIS prabendo. Caput XIX.

COeleste viaticum, quod nulli fide-
lium ex hac vita migranti, si pœni-
tentiam ostendat, negat pia mater Ec-
clesia, multis ab hinc annis Indis, atq;
Ætiopibus; cæterisq; personis misera-
bilibus præberi debere à parochis, con-
cilium Limense constituit: sed tamen
sacerdotum compluriū, vel negligētia,
vel zelo quodam præpostero, atq; intē-
pestiuo, illis nihilo magis hodie quoque
præbetur: quo fit, vt imbecilles plerāq;
animæ tãto bono, tamq; necessariō sibi,
fraudentur. Volens igitur sancta Syno-
dus ad exequutionē perducī, quæ Chri-
sto duce, pro salute Indorum necessariō
ordinata sunt, seuerè præcipit omnibus
parochis, vt extremē laborātibus Indis,
atq; Ætiopibus, viaticum ministrare nō
prætermittant, dummodo in ijs debi-
tam dispositionem agnoscant nempe
fidem

*Conc. Nic. c.
13. 26. q. 6. c.
de his vero
S. Innoc. in
epist. 3. c. 2.
Conc. Carth. 4.
c. 77.*

*Conc. Lim. 2.
c. 3. c. 59.*

ACTIO

*Conc. Cart. 4.
c. 76. 26. q. 6.
c. 15. qui in
infirmis.
De pœn. dist.
7. cap. si quis,
& c. nullus
26. q. 6. c. his
qui tempore.
Aug. lib. 1. de
adul. coniug.
c. ultimo.*

fidem in Christum, & pœnitentiam
in Deum pro suo modo. Neque enim
in extrema illa necessitate perfecta, om-
nia exigenda sunt, Cum sanctorum Pa-
trum decreta habeant, qualescumque
fidei, & pœnitentiæ testimonium, in vl-
timo agone positus, vt salutaria sacramē-
ta ministrantur, debere sufficere. Vt au-
tem quam potuerit maximè decenti ap-
paratu, tantum illud sacramentum ad-
ministratur; dabunt operam, vt cruce
præcunte, & cereis accensis, tum etiam
loco honestè composito, & cæteris, que
in Synodo diocesana Episcopi curan-
da prouiderint, ad ægrotum Eucharistia
deferatur, si ipse nequeat ad Ecclesiam
commodè portari. Vbi vero Eucharistia
non asseruatur, id fiet peracto ante me-
ridiem Missæ sacrificio, atq; hostijs pro
indigentium numero cōsecratis: porrò
parochi, quicumque à prima huius de-
creti promulgatione negligentes fue-
rint, nouerint se præter diuinæ vltionis
iudi-

iudicium, etiam poenas arbitrio ordinari-
 orum, in quo conscientia eorum onerantur,
 daturus, atque in visitationibus, in illos de
 huius obseruatione statuti specialiter inquirendum.

DE COMMUNIONE

in Paschate. Cap. XX.

IN Paschate omnes Christianos adultos communicare iubet sancta Dei Ec-
 clesia, nisi iusta de causa prorogandam
 communionem, sacerdos audita confessione censuerit. Quod si plerique neophitorum,
 haftenus ad Eucharistiae perceptione non facile admissi sunt, fidei
 exiguitati, & morum ineptitudini tribuendum est; cum requirat tanti sacramenti
 communicatio tum firmam fide, caelestem illum cibum a terreno, & humano
 diiudicantem, tum conscientiae munditiam, quam turpitudine ebriositatis,
 & concubinitus, ac multo magis su-

*Concil. Lat.
 c. 21.
 Concil. Trid.
 Sess. 13. c. 9.*

E persti-

ACTIO

perstitutionis nefariæ, prorsus labefactat, quibus vitijs plurimi his regionibus grauitèr laborant; sed quoniam, & multi Indorum, quotidie in Christiana religione proficiunt, & sunt etiam cæteri inuitandi, ac præparandi, vt cœlesti mēsa, ad quam etiam paruulos vocari vult, diuina sapientia, salubritèr fruatur: præcipit sancta Synodus parochis cæterisque Indorum prædicatoribus, vt sæpe, ac seriò de fide huius mysterij eos instruant; veram, ac realem Christi Dei nostri præsentiam sub panis specie doceant, eorum desiderium ad tantum beneficium excitent, præcipueq; ad omnium peccatorum detestationem, ac puram confessionem, vitæque in meliùs emendationem exhortentur, vt assidua denique prædicatione dignos dono illo viuifico reddant. Quos autem parochus, & satis instructos, & correctione vitæ idoneos iudicauerit, ijs saltē in Paschate Eucharistiam administrare non prætermittat,

Conc. Lim. 2.

Sess. c. 58.

Præf. 9.

SECUNDA. 34

mittat, ne ipse alioqui ecclesiastici præcepti violati reus sit in quibus autē certam sententiam tenere non poterit, cōsulat Episcopum. Nemo verò Indorū, aut Æthiopū, ad communionē recipiatur, nisi proprii parochi, aut confessoris licentiam scripto sibi datam ostenderit.

DE EUCHARISTIA

asseruanda, ubi commodè poterit.

Cap. XXI.

Quia sacrosancta Eucharistia in Ec- Concil. Trid.
clesia asseruata, tūm protectio- Seff. 13. c. 0.
nem Christiano populo adfert admi-
rabilem; tūm decumbentium necessi-
tatibus opportunē subuenit, optandum
certē esset, ac pro virili curandum, ut
parochiæ Indorum tanto Dei munere
fruerentur; sed quia securitas digni-
tasque tam præcelsti Sacramenti fidam
custodiam, & præsentiam alicuius mi-
nistri ecclesiastici, atque alia quædam

E 2

postu-

ACTIO 32

postulat, quæ non facilè vbiuis reperiã-
tur. Idcirco ordinarijs, in Synodo præ-
fertim diœcesana, tractandum providẽ-
dumq; relinquitur, quibus in locis pos-
sit ad populi deuotionem, & munimen,
Eucharistia dignè seruari.

COMMUNIONEM
damnatis ad mortem non negandam.

Cap. XII.

*Extra de fur-
tis, c. fures.
Conc. Vormã
ticã. vltim.
Leg. 7. tit. 13.
part. 1.*

II, Qui propter facinora admissa capi-
tis damnati sunt, pridie quàm ad pa-
tibula à Magistratu ducantur, commu-
nionẽ Christi corporis muniantur, quò
patienter, & cum salute animæ, pœnas
corpori debitas ferant.

PROCESSIONES
quomodo faciendæ. Cap. XIII.

Quo tempore ab Ecclesia solennes
sanctissimi Christi corporis pro-
cessio-

SECUNDA. 35

cessiones aguntur, aut in die Parasceues, aut quocumque alio die publicè supplicationes fiunt, nulla fœminarum coopto vultu, vel vias publicas in ambulet, vel de fenestris prospiciat, idq; omnes obseruent, ne leuitate fœminea, à cultu Dei, populum auocent, sed religioso potius, modestoq; habitu, & gestu, internā fidem pietatemq; testentur. Magistratus quoque, ac Reipublicæ ministros moneamus, atq; hortamur in Domino, vt eadem sanctius supplicationes agantur, dent sedulo operam, ne viri, fœminæq; mixtim confuseq; incedant, sed præcāt viri omnes, mulieres iuxta Prophetam, *Zachar. 12.* seorsum sequantur Dei ministros.

NE MISSÆ IN DOMIBUS
privatis fiant. Cap. XXVIII.

Missæ in domibus privatis passim dicuntur contra Tridentini Concilii *Concil. Trid. Sess. 22. de refor. Missæ.* Canonem: hunc ab usum deinceps
E 3 omni-

22 **ACTIO**

omnino tollendum, curent ordinarij, nec nisi in oratorijs approbatis, & ad eum usum solummodo deputatis, missas celebrari, vlla ratione permittant.

DE ORNATV EVCCHARISTIAE, & vestibus sacris. Cap. XXV.

IN quouis Indorum populo ornamentum, & quicquid ad celebrandum necessarium est, teneatur. Id si fieri alicubi nequeat, sacrae vestes, & apparatus ex alio populo in alium non nisi sub clavis custodia transferatur: vasa quoque olei, & chris-matis in arcula clausa portentur: quoties vero Eucharistiae viaticum ad agrotos in oppidis Hispanorum defertur, Sachrista thuribulo praecat sacramentum: si oleum ad infirmorum vntionem feratur, Crucem, & laterna clausa, candelam portet. In ceteris quoque officijs ecclesiasticis Sachristae parochos suos comitentur, & per seipso

SECUNDA. 36

ministerium suum impleant: si neglexerint facere, quartam obventionem sibi debitam amittant.

EVCHARISTIA CVM
publicè exponitur, ministros Ecclesiæ
debere assistere. Cap. XXVI.

Cloriosissimum Eucharistiæ sacramentum, tum in die cœnæ Domini, tum in festo, & octava corporis Christi, ac quoties populo adorandum exponitur, à ministris ecclesiasticis cum omni deuotione assistentibus associetur, cui officio Prælati ex Capitularibus, & reliquo clero deputet per vices suas, quos ipsi placuerit.

DE O R D I N E I N
cultu diuino. Cap. XXVII.

Sacerdotes inter Missarum solemniam, dum ad oblationes populi recipiendas

DE ACTIONE

ab altari procedunt, sciant sibi penitus interdictum, ne ultra arcum toralem egrediantur, sed illic scæminas, quæ voluerint offerre decenter expectent. In altari autem maximo præter eos, qui præbendam obtinent in Cathedrali, nullus celebret. Inter Missæ quoque maioris solemniam in alijs altaribus, quoad licebit, missæ non fiant: cum vero officium diuinum in choro cantatur, clerici in Ecclesia non vagentur, neque quisquæ, vel deambulet, vel fabuletur, vel perstrepat, sed cum omni pietate rebus diuinis vacet. Alio qui pœnis afficiatur, quas fel.

In mosu proprio cum primiam.

DE EXTREMA VNCTIONE Indis danda. Cap. XXVIII.

Concil. Trid. Sess. 14. c. 33. de extrema Vnctio. Conc. Lim. 2. Sess. 3. c. 75.

Extremæ vnctionis sacramentum nulla ratio patitur Christianis morbo periclitantibus denegari: ne ergo posthæc quorundam parochorum desidia, friuolâ

SECUNDA. 37

de hoc excusationem prætendat; inno-
uato superioris Synodi decreto, strictè
mādamus, omnibus Indis fidelibus, atq;
Æthiopibus per suos parochos, suo tē-
pore pœnitentiam ostendentibus, hoc
sacramentum administrari, atque inter
cætera à visitoribus diligenter de hoc
inquiri, pœnasq; arbitrio ordinarij ne-
gligentibus imponi.

VTI **E**U **X** **T** **O** **R** **I** **E** **M** **E**
laborantibus Parochi assistant.

Cap. XXIIX.

IS qui è vita decedunt, dent operam
parochi, vt assistant, & maximè pericu-
loso tempore, animas sibi commissas iu-
uent: quod si per se non possint, certè
aliquem idoneum substituunt, qui mo-
rientem excitet, & cohortetur, atque, In-
dis præsertim, exhortatione ab hac Sy-
nodo euulgata, opitulentur.

Conc. Cōpost.
act 3. c. 37.

E S. D E.

ACTIO

DECRET A TRIDENTINI
Concilij de ordinibus, esse seruanda, &
domicilia iurata abroganda.

Cap. XXX.

Quæ à Patribus in sacrosancto Con-
cilio Tridentino, de ijs qui pro-
mouentur ad ordines constituta sunt, ad
Ecclesiæ dignitatē, ac puritatē, conseruā-
dam, summo perē necessaria, ita diaboli
instinctu, & prauorum hominū fraude,
sæpe numero negliguntur, cum ad sacra-
tissimū sacerdotij munus, passim infi-
mas fœces hominum, cū summo nostro
dedecore irrepsisse videamus. Quod vt
posthac Episcopi diligentissimē caueāt,
sancta Synodus æternæ vltionis, quæ ne-
gligentibus pastoribus imminet, contē-
platione obtestatur, atque admonet, vt
quæ de inquisitione vitæ, ætatis, nataliū,
eorū, qui sunt assumendi ad quoscūq; or-
dines, præcipuē ad maiores, necnon de
litteris testimonialibus; tum etiā de exa-
mine

*Concil. Trid.
Sess. 23. c. 5. 6
7. 8. & 10.*

SECUNDA. 38

mine prævio, ac seüero, sanctissimè ge-
nerale concilium statuit, nullo modò
vnquã sibi prætermittenda existiment,
præsertim in ijs qui ex Europa aduentãt,
& quicumq; aliãs nõ satis noti sunt. Ab
alieno autem Episcopo nullus omninò
promoueat, nisi literas ordinarij sui
de omnibus supradictis, testimoniales
deferat. Alioqui & ordinans, ab ordinũ
collatione per annum, & ordinatus ab
exequutione arbitrio sui Episcopi sunt
ipso iure suspens. Quoniam verò abusus
quidam iam pridem inoleuit, vt per do-
micilia quædam iurata, quæ verbalia, &
commentitia plerumque sunt, in fraudẽ
Ecclesiæ, & sacrorum Canonum con-
temptum ad ordines indigni irrepant
declarat hæc Synodus neminem sub
prætextu domicilij esse ordinandum,
nisi illud legitimè, quemadmodum ius
statuit, contractum fuerit, atque insu-
per si alibi ceperint ad ordines promo-
ueri, sui prælati literas testimoniales

Concil. Carr.

3. c. 21.

Conc. Aycl.

3. c. 15. q. 2.

per totum. c.

1. & seq. de

tẽp. ord. in 6.

Concil. Trid.

Sess. 25. c. 8.

ollun

osten-

82 **ACTIO 2**

ostendant, si quis ad titulum domicilij iurati, antequam domicilium ipsum legitime contraxerit, ordinabitur, sit ab ordinum executione ipso facto suspensus, & cuiuscumque beneficij, aut parochiae Indorum incapax per triennium.

A D A M I T V L I M I N D O R U M posse promoueri etiam patri-
monij expertem. *Cap. XXXI.*

IN sacris praesertim presbyteratus ordinibus conferendis, illud praecipue spectare debent Episcopi, ut operarios idoneos tantae huic Indorum messi suppeditent, si quidem ea totius Episcopalis officij in hac Prouincia, potissima cura est: ut qui ad Euangelij gratiam diuinitus vocantur, ministros habeant, quoad fieri possit, & zelo animarum praeditos, & numero sufficentes. Quod si alii idonei sunt, qui ordinari petunt, & se ipsos doctrinae Indorum dedicare cupiunt, nullo

SECUNDA. 39

nullo modo propter patrimonij tenuitatem repellendi sunt, quin potius quãdiu hæc Ecclesia indiguerit, quærendi, & inuitandi, qui moribus sunt probatis, & litteratura etiã sufficiente, & linguæ Indicæ non imperiti. Neque enim hos mendicare verisimile est, in tanta parochiarum multitudine, & sacerdotũ penuria. Neque vero concilij Tridentini vlla ex parte decreta violantur, cùm necessario animarũ salutis hac ratione consulitur, quemadmodum Limensis quoque superior Synodus censuit. Ad titulum ergo doctrinæ Indorum, quamuis nulla specialis parochia illico designetur, quicumq; reuera Indis præficiendi putantur, iure ordinari poterunt.

*Concil. Triid.
Sess. 21. c. 2.
Conc. Lim. 2.
Sess. 2. c. 26.*

DE SIMONIA CAVEN- da in ordinationibus. Cap. XXXII.

Quamuis omnium antiquorum Canonum definitionibus, ac nouissimè

*Conc. Calce.
act. 15. c. 2. 1.
q. 1. cap. si quis
Episcopus.
Concil. Triid.
Sess. 21. c. 1.*

ACTIO

simè sacri Concilij Tridentini decreto quæuis simoniacæ labis species, vel etiã auaritiæ suspitio ab ordinũ collatione, longissimè relegetur, non cessant tamẽ adhuc multorum hominũ improba ingenia ad sacrorum ordinum susceptionem, quod meritis, & doctrina, non obtinent, prauis, & occultis artibus aspirare, & quod sine dolore referre non possumus, auaritia duce, aditum sibi nonnunquam ad sancta sanctorum, aperit. Ex quo fit, vt abiectis, atque indignis ministris, & Ecclesiasticus status passim dehonestetur, & noua hæc Christi hæreditas operarijs confusibilibus occupata, exiguos admodum fructus faciat, cum per Dei gratiã possit facere vberri- mos. Itaque, vt malum hoc, quo grauius nullum existimari debet, ex domo Dei funditus exterminetur, declarat sancta Synodus, tam dantes, quàm accipientes, aliquid pro ordinatione, etiam quocumque colore, pœnas à iure infi-
ctas,

SECUNDA. 40

ctas, ipso facto incurrere, neque vllam in hac parte consuetudinem excusare, neque prætextum vllum esse admittendum, quod spontè offeratur, aut detur, præsertim quando exiguitas doni, & personarum, ac temporis-ratio non attestantur, iuxta Alexandri tertij decretum, puritatem in dante, & accipiente, ab omni suspitione auaritiæ alienam: sed neque pro dimissorijs, aut testimonialibus literis, neque pro sigillo, neque alia quacumque de causa, eadem Tridentina Synodus patitur Episcopos, eorumue ministros, aliquid accipere, excepto quod notarius, decimam partem aurei pro singulis literis accipere possit, si nullum ei ab Episcopo salariũ constitutum sit.

*Ex de simo. c.
Et si quaestio-
nes.*

*Concil. Trid.
Sess. 21. c. 1.*

I D O -

ACTIO 2

IDONEOS SOLVM MO-
do esse ordinandos. *Cap. XXXIII.*

IN ordinibus minoribus conferendis,
& interstitijs temporum expectandis,
potissimùm verò sufficientia, cuiuscūq;
ordinandi solerter exploranda, atq; ijs,
qui minus idonei reperti sint, penitus
excludendis Episcopi integrè, omni af-
fectione humana postposita Tridenti-
ni concilij saluberrima decreta custo-
diant, vt Deo, & Ecclesiæ fideles se dif-
pensatores probent, neque verò eo præ-
textu, quòd Ecclesiæ laborent inopia
ministerorum, indignos ad sacras functio-
nes vocare debent, quandoquidem, &
illorum iam dudum copia excreuit, &
longè certè meliùs Dei Ecclesiæ, & sa-
luti Neophitorum consulitur paucita-
te electorum sacerdotum, quàm multi-
tudine imperitorum.

*Concil. Trid.
Sess. 23. c. 11.
& c. 7.*

SECUNDA. 41

DE MATRIMONIIS contrahendis. Cap. XXXVIII.

PRO ijs, qui contrahere volunt, publi-
cæ monitiones, aut denunciationes
fiant diebus festis, ubi populus frequens
fuerit: Ignoti verò & exteri, aut vagan-
tes, nullo modo ad coniugium admittan-
tur, nisi informationem prius Prælati
ipse, & viderit, & probauerit, alioqui
graues pœnas ipsius arbitrio incurrant.
Animaduertant quoq; ordinarij, ne in
dispensatione denunciationum faciles
se exhibeant, nisi cum valde probabile
est impedimentum malitiosum matri-
monio ob futurum, & quamuis clande-
stina matrimonia, ex vniuersalis Eccle-
siæ statuto, inuvalida sint, & penitus nul-
la, si quis tamen adhuc, ita contrahere
attentaerit, & ipse excommunicationis
sententiam eo ipso incurrat; Et qui-
cumque etiam, nefarijs nuptijs præsen-

*Conc. Later.
c. 51.*

*Concil. Trid.
Sess. 24. de re
format. c. 6.*

*Conc. Lim. 2.
Sess. 2. c. 21.*

*In decreto de
reformatio.*

F tes

14 **A C T I O 2**

tes, se præbuerint, præter alias arbitrio ordinarij, infligendas pœnas.

DIVORTII CAUSAM A
solo Episcopo definiendam.
Cap. XXXV.

*Conc. Trid. Sess. 24.
Cœc. Lim. 2. Sess. 2. c. 23.
& Sess. 3. c. 72.
Matib. 19.*

Diuortij causam, solus Episcopus per se cognoscat, & finiat; poterit tamẽ eius generalis vicarius processum, vsq; ad diffinitiuam exclusiue formare; sed nisi causæ prorsus graues, ac perspicue probate intercesserint, nõ sunt matrimonia, quæ Deus ipse coniunxit, separanda.

D E S E R V O R V M
matrimonij non prohibendis.
Cap. XXXVI.

*Concil. Trid. Sess. 24. c. 9.
Conc. Lim. 2. Sess. 2. c. 19.*

Serui Æthiopes, neque contrahere matrimonia, neq; cõtractis vti, à suis dominis prohibeantur, neque verò distrahantur coniugati in ea loca, vbi à cõiugibus abesse perpetuò, aut etiam diu cogantur.

SECUNDA. 42

cogantur; non enim debet lex matrimonij naturalis, per legem seruitutis humanam derogari.

DE CEREMONIIS nuptiarum. Cap. XXXVII.

Cum nuptiæ benedicuntur missa iuxta præscriptum noui Romani Missalis dicatur, nihil penitus mutato, ceremoniæ verò consuetæ fiant ad Ecclesiæ ianuam, prout moris est, donec sanctissimi Romani Pontificis auctoritate manuale cõmune publicetur, quod oportebit per omnia sequi.

NIHIL AB INDIIS accipiendum in administratione sacramentorum. Cap. XXXVIII.

Præterea quascumq; tacitas, vel expressas pro sacramentis administrandis, aut sepultura conferenda, sacri Ca-

De simo c. nõ satis, & c. sequenti. ibid. c. ad Apostolicam. Conc. Lim. 2. Sess. 2. c. 30.

nones tanquã simoniacę labis commer-
 tia foedissima detestantur, laudabiles ta-
 men consuetudines, in populo Christia-
 no receptas, amplectuntur & probant.
 Cæterum de Indis, iam pridem Limen-
 se concilium constituit, ac declaravit, ne
 que pro sacramentorum, neque pro sa-
 cramentalium administratione, neque
 vero pro sepulturæ cuiuscũq; apertione
 quicquam exigui, aut recipi posse, sacer-
 dote quilibet ab Indis recipiente, qua-
 druplici poenâ multato. Quod salutare
 decretum Neophitorũ ædificationi, &
 fidei magnopere necessarium, & à ple-
 risq; cum non mediocri scandalo illo-
 rum contemptum, hæc sancta Synodus
 denuò innouat, & quantum potest serio
 cõmendat, declarã nullas in hac parte
 consuetudines, tanquã laudabiles esse alle-
 gandas, quæ potius abusus sunt nuncu-
 pandæ, sed neq; ad oblationes faciendas
 in missa, aut aliàs Indi cogantur, sed si
 quis offerre voluerit intelligat, id qui-
 dem

*Conc. Lim. 2.
 Sess. 3. c. 26.*

Handwritten notes in a smaller script, likely a later addition or marginalia.

SECUNDA. 43

dem meritorium, & pium, sed tamen prorsus liberum esse, vel facere, vel non facere. Quicumq; tamen Indorum in Hispanorū vrbibus domicilium habēt; quia & in fide instructiores sunt, & nostrorum hominum vsum crebrò affectant, cum ijs poterunt consuetudines in sepulturis, & cæteris si quæ sunt laudabiles obseruari.

BONA DEFUNCTORVM
Indorum à parochis non usurpanda.

Cap. XXXIX.

EX bonis Indorum, qui decedunt, parochi partem aliquā nullatenus vsui pare præsumāt, etiam sub illo prætextu, quòd quintam eorum portionē pro defuncti anima erogare velint, sed integrum sit Indis de suis bonis disponere, vt ipsis placuerit. Quòd si ab intestato decesserint, ad hæredes, quid pro anima defuncti erogandū sit, declarare pertineat.

*Conc. Lim. 2.
Sess. 3. c. 10.*

ACTIO

PAROCHIS INDORVM *semper providendum. Cap. XL.*

*Conc. Lim. 2.
Sess. 3. c. 1.*

NE Christi oves, dum nullum pastorem habēt, funditus pereant, debēt omnibus modis Episcopi providere, vt si parochias Indorum desertas viderint, neque ministros indicē doctos, atque vltroneos facile inuenerint, mittant saltem sacerdotes probatos, quos etiam præsertim vacantes, atq; ad titulum Indorum promotos, vel ea ex causa, ex Hispania missos, compellant (saluo tamē iure Regij patronatus, quod integrum, atq; illæsū intelligi semper volumus) ad curam illorum suscipiendā, quandiu necessitas vrget, adhibitis, si opus fuerit etiam censuris, cum lex charitatis, atq; obedientiæ à studijs quoque literarum abstractos, cogat interdum præsentī animarum periculo subuenire. Verum Indici sermonis periti, quoad fieri poterit quæ-

SECUNDA. 44

quærendi erunt, atq; vt omnes indice
discant, præmijs, & honoribus inuitan- *Concil. Lim.*
di, quod si linguæ peritus nullus occur- *Sess. 3. c. 3.*
rat, nihilominus sacerdote quocumque *De offic. iud.*
parochia munienda est, dummodo mo- *ord. c. quoniã.*
ribus corruptis non sit. Expedit enim
benè viuentem potiùs, quam benè lo-
quentem parochum mittere, si alterum
sit eligendum, cum multò ampliùs ædi-
ficet vita, quàm lingua.

PAROCHIAM IN DO- rum ante successoris aduentum à ne- mine deserendam. Cap. XLI.

Parochiam, siue doctrinam Indorum *Conc. Lim. 2.*
nemo deserere audeat, si quis sine *Sess. 3. c. 4.*
sui Antistitis assensu deserendam puta-
uerit, aut ante discesserit, quam succes-
sori rerum Ecclesiasticarum suæ curæ
commissarum, rationem reddiderit, sit
eo ipso excommunicatus, nam & frau-
des in rebus Ecclesiæ non tollerandæ
fiunt,

ACTIO

fiunt, & Christi oues facilè desertæ pereunt. Eandem ob causam ministri Ecclesiæ fideles maximeq; ad Indorum salutem procurandam idonei, nullo modo in Hispaniam reuerti sinantur, nisi publicæ vtilitatis causa, iudicio Prælati, id postulet.

MINISTROS DIABOLI
à consortio caterorum Indorum separandos esse. Cap. XLII.

AD exterminandam Christianæ fidei pestem, quam Arioli, & scelestissimi dæmonū flamines, tenero Christi gregi perpetuò afferre nō cessant, quorum tanta est nequitia, vt vno die euertant, quicquid à Christi sacerdotibus per annum edificatur, prouidē admodū in Concilio superiore cautum est, vt ij omnes (vetuli alioqui inutiles, & decrepiti) in vnum locum congregarentur, clausiq; ibi tenerentur, ne cæteros Indos sua
com-

*Conc. Lim. 2.
Sess. 3. c. 107.*

SECUNDA. 45

communicatione inficerent; vbi etiam
alimenta, tūm corpori, tūm animæ ne-
cessaria præberentur. Hoc salutare de-
cretum quanto damno prætermisū sit,
fatis nos docuit experientia. Quare vult
sancta Synodus, sine vlla excusatione
aut mora, executioni mandari, idq; paro-
chis omnibus præcipit, quātum in ipsis
erit; Regios verò ministros per Christum
obtestatur, & rogat, vt tam salutari in-
stituto operam suam accommodent, sta-
timq; prudenter inita ratione designēt,
vbi & quomodò isti diaboli ministri, si-
ne aliorum pernicie contineantur.

DE SCHOLIS PVERO- rum Indicorum. Cap. XLIII.

SCholas puerorum Indicorū parochi *Conc. Magū.*
valdē sibi commendatas intelligant; *c. 45.*
in quibus doceātur legere, scribere, &c.
atque illud præcipuē, vt nostrum Idio-
ma Hispanicū consueſcant intelligere,

F 5

& pro-

ACTIO

& pronuntiare, sed caueant scholæ occasione, ne illorum seruitute, atque operis abutatur, neue eos pabulatum, lignatumque mittant, qua de re sciant conscientias onerari, & ad restitutionem teneri. Doctrina quoque Christiana pueros, & puellas imbuant, neq; ad sua comoda detineant, sed tempestiuè ad parentes remittant, ijsq; obedientiam deferre, & opem ad subleuandos eorum labores, doceant.

DE COLLEGIO *Seminario instituendo.*

Cap. XLIIII.

Conc. Paris. lib. 2. c. 30.
Conc. Aquis- gra. c. 135.
Concil. Trid. Sess. 23. c. 18.
Conc. Lim. 2. Sess. 2. c. 72.
Quoniam in sacro Concilio Tridentino inter alia in Synodo Provinciali tractanda, peculiari quadam ratione iniunctum est, vt de seminarijs tanta Patrum imò Spiritus sancti auctoritate decretis instituendis agatur, atque illud maximè perspicuum est, nullam hoc salutari instituto Ecclesiam perindè indigere,

SECUNDA. 46

digere, vt hanc nostram Indicanam, in qua nouæ plantæ Euangelicæ accuratè nutriendæ sunt; & ad propagandam Christi fidem instituendæ. Hæc sancta Synodus officium suum agnoscens, Episcopos omnes, atq; pastores ex parte omnipotentis Dei obtestatur, atq; eorū conscientias quantum potest onerat, vt in ecclesijs suis quam primum semina ia prædicta puerorū excitanda curent, omnibus impedimentis quacūq; ratione postpositis. Porrò ad erigenda, & constituenda conuenienter prædicta semina, ex auctoritate nobis ab vniuersali Concilio in hac parte specialiter cōcessa, vno cōsensu statuimus & ordinamus, contributionem ex quibuscumq; redditibus & bonis Ecclesiasticis in hūc modum faciendam. Vt ex decimis, beneficijs, Capellanijs, Hospitalibus, confraternitatibus, iuxta eiusdem Concilij statutum, siue Episcopales, siue Capitulares, siue beneficiales redditus sint, etiā ex doctri-

*Concil. Trid.
Sess. 23. c. 13.*

ACTIONES

Conc. Lim. 2.
Sess. 2. c. 72. doctrinis Indorum, etiam si regulares doctrinas ipsas teneant, tria de centum in perpetuum applicentur, & ex nunc applicata censeantur; ad quam sanè portionem (satis certè moderatam) omnes clerici, & prædictæ personæ in conscientia teneantur, necnon œconomi ipsi, & officiales, aut quicumque persolvere habent eiusmodi ecclesiasticos redditus, præfatam portionem, trium videlicet de quolibet centenariò, retineant pro seminario. Cuius fundationem, & administrationem Episcopi, fideliter, & sollicitè curent, secundum tenorem, & formam à Concilio Tridentino traditam, scientes se Deo omnipotenti, & sanctæ eius Ecclesiæ rationem, si quid minùs rectè egerint, reddituros.

Placent ne vobis Reuerendissimi Patres hæc decreta?

Omnes responderunt. Placent.

DO-

SECUNDA. 47

DOMINICA DECIMANONA post Pentecostem, in die sancti Mauricij, & sociorum eius, quæ fuit xxij. Septembris, tertia Actio habita est in eadem Cathedrali Ecclesia, processione solemnè præmissa, ac Missam celebrante Reuerendissimo Episcopo del Rio de la Plata, & post concionem habitam à Reuerendissimo Imperialis.

Episcopo, eiusdem actionis tertiæ decreta publicata.

sunt.

ACTIO

ACTIO
ACTIO TERTIA
CONCILII PROVINCIALIS
Limensis celebrata in ecclesia Cathedra
liciuuitatis Regum, die xxij. Septembris,
Anno M. D. LXXXIII.

QVALES OPORTET
esse Episcopos. Caput I.

1. Pet. 4.

V A L E S
esse oporteat Epi
scopos, à quibus
reformationis ini
tium sumendum
est, vt iudicium
incipiat à domo
Domini, cùm

totius cleri, & populi salus, atque corre
ctio ex illorum correctione pendeat,
satis quidem sacræ literæ vno verbo vi
dentur tradere, cum docent, oportere
Episcopum irreprehensibilem esse, si
cut Dei dispensatorem. Quòd si vbiq;
qui-

*1. Tim. 3.
Tit. 1.*

T E R T I A. 48

quidem Apostolorum successores Episcopos, Apostolicam etiam doctrinam, & vitam referre, par est: tamen propria quadam & peculiari ratione, ubi gentes ad euangelicam lucem primū vocantur, quod in hoc altero orbe nostra aetate, in quos fines seculorum deuenērūt, Dei consilio placuisse cernimus, ibi Apostolico verē munerī Episcoporum, Apostolicam quoque sanctitatem, & lumen, respondere debere, nemo est, qui non videat: Non enim in ouile Dominicum nouus Christi grex, rectē adduci, adductus, rectē pasci potest, quādiu pastores, non quæ Iesu Christi, sed quæ sua sunt, quærunt. Itaque primū Princeps ipse pastorum Christus, assiduē, atque ardentē ab omni gradu orandus est, ut pastores huic suo gregi dare dignetur iuxta corpus suū, atque ut tales viros integros, probatos, animarū amatores, & viles omnino in domo Dei Regiæ, & Catholice Maiestati eligendos pro immensa sua prouidentia

*Aug. in psal.
44. dist. 68. c.
quorū vices.
Concil. Trid.
Sess. 23. c. 4.
de ordin.*

*1. Pet. 5.
Hierem. 3.*

84 A A C T I O

lia semper inspiret. Deinde qui iam ad
 hunc locum diuina dispositione subla-
 ti sunt, aut posthac efferentur, eos hæc
 sancta Synodus in visceribus Christi
 orat, atq; obtestatur, vt dignitatem suã,
 morum præcipuè splendore, & vitæ in-
 tegritate tueantur, forma facti gregis ex
 animo, non dominantes fastu sæculari,
 nec turpe lucrum amâtes, nec luxu mē-
 sæ, aut apparatu superuacaneo, quæ sunt
 huius mundi sapientes, sed benigni, mo-
 desti, zelo fidei accensi, pauperum sem-
 per patres, & pro cõmisso sibi grege so-
 liciti, ministerium suum impleant, tales
 deniq; sint, vt per eos glorificetur Deus,
 & Pater domini nostri Iesu Christi, atq;
 illorum assiduïs precibus præclarisque
 meritis donet innumerabiles harum na-
 tionum animas, ac de potestate tenebra-
 rum ereptas, transferat in regnum filij
 dilectionis suæ.

1. Pet. 5.
Conc. Carth. 4.
c. 13.
Concil. Tolet.
3. c. 7.
Conc. Antio.
c. 35.
Concil. Trid.
Sess. 25. c. 1.
& Sess. 13. c.
1. 12. q. 2. ca.
Episcopi, &
per seq.

QUIBVS MINISTRIS
vti debeant Episcopi. Cap. II.

Q Via verò Episcopi in tanta ampli-
 tudine diocesium, per se ipsos
 pleraque obire non possunt, studiosissi-
 mè videant, quibus sibi vtendum admi-
 nistris putent, vt non nisi optimos, &
 lectissimos quosq; ecclesiasticis functio-
 nibus adhibeant. In primis familiares
 suos pudicos, ac religiose esse doceant,
 pia opera, & sacramentorum vsum fre-
 quentare, publicè in præcipuis saltem
 anni solemnitatibus Christi corpus su-
 mere: vicarios verò, & iudices, ac visita-
 tores ex ijs qui sapiëntia & moribus præ-
 stant, eligant. Nemini porrò non solùm
 infami, sed quouis etiam modo notato,
 administrationem Ecclesiæ, aut visita-
 tionem quamcumq; committant. Reli-
 giosos, & pios viros foueant, veritatis stu-
 diosos amplectantur, assentatores, & le-
 ues homines à se amandēt, improbis, &

*1. Tim. 3.
 Exod. 18.
 Conc. Tridē.
 Sess. 2. c. 1.
 Concil. Tolet.
 act. 2. 1. c. 4.*

*3. q. 7. c. infam-
 is, & c. in-
 fames.*

G rapa-

ACTIO

*Conc. Carth. 4.
Tolet. 1. An-
thi. & Trid.
Sess. 1.*

rapacibus, ac flagitiosis, terrori sint. Deniq; quæ à sanctis Patribus in Concilijs tot, ac tanta de Episcoporum dignitate, grauitate, literatura, religione, curaq; in defessa pro Christi Ecclesia, copiose, ac necessario, tradita sunt, ea vt in se ipsis exhibeant nouæ huius Ecclesiæ Pastores, omni ratione adniti debent.

DE PROTECTIONE & cura Indorum. Cap. III.

Nihil est in harum Indicarum gentium prouincijs, quod ecclesiæ præfides, cæteriq; ministri, non ecclesiastici modo, sed etiam sæculari potentia insignes, à Christo summo Episcopo, & Rege animarum, sibi vehementius cõmendatum, existimare debeant, quàm vt huic nouo, teneroque Dei gregi, paternum affectum, curamq; pro spirituali, & temporali eorum necessitate, prout ministros Christi decet, impendant. Et certè

T E R T I A. 50

certè harum gentium mansuetudo, & perpetuus seruiendi labor, & naturalis obedientia, atq; subiectio, quosvis homines, quantumuis feros, mouere iure possit, vt eos defendendos potiùs arbitrentur, quàm improborum prædam esse paterentur. Quapropter dolens impense sancta Synodus in hos miseros, atque imbecilles tantum fraudis, ac violentiæ non solum olim prætermodum inuectum, sed hodie quoquè, à pluribus designari, orat in Christo, atque admonet omnes Magistratus, & Principes, vt ijs se benignos præbeant, suorum ministrorum, cum opus est, insolentiam frenent, & Catholicæ Maiestatis fideicommissos, & subditos liberos certè, non seruos agnoscant. Porro parochis cæterisque ecclesiasticis ministris seriò præcipit, vt pastores se meminerint, non percussores, & tanquam filios, Christianæ charitatis sinu, Indos foveant & portent. Quod si quispiã percutiendò

*Conc. Brac. 3.
c. 6. Leo epist.
82. p. 1. dist.
40. cū Beatus,
& c. licet.*

*Conc. Lim. 2.
Sess. 3. c. 116.*

ACTIO

maledicendo, aut aliàs quoquomodo Indum aliquem læserit, Episcopi, & visitatores seuerè admodū, & inquirant, & vindicent. Profecto enim turpissimum est Dei ministros, in sæculi satellites verti.

NE PERSONÆ ECCLESIASTICA vacent negotiationi.

Cap. IIII.

*1. Tim. 6.
Ioannis 2.*

CVpiditas omnium malorum radix, ita ecclesiastici quoq; status pleriq; corrumpit, vt domum Dei spiritualem, factam negotiationis domum cum magno gradus nostri dedecore, magno oculis dominici detrimēto, sancta Synodus, & ingemiscere cogatur, & erubescere. Cui tanto malo, quod, & in dies latiùs serpere, & Indorum saluti vehementer nocere animaduernerit, cupiens pro data sibi à Domino potestate, efficacius occurrere, stricte præcipit, ne qua persona ecclesiastica, cuiuscumque gradus, dignitatisvè sit, negotiationem facris

*Dist. 38. c. cõ-
sequens Ge-
las. epif. 1.
Dist. ead. c.
negotiatorū;
c. fornicari
ext. ne cleri-
ci, c. 2.
Conc. Lim. 2.
Sess. 2. c. 93.
Conc. Lim. 2.
Sess. 3. c. 17.*

TERTIA. 51

facris Canonibus toties prohibitā, quacumque arte, colore vè exerceat. Si quis autem clericus mercaturæ operam dederit, præter pœnas à iure, atq; Concilio superiore impositas, quas innouamus, excommunicationis sententiam ipso facto incurrat.

PAROCHORVM

Indorum negotiantium pœna.

Capit. V.

QVONIAM verò avaritiæ, negotiatio-
nisque turpitude in Rectoribus
Indorum, & crebrior est, & periculosior,
cum neophiti isti ea de causa, tum scan-
dalum graue sustineant, tum instructio-
nis suæ iacturam non mediocrem fa-
ciant, dum ab his in temporalibus ipso-
rum quæstibus occupatur, à quibus de-
bebant spiritualibus incrementis auge-
ri: idcirco sancta Synodus sub iisdem
pœnis proximo decreto propositis, vet-
tat, ne quis Indorū parochus per se, vel

Conc. Lim. 2.

Sess. 3. c. 17.

ACTIO

21. q. 3 per 10-
tū dist 88. c.
decreuit ne
clerici, vel
c. 1.

2. Tim. 2.
Math. 6.

aliam interpositam personam quamcū-
que, cum quibusuis Indis mercaturam
exercere præsumat. Insuper neque peco-
ra quæcumque alere, præter necessaria
ad victum, aut agros colere, aut vehen-
dis mercibus animalia tenere, vel loca-
re, neque Indos ipsos ad mineralia sibi
curanda mittere, vel eorum operam lo-
care, denique, neque cum ipsis Indis ne-
gotiari, neque cum alijs per ipsos. Qui
istorum quidlibet egerit, etiam excom-
municatione latæ sententiæ eo ipso se
nouerit innodatum, sciant etiam paro-
chi Indorum mineralium officinas, siue
ingenia, pannorum quoque lanificinas,
cæterasque quæstuiarias artes, sibi esse
penitus interdictas. Neque enim qui
euangelizandi ministerium susceperūt,
Deo simul, & mammonæ seruire pos-
sunt.

DIS-

DISPENSATIONES
gratis esse faciendas. Cap. VI.

IN quibusdam nostræ Prouinciæ partibus, prauus quidam abusus inoleuit, vt pro diuersa qualitate causarū, in quibus dispensatio petitur, maior, minor vè precij summa reddatur, adeò vt taxæ ipsæ veluti lege præscriptæ habeantur: quotiescumque igitur, siue vrgens ratio, siue Ecclesiæ vtilitas dispensandū in aliquos persuaserit, sciant ij, penes, quos dispensandi facultas erit, non solum maturè, & gravitèr causa cognita, sed etiam gratis omninò dispensationem esse faciendam, aliterque facta dispensatio subreptitia censeatur.

*Concil. Trid.
Sess. 25. c. 18.*

ACTIO

DE NOTARIO, ET Fiscali, & tantum relinquenda de Iu- dice causarum Ecclesiasticarum. Cap. VII.

*2. q. 7. c. nul-
lus, & c. lai-
co.* IN causis criminalibus clericorū nul-
la ratione liceat informationē iudici,
*16. q. 7. in no-
na, & seq.
c. contingit
de arbit.* seu cuius personæ seculari cōmittere,
cūm, & alienum id sit à iure Canonico,
& Ecclesiasticæ dignitati iniuriosum.
Illud verò Prælati summo opere attendāt,
vt in causis matrimonialibus, cum de di-
uortio, vel adulterio agitur, fidelissimo
*Conc. Lim. 2.
Sess. 2. c. 100.* secreto negotia gerantur, ne per negli-
gentiam in discrimen graue, partes
conijciantur.

OFFITIA NOTARII, & Fiscalis gratis conferenda. Cap. VIII.

*Concil. Tolet.
act. 2. c. 15.*
*Conc. Cōpost.
act. 3. c. 24.*
*Conc. Lim. 2.
Sess. 2. c. 101.* OFFICIA Notariatus, aut Fiscalatus,
quemadmodū est in concilijs Pro-
uincialibus sæpe dispositum; neq; ven-
dantur,

ACTIO

lus clericus ex vna diœcesi in aliam
commect sine literis dimissorijs. Nullus
quoque sub eadem poena Vicarius, aut
Prouisor, aut Iudex ecclesiasticus aliter
admittat quemquam, etiam ad Missam
celebrandam: Idem à regularium supe-
rioribus obseruari sancta Synodus ob-
nixè petit, atque admonet. Insuper sta-
tuit, ne huiusmodi literæ dimissoriæ, à
quouis vicario impetrari valeant, sed
tantum ab ipso Episcopo, vel ab ipsius
Vicario generali habente Episcopi ex-
pressam ad hoc in suo titulo facultatē:
secus concessæ, vel obtentæ literæ nul-
lius sint roboris, vel momenti.

*DESERTORIBVS
instituti regularis non esse committen-
das parochias Indorum. Cap. X.*

*Concil. Trid.
Sess. 14. c. 11.*

Regularia instituta qui professi sunt,
deserentes, nō sunt ab Ecclesiæ præ-
sulibus fouendi, ijs igitur, neq; benefi-
cium,

TERTIA. 54

cium, aut ecclesiasticum ministerium conferatur, neq; vero parochia Indorū, nisi ad id idoneam facultatem à Sede Apostolica obtentam ostenderint: exēpti quoque à suis superioribus, aut qui sub nullius certi Prælati disciplina in his partibus agunt, nullo modò Indorum doctrinis præficiantur, quin potiùs, si deliquerint, corripiantur ab ordinario iuxta decreta sacri Concilij Tridentini, atque eorum literæ dimissoriæ, & facultates diligenter examinentur. Quod si, aut insufficientes, aut iam exacto iusto tempore inualidæ fuerint inuentæ, omninò in Europam remeare, etiam sub censuris compellantur.

*Conc. Tridēt.
Sess. 14. c. 11.*

*Concil. Trid.
Sess. 6. c. 3.*

QVOTO NVMERO

Indorum præficiendus sit parochus.

Cap. XI.

ET Antiquissima iura, & nouissima sacri Tridentini Concilij decreta Episco-

*10. q. 3. cap.
vno nostra,
c. ad audiēd.
& c. 1. & c.
su. de Eccle.
edific.*

A C T I O

*Concil. Trid.
Sess. 21. c. 4.*

Episcopos magnopere admonent, ne plures parochianos Rectori alicui committi patiantur, quam quibus possint sufficere ad ecclesiastica sacramenta administranda, & diuinum cultum peragendum. Quod mature expedientes Patres in hac ipsa vrbe iam pridem ad Synodum Prouincialem cōgregati simul etiam perniciosum illū abusum in hoc nouo orbe vigere considerantes, quo in numerabiles Indi, interdum in locis valde distantibus, vnius parochi curæ traduntur, à quo, neque instrui in fide possunt, neque sacramentis necessarijs imbui, neque prout opus est regi, maximè cum ij, vt pote paruuli plurima, ac pene continua cura pastoris indigeant, vt animas suas liberarent super speculam domini constituti, clara voce pronunciarunt, testatiq; sunt, iudicare se non posse vni rectori plures parochianos Indos, quam quadringētos tuto committi: sed neq; ipsis adhuc quadringentis vnum suf-

*Conc. Lim. 2.
Sess. 3. c. 76.
77. & 78.*

T E R T I A. 55

sufficere certo se affirmare: interim ta-
 men id tollerādum esse. Hæc igitur san-
 cta Synodus, eadem in Domino sapiens,
 ne in districto Dei iudicio cogatur, ani-
 marum iacturam ex defectu pastorum
 sustinere, seriò admonet, atq; declarat,
 tam numerosum Indorum populū, non
 posse, tuta consciētia, paucis rectoribus
 committi, si plures reperiantur idonei
 (si enim desint, alia ratio est) cum præ-
 fertim Indorum tributa, quæ doctrinæ
 potissimo titulo exiguntur, tanta sint,
 vt longè plures ecclesiasticos ministros,
 non rarò alere possint. Itaq; censemus
 in quocumque populo Indorū, qui con-
 tineat parochianos trecentos, aut etiam
 ducentos, proprium parochum debere
 constitui. Cum autem pauciores fuerint
 quam ducenti, curet & efficiat Prælatus,
 vt eo reducantur, vbi commode regi
 possint.

UT

ACTIO

VT ASSIGNETUR
parochijs, qui in mineralibus, aut
lanificinis agunt. Cap. XII.

IN prædijs, pannorum quoque, aut sac-
chari, aut mineraliū officinis, vbi ani-
marum non exiguus numerus seorsum
degit, sæpe doctrina, & sacramentis ho-
mines desituuntur. Curent igitur ordi-
narij, vbi numerus competens est, sacer-
dotem præficere doctrinae illorum, ex
portione Canonica, sibi debita quadru-
plicis noueni sustentandum, vbi decimæ
Ecclesiasticæ dantur. Quod si hæc pro
illius sustentatione non suffecerint, ex
bonis, aut commodis ipsius domini, aut
cuius interest (qui si renuat per censu-
ras etiam compelli debet) arbitrio or-
dinarij congrua portio assignetur. Si ad
rectoris quoq; sustentationem qui Hi-
spanorum curam gerit non suffecerint,
quatuor nouenæ partes in ecclesiarum
cre-

De eccl. edif.
e. ad audiū,
& e. final.

TERTIA. 56

erectionibus constitutæ, iudicio ordinarij ex parochianorum bonis, congruens portio suppleatur: iuxta Concilij Tridentini decretum.

*Concil. Trid.
Sess. 21. c. 4.*

DE PORTIONE debita parochijs, & hospitalibus Indorum. Cap. XIII.

Eclesijs, siue parochijs Indorum, ex erectione, & fundatione deberur vna nouena pars cum dimidia; hospitalibus quoq; siue Xenodochijs Indorū, tantūdem omninō attributum est, quemadmodum in Synodo quoque prouinciali Limensi annis ab hinc sexdecim, explicatum est. Quamobrem, & prædictæ portiones in posterum fabricæ, hospitijq; Indorum, sine excusatione reddantur, & capitula Cathedraliū pro ijs, quæ hætenus retinuerunt, videant quemadmodum conscientias suas exonerent.

*Cōc. Lim. 2.
Sess. 3. c. 81.*

DE-

ACTIO

DE FECTVS DO- ctrinae, ecclesijs Indorum debere ce- dere. Cap. XIII.

*Conc. Lim. 2.
Sess. 2. c. 11.*

EA, quæ propter absentiam Indorum parochis de legitimis stipendijs subtrahuntur, quos vulgo defectus doctrinae appellant, debent omninò in utilitatem Ecclesiæ Indorum conuerti, itaque vel fabricæ Ecclesiæ, vel ipsius oppidi pauperibus pro Episcopi iudicio, omninò distribuantur, neque ad alios vsus vlla ratione applicentur, sicut Regi nostro Catholico placet, si quando tamen ex mandato Episcopi pro Ecclesiasticis negotijs parochus, ab Ecclesia sua abfuerit, pro talibus absentijs, sic ab Antistite suo approbatis, nihil de stipendio debito imminuatur. Cum iniquum sit, qui Ecclesiæ inseruit eum Ecclesiæ mercede spoliari. Parochijs porrò Indorum, quos regulares olim minori cum stipendio tenuerunt, eo quòd ipsi paucioribus es-

sent

sent contenti, & iam ad parochos sæcu-
lares redierunt, reddatur omninò æqua-
le stipendium, quale solet cæteris con-
uicinis solui, vt labor æqualis non inæ-
qualem habeat mercedem.

DE REFORMATIONE
clericorum communiter. (Cap. XV.)

QVæ à Patribus magna Spiritus san-
cti luce perfusis, in œcumenico
Concilio Tridentino de vita & hone-
state clericorum, grauitè, & sapienter
præcepta sunt, ea omnes, maxime Ecclē-
siæ huius nouæ ministri, assiduè medi-
tari, atq; obseruare studiosissime debēt,
merito enim tradunt maiores nostri,
nihil esse quod alios magis ad pietatē,
& Dei cultum instruat, quàm eorū vitā,
& exemplum, qui se diuino ministerio
dedicarunt: cū enim in altiore loco
à rebus sæculi sublatis conspiciantur,
reliquos profectò in eos oculos

Concil. Trid.
Sess. 22. c. 1.

H con-

A C T I O

conijcere, tanquam in speculum, vnde sumant, quod imitentur. Quapropter sic decere clericos in sortē Domini vocatos, vitam moresq; suos omnes componere, vt habitu, gestu, incessu, sermone, alijsq; omnibus rebus, nihil nisi graue, moderatum, ac religione plenū præ se ferant; leuia etiam delicta, quæ in ipsis maxima sunt, effugere, vt eorum actiones cunctis afferāt venerationem. Quo circa statuit eadem Synodus Tridentina, vt quæ aliās à summis Pontificibus, & à sacris Concilijs, de clericorum vita, honestate, cultu doctrinaq; retinenda, ac simul de luxu, comessationibus choræis, aleis, lusibus, ac quibuscumq; criminibus, necnon sæcularibus negotijs fugiendis, sancita fuerunt, eadem imposterum iisdem poenis, vel maioribus arbitrio ordinarij imponendis, obseruentur: neque appellatio executionem hanc, quæ ad morum correctionem pertinet, suspendat: quæ salutaria præcepta communiter

TERTIA. 58

mūniter proposita, volens hæc Synodus inuolabiliter obseruari: hæc circa cleri reformationem, omni appellatione postposita, specialiter exequenda cōstituit.

DE HABITV CLERICORVM. Cap. XVI.

PRIMUM habitus externus clericorū decens sit, nihil prophanum, nihil ambitiosum præ se ferat; vestes, neque diuersi colores, neq; serice sint, neq; aut breuiores & strictiores, neq; contra prolixiores, & splendiores quàm decet, sed pro ecclesiastica grauitate tales; remoueantur verò à clericali vsu, noua quædam inuenta indumentorum, aut ornatus, quæ milites, non clericos decent: qualia sunt, quæ patrio more, vocare solent, *Lechuguillas, polaynas, puñetes, guarniciones de seda, faxas en los manreos, alamares, monteras, pantuños,*

Concil. Trid. Sess. 14. c. 16. Cōc. Lat sub Leo. 10. sess. 9. Conci. Const. Sess. 14. Clem. quoniã de vita, & hon. cler. 21. q. 4. per totã. Cons. Lim. 2. Sess. 2. c. 27. & Sess. 3. c. 20.

ACTIO

ò çapatos de seda, follajes en las calças,
ò muslos, aũ que sean de paño. Et si quæ
sunt alia huius generis. Noctu autem ar
matos volitare (cum domi etiam quouis
modo continere se debeant) tũm etiam
vestitu militari, ac profano compositos,
nulla ratione ferendum est. Quod si ne
gotium urgeat noctu egredi domo, lux
certe præeat, aut honestus comitatus, vt
filios lucis ostendat: Porrò cum iter fa
ciunt, decorum sacerdotale, ipso etiam
apparatu conferuent. Etenim quod qui
dam faciunt, lâceas; selopetos, aliaq; id
genus arma gestare, milites Christi ma
gnopere dedecet. Barbam, & tonsuram
clericalem singulis saltem mensibus ra
dant: si quis hæc parui pendens, vestibus
profanis vti, aut armis deprehendatur,
amittat statim omnes supradictas profa
nas vestes, atq; arma, quæ arbitrio Præ
lati applicentur, atq; alijs etiam graui
oribus poenis, prout illi videbitur subij
ciatur.

*Conc. Li n. 2.
Ses 3. c. 21. d.
23. c. prohibi
te, & c. non li
ceat de vi. &
hon. cleric.*

TERTIA. 59

DE LVDO. Cap. XVII.

ITa multorum clericorum in ludēdo creuit excessus, vt cogamur remedia austeriora tentare, quo, & ecclesiastici ordinis infamia aliqua ex parte aboletur, & perditī mores illorum, qui in huiusmodi insaniunt, quoad fieri poterit, corrigantur: quicumque ergo aleæ, caritise pīctis, aut alteri, iure prohibito, ludo vacauerit, & summam excedentem quinquaginta aureos, luserit, excōmunicationis sententiā ipso facto incurrat; exceptum tamē esse volumus honestū aliquem, ac recreationis tantū causa susceptū ludum; in quo commestibile quidpiam, precium sit, & tale vt duorū aureorum valorem non excedat, quod etiam ipsum frequens esse non debet.

*Dist. 35. cap.
Episcop. in 6.
Syn. can. 50.
Concil. Lim.
Sess. 3. c. 22.
De vit. & ho-
ne. cleric.*

ACTIO

NE CLERICI FŒ-
MINAS comitentur, aut laicis inser-
uiant. *Cap. XVIII.*

*Concil. Toles.
act. 2. c. 33.
& act. 3. c. 8.*

*21. q. 3. Credo
& c. Sacerdo-
tum.*

NVllus in sacris constitutus, fœminis familiare ministerium exhibeat: ita vt equitando ducat à tergo, aut ambulando manuteneat, aut comitetur, nisi foror, vel mater sit, alioqui & clericus, & fœminę contra agētes, arbitrio Episcopi puniantur. Eidem quoque sententię subiaceat clericus, si laico alicui famulum se exhibuerit, & œconomi, aut alicuius alterius officij genere inseruierit, qui & gradum suum, & nostrum decretum contemnens, quiduis horum fecerit, arbitrio Prælati puniatur: valde enim absurdum est: vt qui ad altissimi ministerium consecrati sunt, hi se laicorum, & maxime fœminarum famulos patiantur.

DE

TER T I A. 60

DE COHABITATIONE

mulierum, & concubinato.

Cap. XIX.

FOeminarum consortia vitare clerici debent, ne vel continentiam, quam Deo vouerunt, violent, vel certè honorè suum grauitè lædant, ac clericalem ordinem ludibrio cæteris exponant. Itaq; non solum cõcubinas tenere nefas, sed etiam mulieres quascũq; suspectas, vel domi alere, vel foris frequentare, turpe admodum est, & quoniam impunitas, peccandi licentiam facillè tribuit, meminerint, se præter cæteras pœnas sacrorum canonum, constitutione Concilij Tridentini ad primam monitionè Episcoporum, si non abstineant, tertia parte fructuum, obuentuum, ac prouentuũ, & beneficiorum ipso facto priuari. Ad secundam vero monitionè, si adhuc persistant in flagitio, non solum beneficiorum fructibus priuari, sed etiam ab administratione beneficij, eo ipso suspèdi.

Extra. de cohab. cler. & fam.

Dist. 32. cap. quoniam, & seq.

Dist. 29. c. oportet. s. seq.

ACTIO

*Concil. Trid.
Sess. 25. c. 14.
Conc. Lim. 2.
Sess. 2. c. 82.*

*Concil. Trid.
Sess. 25. c. 14.*

*Conc. Lim. 2.
Sess. 3. c. 7.*

Quòd si tertiam præterea monitionem sine emendatione præterierint, omni beneficio, & officio ecclesiastico priuandos esse, atq; inhabiles ad quosuis honores, & beneficia reddendos. Nomine verò beneficij, & ecclesiastici honoris, siue prouentuum, comprehendi etiã doctrinas Indorum, atq; ex eis proueniẽtia stipendia declaramus: quod si nulli ecclesiæ inseruierint, neq; beneficium habuerint clerici concubinarij, nihilominus à suo Prælato seuerè puniantur, iuxta eiusdem Concilij decretũ, additis etiã grauioribus pœnis, prout ipsi videbitur expedire. Episcopi autem, & visitatores eorum in prædictos clericos cõcubinarios inquirant assiduè, & postposita omni appellatione ad executionem, etiam sine strepitu, & figura iudicij, facti veritate inspecta, procedant, scientes sibi in æterno Dei iudicio grauissimè imputandũ, si eiusmodi cõcubinarios monere, aut punire dissimulauerint. Porro parochijs

Indo-

TERTIA. 61

Indorum nullo modo clericos incontinentia notatos, aut suspectos præficiant; quin potiùs, cū tales rescuerint, sine cūctatione remoueant, neq; aliundē remotos aliò transferāt, ne propter eos (quod crebro cernimus) nomē Dei blasphemetur inter gentes, sed neq; iuenculas Indas ad seruitia domestica, siue perpetuò, siue etiā per vices alternātes, tenere vlla ratione permittantur: sed aut famulatu virorum, aut si opus erit, mulierum satis ætate prouectarum seruitio vtantur.

Rom. 3.

Conc. Lim. 2.

Sess. 3. c. 7.

NE IN SCENICIS, CLERICI, aut monachi agantur. *Cap. XX.*

Clericos, aut monachos agere in scena, aut mimico quouis ludo, nō decet, nisi fortē argumentū sit piū, ac religiosum, & ab ordinario approbatū ad ædificationē populi: sed neq; quemcūq; clericū maioribus initiatum, personā ludicrā in eiusmodi comedijs pronūtiare

Concil. Tolet. act. 2. c. 21. de vit. & hon. cler. cum decorem.

Conc. Lim. 2. Sess. 2. c. 42.

ACTIO

fas est: Quicumque horum vtrumuis fecerit, sit eo ipso excommunicatus.

NE CLERICI DECIMARUM conductores sint.

Cap. XXI.

Extra. ne cleric. c. 1. 21. q. 3. c. placuit.

SACRÆ leges prohibentes clericos conductores fieri, ad vnguē obseruentur.

DE STUDIO CLERICORUM. Cap. XXII.

Concil. Trid. Sess. 21. c. 18.

Conc. Trid. Sess. 21. c. 18.

LECTIONI librorum ecclesiasticorum, clerici attendant, vnde officij sui admonēantur, & authores habeāt casibus conscientiæ tractandis idoneos, in quibus versati sint oportet. In his vero negligētes corripiātur. Nullus verò ignotus, & peregrē veniens clericus, insigne illud assumat, aut gestet, quod nostri Becca appellant, neq; supra pileum clericalem, galerum amplum, vel sericum ferant: prout Episcopis, vel Præbendatis,

TERTIA. 62

tis, vel graduatis moris est; neq; vero se,
aut Doctorem, aut Magistrum, aut Licē
ciatum, aut Bacchalaureū nominet, seu
subscribat, sub cētum aureorum pœna,
nisi prius Prælato legitimum titulum
ostenderit, ne fallaci ostentatione impe-
riti lædantur, & seducantur.

NE VENATIONIBVS

Et aucupijs clerici studeant.

Cap. XXIII.

VENATIONIBVS, aut aucupijs clericos
studere, sanctorum Patrum statuta
prohibent, atq; adeo canes venaticos,
aut accipitres alere, more Principum sæ-
cularium: si quem ergo huiusmodi ine-
ptijs deditum ordinarij, & visitatores, of-
fenderint, opportune coercant.

Conc. Frāci.

sub Zacharia

ne cler. l. mo-

nachi. c. 1.

Concil. Trid.

Sess. 24. c. 12.

Conc. Lim. 2.

Sess. 3. c. 18.

NE

ACTIO

NE TABACHVM

Præsbyteri sumant ante Missam.

Cap. XXI III.

Prohibetur sub reatu mortis æternæ

Præsbyteris celebraturis, ne tabachi
fumum ore, aut sayri, seu tabachi pulve
rem naribus, etiam prætextu medicinæ,
ante Missæ sacrificium, sumant.

VT DIEBUS FESTIS

ad ecclesias cleri conueniant.

Cap. XXV.

CLerici omnes, etiam prima tonsura
initiati, diebus Dominicis, & festi-
uis, ad Cathedralem ecclesiam, aut ali-
quam parochialem, de assensu ordinarij
ad vespervas primas, & secundas, ad ter-
tiam, & missam solemnem secundū Ca-

*Dist. 91. cap.
Eleutherius.*

*Dist. 92. c. si
quis Præsby.*

nones (postposita quauis excusatione)
cum superpellicijs conueniant, etiam si
præbendam ibi non habeant. Qui ne-
glexerint arbitrio ordinarij puniantur.

DE

TERTIA. 63

DE OFFICIO DIVINO ab omnibus capitularibus persoluen- do. Cap. XXVI.

Diuino officio diurno, & nocturno,
ac missarum solemnibus, intersint
omnes in Cathedralibus ecclesijs, Digni
rates, atq; Canonici, quemadmodum in
Tridentino, & Limensi concilio consti-
tutum est. Qui verò non interfuerint
sine vlla remissione distributiones amit-
tant, quæ cæteris, qui intersunt eo ipso
debeantur: neq; verò remissionem, aut
condonationem vllam in ijs sibi vicif-
sim. Capitulares facere possint, si fece-
rint nulla sit, sed distributiones ita per-
ceptas teneatur in conscientia restituere,
qui fraudem fecit. Præterea designentur,
qui notet defectus absentium fide-
liter, & secreto, cui etiam tertia pars ce-
dat mulctarum, quauis collusionem prorsus
exclusa. Portiones verò tam ex de-
cimis

*Concil. Trid.
Sess. 24. c. 12.*

*Conc. Lim. 2.
Sess. 2. c. 63.*

*Conc. Cõpost.
act. 2. c. 16.*

*Conc. Lim. 2.
Sess. 2. c. 68.*

*Concil. Tolet.
act. 3. c. 10.*

*Conc. Lim. 2.
Sess. 2. c. 66.*

ACTIO

cimis quàm ex obuentionibus debite,
in quotidianas distributiones conuertā-
tur, ac diuidantur secundum erectionē,
& superioris Concilij Canonem, quem
innouamus, atque omninò seruari man-
damus.

DE PRECIBVS
Matutinis, & Salue Regina.
Cap. XXVII.

HORÆ Canonicae Matutinae, an-
te Pulsus salutationis Angelicae, ne
quaquam inchoentur; signum verò cā-
panae, ad singulas Canonici officij ho-
ras detur, omnibus autem Sabbatis, Sal-
ue Regina cantetur in Cathedralibus,
& Parochialibus ecclesijs, cui intersint
Præbendati, & alij clerici omnes cum
superpellicijs, etiā primæ tonsuræ, alio-
qui arbitrio ordinarij plectantur.

NE

TER T I A. 64

N E P R Æ B E N D A M

obtinentes à sua Ecclesia absint.

Cap. XXVIII.

CAthedralis ecclesia suis ministris carere non debet. Itaq; quod quæstus, nõ charitatis causa fit, nulla ratione permittendum est, vt dignitatē Canonictum, aut quamcumq; Præbendam in ea obtinentes, ad Vicariatum, aut Curatū, extra illam mittantur, quod in Sede vacante, quia per quam frequēs est, ne fiat, sancta Synodus sub æterni iudicij cõmitione denuntiat. Nulli quoque in ecclesia Cathedrali Præbendam obtinētī, commeādi in Hispaniam copia fiat, nisi Præbendam suā, aut beneficium prius resignauerit: præterea ijdem in ecclesia Cathedrali Præbendam obtinentes, nõ amplius quàm per mēsem, atq; hunc interpolatum, ac per dies, nõ per horas cõputandum, ab ecclesia abesse possunt.

Conc. Lim. 2.

Seff. 2. c. 71.

Concil. Trid.

Seff. 14 c. 12.

D E

ACTIO

DE SCHOLASTICO, & cantore Cathedralium. Cap. XXIX.

CUM beneficium detur propter officium, munusq; Scholasteriam obtinentis in Cathedralibus sit, docere literas, Cantoris verò cantum ecclesiasticum. Cumque tam Tridentini concilij generalis, quam superioris Prouincialis id fieri decreto sancitum sit, statuimus in nostra Prouincia posthac, vt Scholasticus per legat lectionem, quam ei suus Præsul indixerit, & cantor doceat rationem cantus, idq; vterq; exequatur intra decem dies, ex quo statuti notitiam cæperit. Alioqui seuerè arbitrio Episcopi mulctentur. Quod si in seminario puerorum eligēdo, suo fungantur munere, eo ipso sint liberi à contributione predicto seminario.

*Concil. Trid.
Sess. 13. c. 18.*

*Cod. Lim. 2.
Sess. 2. c. 75.*

DE

TER T I A. 65

DE CAPELLANIIS.

Cap. XXX.

CApellanæ in Ecclesijs Cathedralibus, aut parochialibus institutæ, nisi ex ipsa fundatione Dignitatibus, aut Canonatibus, aut alijs beneficijs sint annexæ, capitularibus, aut beneficiatis nõ conferantur, sed alijs clericis vbi sunt institutæ, inseruiant, iuxta decreta Concilij Tridentini, & Regis nostri Catholici voluntatem.

*Concil. Trid.
Sess. 24. c. 17.*

DE OECONOMIS

Ecclesiarum. Cap. XXXI.

NVllus œconomus in cathedralibus, vel parochialibus ecclesijs admittatur, nisi prius fideiussoribus datis. Arca autem tribus clauibus clausa pro ecclesiastica pecunia conseruanda, vbi commodè fieri poterit, teneatur, in qua œconomi quicquid pecuniæ receperint, intra triduum reponant.

I

DE

ACTIO

DE HABITU EREMITARUM. Cap. XXXII.

Quamuis monachum non faciat habitus, decet tamē vnumquemq; iuxta suam profestionem habitu distingui. Quare qui eremitico instituto gaudent, neque pileum clericorum, neque fratrum, aut monachorum capitium ferant, veste autem vtantur nigra. Quòd si paupertatis causa viliori panno vti velint, quem Hispanē vocamus, xerga, poterunt facilē nigro colore inficere.

DE SANCTIMONIALIUM bonis. Cap. XXXIII.

AD habitum sanctimonialium non plures recipiantur, quàm ex monasterij bonis ali possint. Præpositæ vero prouideāt ipsis monialibus de omnibus sibi necessarijs, ita vt cognatis, & populo in ijs efflagitandis molestæ nō sint. Abbatissis

Conci. Turon. c. 31. & 26. de instit. c. 1. & c. auctori- tate. De stat. reg. in 6. §. sane. Concil. Trid. Sess 25. c. 3.

TERTIA. 66

batissis autem, siue Priorissis, seu quocumq; alio nomine præsent, in virtute sanctæ obedientiæ præcipimus, vt quicquid elemosynę nomine à monialibus ingredientibus receperint, in redditus annuos, & bona stabilia monasterij cōferant. Quod si ex urgente aliqua necessitate elemosynę aliquid consumēdū erit: vt nullo modo id fiat, nisi prius consulto, & approbante Prælato. Quod si ex redditibus monasterij, vel ex consuetis elemosynis tantum suppetat monialibus, vt ad ipsarum victum, fabricā ecclesiæ, aliasq; necessitates commode sufficiat, minimē liceat aliās recipere pãcta certa elemosyna pro dote, secus si monialium numerus augeatur.

Concil. Rem. c. 33.

DE VISITATIONE sanctimonialium. Cap. XXXIII.

Quando monasteria sanctimonialiū visitantur, principio visitator vna,
I 2 aut

ACTIO

aut duabus personis honestis associatus ingrediatur : vt dispositionem ipsam domus, atque officinas, cæteraq; necessaria scrutetur, & videat. In fine quoq; visitationis iterum cum capitulum super correctione de culpis tenendum est, eodem modo ingredi poterit. Cætera verò ad cancellos, siue fenestellam transigantur. Quòd si præter hæc opus sit claustra aliqua ex causa ingredi, id non fiat à visitatore, nisi facultate ab ordinario prius inscriptis, obtenta.

*Concil. Trid.
Ses. 25. c. 7. &
c. 59.*

DE COLLOCUTORIIS sanctimonialium. Cap. XXXV.

*Conc. Turon.
c. 29.
Conc. foro. 14
li. c. 12.*

A Bbatissæ, siue Præpositæ secularibus facilem cum sanctimonialibus colloquendi licentiam non concedât, nisi parentes, aut fratres fuerint. Atque ijs ipsis non ita crebro : sine teste vero loqui non permittant. Porrò clerici illarû collocutoria ne frequētēt; quod si absq;
Præ-

TERTIA. 67

Prælati permissu, eas visitare pro nihilo
duxerint, excommunicentur.

DE DOTE NON
augenda ob defectum natalium.

Cap. XX XVI.

SI qua mixti generis mulier (quas vul-
go mestizas vocant) in monasterium
recipi velit, eadem omnino dote, qua
cæteræ recipiatur, neq; pro eo quod ad-
mittatur, vt sit de choro, amplius quic-
quam exigatur, quàm à cæteris de cho-
ro soleat, cum ea omnis conuentio Sy-
moniacà labe non careat; sed si aliàs sa-
tis idoneæ sint, nequaquam tales exclu-
dantur à choro ex solo defectu nata-
lium, cùm apud Deum fides, non genus
in precio sit.

*De symo. cap.
quoniam, c.
veniens, & c.
non satis.*

ACTIO
LIBROS PROPHANOS,
& lasciuos., uitandos.
Cap. XXXVII.

*Pius IIII. in
Catha. libro-
rum prohibi-
torum.*

Libri, qui res lasciuas, & obscenas ex-
professo tractant, narrant, aut docēt,
cum non solūm fidei, sed etiam morū,
qui eiusmodi lectione librorum facile
corrumpi solent, ratio habenda sit, om-
ninō prohibentur, & qui eos habuerint
seuerē, ab Episcopis puniantur. Antiqui
verō ab ethnicis conscripti, propter ser-
monis elegantia, & proprietatē permit-
tuntur, nulla tamen ratione pueris præle-
gendi erunt. Et quoniam apud Indos li-
terarum ignaros, pro libris signa quædā
ex varijs funiculis erant, quos ipsi, Qui-
pos vocant, atq; ex eis non parua super-
stitionis antiquæ monumenta extant,
quibus rituum suorū, & ceremoniarū,
& legum iniquarū memoriam conser-
uant, curent Episcopi, hæc omnia perni-
tiosa instrumenta penitus aboleri.

UT

UT FOEMINÆ ECCLĒ-
 sias frequentent, & ibi modeste se
 gerant. Cap. XXXVIII.

Admoneantur mātres familias, secū
 in Ecclesiam deferre filias iuencu-
 las, vt ipsis præsētibz missarum solem-
 nibz, & verbi Dei prædicatione fruan-
 tur, cum honestius, ac tutius id sit, quā
 domi ancillulis virgines commenda-
 tas relinquī; viduæ quoque superstitio-
 sum, atque ambitiosum illum morē,
 tamdiū post defunctum virum domi
 manendi Ecclesię religiosissimæ disci-
 plinæ postponant, diuinæque officia, ad
 consolationem suā opportunè adeāt,
 & tam ipse, quam reliquæ omnes foemi-
 næ, modestia sua, & silētio, atq; ornatus,
 confessusq; Christiana sobrietate, tūm
 etiā verbi diuini audiendi frequentia,
 & auiditate meritō apud Deum, & ec-
 clesiam, deuotum foemineum sexum
 commendent.

Conc. Lim. 2.
 Sess. 2. c. 131.

Hieron. in e-
 pistola ad Le-
 tam.

Conc. Lim 2.
 Sess. 2. c. 130.

Ambr. in l.
 de viduis.

A C T I O

U T M E D I C I O C O N -
fessionem ægrotis illico iniungant.

Cap. XXXIX.

*Conc. Lat. c.
22. de pœa.
& rem. c. c.ii
infirmis.
Pius V. in pro
prio motu.*

Medicis, & Chirurgis de spirituali
confessionis medicina, ægrotos in
ipso statim initio admonere cessantibus,
pœnas per literas Apostolicas Pij V. in-
flictas, sine vlla remissione ad executio-
nem conferendas curent ordinarij, qui
& ipsum breue Sedis Apostolicę ipsi den-
nuo intimari faciãt, & si cõtuma ces fue-
rint, seuerioribus etiã pœnis subijciant.

D I E S F E S T O S S E R -
uandos. Cap. XL.

*Conc. Lim. 2.
Sess. 2. c. 132.*

Diebus Dominicis, atq; Festiuis, mer-
cimoniorum emptiones, venditio-
nesq; prohibeantur, præsertim in Indo-
rum oppidis, quæ vero in foro vãnalia
exponi solent, missę celebrationem ex-
pectent. Mercatores qui secus egerint,

præ-

TERTIA. 69

præsertim si scandalo Indis sint, excommunicentur. In oneribus quoq; iumentorum, Agasonum, cæterisq; seruilibus laboribus, executioni mandentur cõtra inobedientes, pœnæ per fel. record. Piũ Quintũ propositæ: in blasphemos quoq; prout est ab eodem sanctissimo Põ tifice, & à Concilio superiore præceptũ, acriter vindicetur.

Pius V. in mo tu proprio cũ primum.

Conc. Later. sub Leo X. sess. 9.

Conc. Lim. 2. Sess. 2. c. 118.

A B E S V C A R N I V M
abstinendum, diebus ab Ecclesia præscriptis. Cap. XLI.

Carnibus vesci, diebus à iure prohibitis, nemini liceat, nisi de vtriusq; medici, spiritualis, & corporalis assensu. Neque verò eas, vel vendere, vel mercari fas sit: ab ijs etiã abstinere in Letanijs, siue rogationibus, per triduum, & vsq; ad meridiẽ publicis processionibus, & concionibus interesse, omnes Christianos hortatur hæc Synodus.

Pius V. in mo tu proprio.

De consec. d. 3. c. rogationes.

ACTIO

PRÆTORIBVS IN-
dorum, non esse tanquam Episcopis,
obuiam procedendum.

Cap. XLII.

Certa relatione comperimus Præto-
ribus, Præfectisvè secularibus Indo-
rum, passim cum ecclesiastico appara-
tu, & cruce elata obuiam prodire sacri-
stas, aliosve ecclesiæ ministros; quod &
Regiæ leges improbant; & ecclesiastico
decore nimis indignum est. Id ne in po-
sterum fiat, districtè præcipimus paro-
chos si ad talia conuiueant, & assensum
præbeant, vinculo excommunicatio-
nis ipso facto innodantes.

DE PERVIGILIIS
Ecclesiarum. Cap. XLIII.

Ostia Ecclesiæ noctu aperta nemo
relinquat sub poena excommunica-
tionis: neque pernoctationes in ea illo
modo virorum, & foeminarum, neque
lecti-

TER T I A. 70

lectiſterna permittantur: mulieres verò noctu mēdicare, aut oſſiatim circumire, quod nonnullæ faciunt, vt nefarium omninò, & flagitioſum damnamus, & ordinarijs ſeuerè vindicandum commēdamus.

*Concil. Tolet.
act. 2. c. 20.*

DE CONFRATERNITATIBUS. Cap. XLIII.

Confraternitates ab ordinarijs viſitentur, & quantū licebit ad minorē numerum redigantur, nouas verò inſtitui non permittāt, ſine graui cauſa, neq; pro iam inſtitutis eleemoſynas peti cōmuniter, niſi diebus Dominicis, & feſtiuis. Idque petita ſemper, atq; obtenta Prælati licentia. Æthiopes verò, & ſerui nulla confraternitatū huiusmodi nomine, conuenticula facere ſinantur, niſi in eccleſijs, aut locis pijs: ac tūc aliquo etiā ſacerdote præſente, qui eorum acta moderetur, atq; ad id, quod expedit dirigat.

*Concil. Trid.
ſeſſ. 22. c. 8.*

IN

ACTIO

INDICTIO FUTURÆ

Sessiois.

Postremò hæc nostra Synodus, cùm de reformatione nonnulla adhuc, eaque non leuia supersint, declarat in diem Apostolorum Simonis, & Iudæ, sessionem Deo fauente futuram, vt prædicta decreta publicentur. Interim verò concilium prouinciale, nequaquã cessare, donec Spiritus sancti gratia annuente, de reuerendissimorum Patrum consensu, finis eidem Concilio imponatur.

Placent vobis, Reuerendissimi Patres, hæc decreta.

Responderunt omnes, Placent.

AN-

TERTIA. 71

ANTICIPATIO

Sessionis.

CVM Celeri morbo correptus die
Octobris nona, animam egisset Re-
uerendissimus Episcopus Cuzquensis,
atq; instaret Reuerendissimorum Chil-
lensium ad suas ecclesias nauigatio, de
consensu Patrum, decretum est, actionē
anticipandam in Dominicam proxi-
mam, quæ fuit vigesimaquinta post
Pentecostem, die Octobris decimater-
tia, in qua missam solemniter celebrāte,
ac simul concionem habente Reueren-
dissimo Imperialis Episcopo, quar-
ta, Actionis sequentis decreta,
recitata sunt.

ACTIO

A C T I O
ACTIO QVARTA
CONCILII P R O V I N C I A L I S
Limensis celebrata in Ecclesia Ca-
thedrali ciuitatis Regum, die deci-
matertia Octobris, Anno
M. D. LXXXIII.

Q V I B V S S I T C O M -
mittenda uisitatio. Cap. I.

Ecclesiastica di-
sciplina neruus
fere in Canoni-
ca uisitatione cō-
sistit, quem astu
dæmonis, & aua-
ritia hominum
plurimorum, ita
debilitatū cernimus, ut indē potius plu-
rimæ querelæ, & damna prouenerint,
unde remedia damnorum meritō expe-
ctanda fuerant: quam totius prouinciæ
labem cupiens sancta Synodus diuino
aspi-

QVART A. 72

aspirante numine auertere: primùm Episcopos omnes serio admonet: vt ipsi per se paterno affectu diocesim suam perlustrare non cessent: quod si visitatores mittendos censuerint, quod propter nimiam Episcopatum Indicorum amplitudinem sæpe fieri necesse est, sollicitè videant; vt non nisi viris integris, spectatæ probitatis, industrijs, atq; idoneis visitationem committant: & quos sciât, neque doctrinas ipsas, siue parochias Indorum ambire, neque oblatas etiam acceptaturos.

Concil. Tolet.

4. c. 35. 10. q.

*1 c. Episcopu
percumbas.*

Concil. Trid.

Sess. 24. c. 3.

DE PROCVRATIONE

visitatorum. Cap. II.

Procurationis nomine, ita vnicuique visitatori competens salariũ assignetur, ab Episcopo, vt neq; de pœnis cameræ Episcopalis, neque de condemnationibus Visitatori ipsi, aut officialibus eius aliquid proueniat. Tempus autem non

Conc. Lim. 2.

Sess. 2. c. 110.

Concil. Tolet.

7. c. 4. 10. q. 3.

c. inter care-

ra, & c. cano-

dum.

lon-

ACTIVO

Longius in visitatione consumant visitatores, quam necessarium esse perspexerint, si secus egerint, ita ut propter sua commoda, aut quouis alio respectu, diutius immorentur, excommunicatione feriantur. Instructionē verò ab hac sancta Synodo factā pro visitatoribus, sub mortalis peccati reatu, & secū deferre, & fideliter obseruare teneantur.

DE MODO PROCEDENDI in visitatione. Cap. III.

Quandiu informationes secretē fiēt parochus, siue is qui visitatur, nequaquam adsit, sed fiat Indis libera facultas denunciandi suas, vel quærelas, vel grauamina, si à suo se parocholætos existimauerint. Interim dū parochus absens est: alius si commode fieri queat, Rectoris officio fungatur. Porro processus circa crimina grauiora parochorum, à visitatoribus fulminentur, vsque ad

*Concil. Trid.
Sess. 24. c. 3.
vers. visitatio
res cti. 177.*

Q V A R T A. 73

ad diffinitiuā exclusiuē, atq; ita ob signa-
ti ad ordinarium transmittantur, adhi-
bito ipsius Visitatoris de vnaquaq; cau-
sa iudicio, vt tandem Episcopus vltimā
sententiam ferat: id vt fideliter, atque
integrè faciant, Visitatores omnes, mo-
net hæc sancta Synodus: quod si timo-
re Dei postposito, processus aliquos oc-
cultauerint, aut iniqua collusionē, cum
visitatis, eorum vitia dissimulauerint,
ad ordinarium prædictas causas inte-
grè non transmiserint, Visitatores ip-
so facto, excommunicatos esse decer-
nimus.

DE M O D E S T I A, & sobrietate Visitatoribus obser- uanda. Cap. IIII.

V I s i t a t o r e s , vt non solum excessus
corrigant, sed etiam exemplo mo-
destiæ, & Christianæ sobrietatis ædi-
ficent, nullo modo patiantur pompam,

Cōc. Brac. 2.

6. 2.

Concil. Tolet.

7. c. 4.

K

aut

ACTIO

*C. cum Apo-
stolus de cen-
sib.*

*Concil. Trid.
Sess. 24. c. 3.
cap. exegit de
cens. in 6.
Gregor. X. in
Conc. Lugdu.*

aut profanum apparatus, aut nimios
sumptus in occurtationibus, & hospita-
tionibus sibi exhiberi. Munera quæcū-
que, aut commodi aliquid præter ea,
quæ sunt à iure permessa, neque visita-
tor ipse recipiat, neque suos recipere
permittat; sed neque emat, neque per-
mutet, cum his qui visitantur, equitatū,
aut aliquid aliud: si quid eiusmodi ac-
ceperit, sciat se ad dupli restitutionem
intra mensem faciendam, iuxta consti-
tutionem Concilij Tridentini, in con-
scientia teneri; quod si non restituerit
intra prædictum tempus, ab omni, &
beneficio, & officio esse suspensum se-
cundum Gregorij X. in Concilio gene-
rali editam sanctionem.

QVARTA. 74

DE VISITATIONE FABRICÆ, & ORNAMENTORUM. Cap. V.

IN Visitationibus fabricæ, aut ornamentorum diuini cultus, decretum Tridē *Concil. Trid. Sess. 24. c. 31.* tini Concilij, nulla ratione violetur: vt patroni nullatenus se immisceant visitationi ornamentorum ecclesiæ, aut stabiliū, seu fabricarum prouentibus; nisi quatenus eis, ex institutione, ac fundatione, id competat.

QVOMODO, ET QUANDO, Indorum testimonium sit recipiendum. Cap. VI.

Sacerdotum, qui inter Indos agunt, atq; eis præsent, existimationi, securitatiq; consulere volens sancta Synodus, cūm sciat hos passim malitiosè impeti, atq; cōfacilius traduci, quò seuerius vitia subditorum corrigunt, aut Hispanorum avaritiæ violentiæque obli-

ACTIO

*Conc. Lim. 2.
Sess. 3. c. 114
3. q. 6. c. vlti-
mo.*

*3. q. 5. c. suspe-
ctos, & c. mul-
tus.*

*4. q. 3. c. si re-
stes.*

*22. q. 5. c. ille
qui.*

*22. q. 5. c. qui
peierauerit.
Conc. Mainz-
ce. c. 21.*

sunt, superioris Concilij consultissi-
mam constitutionem innouat, atq; im-
primis mandat, nullum à parochia de-
bere detrudi, etiam si multæ, & graues
querelæ ad Episcopum deferantur, nisi
oculato examine per se, vel per Com-
missarium aliquem ibi causa agatur, vbi
ille deliquisse narratur. Nam quantum
fidei testibus præbendum sit, Iudex ec-
clesiasticus præsens melius nosse pote-
rit, & rei totius ordinem discere. Præ-
terea cum ordinaria, aut extraordinaria
uisione inquirendum erit in sacerdo-
tem, videat omninò qui iudicat, vt ab
infidelibus Indis, nullum contra sacros
Canones testimonium admittat: sed ne-
que ipsos fideles Indos, aut etiam Hispa-
nos, si suspecti sint, quod sæpissime acci-
dit, adhibeat: sed integros, & Deum ti-
mentes testes inuestiget. Illud vero, an-
te omnia teneat præ oculis, vt neophi-
tos iurare non cogat, nisi re profus gra-
ui, & quæ aliter definiti non possit. At
tunc

QVART A. 75

tunc prius, quantum sacrilegium admit-
tant perinri, serió doceat: si quos autem
peierasse probauerit, ad timorem cæte-
rorum, iubeat publicè fortiter vapula-
re, & infamia notari, attonsis, pro more
Indico, illorum crinibus. Deniq; vbi ne-
cessitas exigēdi testimonij, vrgens fue-
rit, & ex solo Indorum testimonio res
pendeat, perpendat, quantum fidei tali-
bus debeat adhibere, quos facile ad pe-
ierandum induci, notum est.

INDORVM CRIMINA

*ad forum ecclesiasticum spectantia,
in corporali potius, quam spiritali
pœna esse punienda.*

Cap. VII.

SI nulla potest Respublica sine metu
supplicij in officio contineri, neque
sufficiunt, quātumuis benè, ac sapienter
constitutæ leges, ad cohibendos à crimi-
nibus homines, nisi pœnæ pariter in re-

ACTIO

belles decernantur: profecto barbara,
& rationi non vsque adeo obsequens
Indorum natio, pijs & salutaribus in-
stitutis parere nunquam, sicut opus est,
assuescet, si rectores suos veluti ad vin-
dicandum in malefacta impotentes, fa-
cile contemnat. Nam & Apostolus,
quibus spiritum mansuetudinis non sa-
tis esse putabat, etiam virgam, & pote-
statem à Domino acceptam, interdum
minabatur, sed cum Ecclesiæ spiritua-
lis vindicta grauissima sit ad anima-
rum intima penetrans, ijs tamen vtilis
esse potest, qui bona spiritualia, & dam-
na possunt satis cogitatione concipere,
& prout oportet, expendere. Quibus
verò nihil, vel preciosum, vel vile est,
nisi quod oculis cernitur, in eos certè
spiritualis illa censura intentata, pote-
rit proficere parum, nocere plurimum.
Quam rem cum prudenter superiores
huius noui orbis antistites secum per-
penderent, statuerunt in has tam fa-
ciles,

1. Cor. 4.

Conc. Lim. 2.
Sess. 3. c. 117.

26. q. 5. c. con.
Idolorum, ex.
Greg.

Cōc. Arel. c.
11. luo. lib. 11.
c. 49.

Conc. Maijs.
c. 21.
Conc. Magū.
c. 45.

QUARTA. 76

ciles, & minimè perspicaces Indorum
gentes, ab excommunicatione, cæterisque
censuris esse abstinendum, pro his verò
ad conseruandam ecclesiasticam disci-
plinam, & religionem necessariò exter-
na, & corporali aliqua pœna vtendum,
quod à priscis in simile genus hominū
etiam obseruatum esse, compertum est.
Itaque Concilij superioris salutaria de
hac re decreta confirmans, atque inno-
uans, statuit hæc sancta Synodus, pro cul-
pis ad ecclesiasticum forum attinenti-
bus, etiam ecclesiasticos Iudices posse,
ac debere Indos corripere. Qualia sunt
atrociora illa idololatriæ, aut apostasi-
æ, aut superstitionis gentiliticę crimina.
Tum sacrilegia in baptismum, in matri-
moniū, in alia etiã sacramenta admissa.
Deinde, & illa minora sunt necessariò
corrigenda, Missæ, aut catechismi vo-
luntaria omissio, ebriositatis quoq; , &
concubinatus satis istis familiaria vitia,
pro talibus certè iuxta delicti mensurã,

*Conc. Lim. 2.
Sess. 3. c. 115.
Conci. Tolet.
11. c. 15.*

DE ALCITATIO

potest adhiberi poenarum modus: sed tamen paterno magis affectu, quam iudiciali seueritate, dum tenera est in fide Indorum ætas, correctio præstanda erit, nisi ad se dandum multorum scādalum, & frenandam licentiam peccandi durius aliquid oporteat designare.

DE MODERATIONE

seruanda in punitione Indorum.

Cap. VIII.

*Conc. Lim. 2.
Sess. 3. c. 116.*

Sed quoniam, & natura Indorum timida est, & nonnulli sacerdotū præter decorum assiduè sæuiunt, præcipit omninò sancta Synodus, ne parochus, aut quæuis alia persona ecclesiastica per se ipsum vnquam cædat, aut puniat quātumuis delinquentem, cum sit à Sacer-

*Conc. Lim. 2.
Sess. 3. c. 117.*

dotali dignitate alienissimum, sed cum id erit agendum, per fiscales, ministrisq; ad hoc creatos, agatur. Deinde præter Vicarios, & Iudices ecclesiasticos nullus

paro-

Q V A R T A. 77

parochorum supplicium sumat de Indis sibi subiectis; nisi à diocesano suo habeat præscriptam legem, quam in eiusmodi correctionibus seruare debeat, quam si exceßerint, atq; iræ suæ indulserint, parochi, Episcoporum, & Visitorum conscientias oneramus, vt in huiusmodi excessum vindicēt, neque percussores, & pusilli Christi gregis perturbatores impunè abire permittant, quæ admodum Apostolicis etiam Canonibus constitutum, legimus.

*Canon. 28. d.
45. 1. Episc-
pum.*

DE OBSERVANTIA dierum festorum. Cap. I X.

Dies festi ab Ecclesia statuti cū omni deinceps deuotione seruētur. Quos autē in nostra prouincia Hispanos omnes oportet seruare, sunt hi: Natiuitatis domini nostri Iesu Christi, Stephani Prothomartyris, Ioannis Apostoli & Euangelistæ, Circumcisionis Domini,

*De consec. d.
3. c. pronun-
ciandum.
De ferijs, c.
conquestus de
reliquijs, c.
gloriosus, in
6.*

A C T I O

Epiphaniæ Dñi, Purificationis Beatæ Virginis, Matthiæ Apostoli, Annunciationis Beatæ Mariæ, Resurrectionis Domini, cū duobus sequētibus, Marci Euāgelistæ, Philippi, & Iacobi Apostolorū, Inuentionis sanctæ Crucis, Ascensionis Domini, Pentecostes cū duobus sequētibus, Trinitatis, Corporis Christi, Barnabæ Apostoli, natiuitatis Ioannis Baptistæ, Petri, & Pauli Apostolorū, Mariæ Magdalenæ, Iacobi Apostoli, transfigurationis Domini, Laurentij martyris, Assumptionis beatæ Mariæ Virginis, Bartholomæi Apostoli, natiuitatis beatæ Mariæ, Matthæi Apostoli, Dedicacionis sancti Michaelis Archangeli, Lucae Euangelistæ, Simonis, & Iudæ Apostolorum, Omnium Sanctorum, Andreae Apostoli, Conceptionis B. Mariæ, Thomæ Apostoli. Præter hos etiã si qui sunt, ex probata cōsuetudine, aut ex legitimis priuilegijs, festi dies introducti, & ipsi religiosè in vnaquaque regione seruentur.

Q V A R T A. 78

tur. Porrò neophiti, quos ecclesiæ ma-
 terna indulgētia præceptorum suorum
 sarcina magna ex parte leuandos existi-
 mauit, sequentes tantum dies, iuxta su-
 perioris Synodi Prouincialis statutum,
 obseruare cogantur. Primū dies omnes
 Dominicos, vt Ecclesia yniuersalis sem-
 per obseruat. Deinde diem Natiuitatis
 Domini, diem Resurrectionis primum,
 diem Pentecostes primum, item Cir-
 cuncisionis, Epiphaniæ, Ascensionis, &
 Corporis Christi, Beatæ quoque Virgi-
 nis Mariæ, festum Natiuitatis, Annun-
 ciationis, Purificationis, & Assumptio-
 nis. Demum Apostolorum Petri, & Pau-
 li. Si qui tamen Indorū plures alios dies
 festos nostro more seruare voluerint,
 & in ijs ab opere seruili vacare, integrū
 sit ipsis facere ex deuotione, neque vllō
 modo in ijs laborare, à quoquam peni-
 tus compellantur.

*Conc. Lim. 2.
 Sess. 3. c. 99.*

D E

ACITIO

DE RELIQUIIS sanctorum. Cap. X.

*Concil. Trid.
Sess. 25. dec. 1.
Conc. Lim. 2.
Sess. 2. c. 55.*

*Motus pro-
prius Gregor.
XIII.*

Reliquiæ sanctorum, quas magnopere venerari decet, à nemine teneantur, nisi per ordinarium prius examinatæ, atque approbatæ, neq; tales etiam à sæcularibus, & laicis portentur, nisi de eius speciali facultate, iuxta formam superioris Concilij: deuotio tamẽ meritò laudabilis circa cereos Agnusdei à summo Pontifice benedictos secum gestandos, omnibus modis probatur, dummodo puri, ac non fucati coloribus sint.

DE MISSALI, ET processionibus. Cap. XI.

IN Missali auctoritate summi Pontificis edito, nihil addatur, aut detrahatur, aut immutetur quouis modo: sed quemadmodum est ab Apostolica Sede constitutum, Missæ ceremoniæ omnes

cate-

QVART A. 79

cæteraq; diuina peragantur. Processiones autem, ante Missarum solemnias fieri possunt, in die Natiuitatis, in Dominica Resurrectionis, in Dominica Pentecostes, in omnibus diebus festis Saluatoris, in quatuor celebrioribus Deiparæ Virginis, id est in Assumptione, in Annuntiatione, in Natiuitate, in Purificatione; item in festis Apostolorum, & in die omnium Sanctorum. Inter Missarum autem solemnias alicui sæculari pacem cum patena dari, aut per ministrum ordinis sacri, ad foeminam cuiuscumq; qualitatis deferri, nulla ratione permittatur.

DE DECIMIS.

Cap. XII.

Iuri communi, & antiquo inhærens sancta Synodus, præcipit strictè, decimas solui ecclesiæ ex omnibus terre fructibus, etiam syluestribus, etiam spontè nascent-

ib. q. 1. decima.

ib. q. 7. c. quicūq; & seq. de decimis,

c. peruenit. c. nuncios, & c. non est.

ACTIO

nascentibus; nam si à Deo omnia donantur, qui dat omnibus abundè ad fruendum, æquum sanè est, vt ipsi dominatori per suos fideles aliqua ex parte reddantur primitiæ quoque de omnibus terræ fructibus dentur, ac per Prælatum ijs, quibus de iure competunt, distribuantur.

DE MATRICE TERRE ECCLESIE DEFERANT. Cap. XIII.

*Cōc. Lat. sub
Leo. Sess. II.*

IN pulsandis campanis in Sabbato magnæ hebdomadæ, matricè Ecclesiam cæteræ expectent, iuxta ordinationem Concilii Lateranen.

DE EDICTIS PVBLICIS. Cap. XIII.

EDICTUM sub quadragesimam legi solitum, in vniuersa prouincia sumatur iuxta exemplum ab hac Synodo datum,

QVART A. 80

tum, & approbatum, neque alio vti liceat. Idem in excommunicationibus ferendis pro rebus furtiuis, aut alijs generalibus, fiat, nisi à Sede Apostolica alia forma præscribatur.

DE TAXIS EPISCOPALIBUS. Cap. XV.

Pro Episcopalibus audiētijs Prouinciæ Peruanæ, ab hac Synodo constitutus est ordo taxarum, quem præcipimus, ab omnibus Episcopis, & officialibus, & ministris in Regno Peruano inuolabiliter custodiri. Pro cæteris diocesisibus extra, seruetur taxa vsu, & consuetudine in ijs hactenus approbata. Notarij autem publicè sibi præfixas taxas habere, & secundum eas iura sibi soluta in quauis scriptura assignare teneantur.

NE

A C T I O

N E P R Æ T E R
*Episcopi collationem parochiam quis
quam suscipiat. Cap. XVI.*

*Cōc. Lat. sub
Leo. 10. Sess.
11.*

N Vllus post hac clericus parochiam
Indorum, absq; Episcopi collatione
suscipiat, vel administret. Qui aliter su-
sceperint, etiam si proprio Rectore pa-
rochia destituta sit, anathemate feriatur.
Idem à regularibus obseruetur.

D E E X A M I N A T O R I -
bus ab Episcopo deputandis.
Cap. XVII.

*Concil. Trid.
Sess. 24. c. 18.
Conci. Tolet.
act. 2. c. 24.*

E Xaminatores, qui futuros Indorum
parochos, tùm de literis, tùm de lin-
guæ Indicæ peritiâ examinent, vnus-
quisquê Episcopus in dioecesana Syno-
do iuxta Concilij Tridentini decretum
constituat. Ad explorandam verò, tam
notitiam sacræ doctrinæ, quam sermo-
nis Indici facultatem, catechismo ab
hac Synodo edito, atq; approbato exa-
minatores

QVARTA. 81

minatores potissimum vtantur, vt eum futuri parochi tenere, & intelligere, & cloqui rectè sciant. Porrò doctrina, siue parochia Indorum, vbi Episcopus ipse præsens fuerit, ab ipsius Vicario, nullo modo cuiquam conferatur.

I N D O S N O N E I S S E
deserendos propter celebritates vr-
bium. Cap. XVIII.

CUm solennes feriae aguntur in vr- *Conc. Lim. 2.*
bibus, earum celebritatis causa paro- *Sess. 3. 6.*
chi populos sibi Indorum cõmissos, ne-
quaquam deserāt, etiam si sacratissimū
corporis Christi festum, aut etiam dies
Parasceues in magna hebdomada cele-
bretur, neque vero ob id vocentur, & in-
uitētur à Vicarijs Urbium, cum Deo sit
longè gratius obsequium oues proprias
eo tempore instruere, & curare, quam
cum illarum periculo Urbanas solēni-
tates frequentare.

L VT

18 **ACTIO**

UT BENEFICIATI

Rectores parochiarum iuuent.

Cap. XIX.

*Concil. Tolet.
act. 3. c. 21.*

Qui simplicia beneficia in ecclesijs Cathedralibus, aut parochialibus obtinent, Rectores ipsos parochiarum, tùm in audiendis confessionibus, tùm in alijs ecclesiasticis munijs obcundis, Christiana charitate adiuuent, vt sicut socij sunt honoris, sic etiam sint laboris. Quòd si cùm vrget frequentia confessionum, aut insignis quæuis necessitas, id facere recusauerint, ab Episcopo puniantur.

DE QVARTA FV-

nerali, & portione Canonica.

Cap. XX.

*C. conquerē-
ti, de offi. iud.
ord.*

Quarta funeralis, ac Canonica portio, & quarta etiam oblationum Episcopo à iure concessa, tam à Capitularibus, quàm à ceteris clericis persolua-

tur

QVART A. 82

tur eo ordine, & modo quem sacri Canones statuunt. Pro controuersijs uerò componendis, quæ harum portionum occasione oriri solent, deputentur in vnaquaq; dioccesi, ab Episcopo Collectores, qui sine cuiusquam præiudicio singulis, quæ sua sunt, attribuant.

NE IN APPELLATIONIBUS originalia acta tradantur.

Cap. XXI.

Quando ad Metropolitanum læsus quispiam, sibi appellandum putauerit, processus, atque acta originalia nullo modo notarij tradāt, sed illorum transumptum, fide competenti munitum, dare sufficiat. Verum neq; hoc etiā reddere compellantur, nisi soluta prius congrua mercede, iuxta Concilij Tridē

*Concil. Trid.
Sess. 24. c. 20.*

ACTIO

DE PROCURATORE

Cleri. Cap. XXII.

*Conc. Cōpost.
act. 3. c. 42.*

PROcuratorē suo nomine ad Prouinciale Concilium destinare poterit Clerus Ecclesiæ, quemcumq; sibi opportunum, atque idoneū existimauerit, cui etiam ad necessarios sumptus pro negotijs gerendis Clerus ipse persoluat salarium: sed imponendi, atq; exequendi salarij ratio ad Episcopū pertineat, qui, & ijs qui huic Synodo interfuerunt cū legitimo mandato, & cæteris, qui post-hac in alijs Concilijs prouincialibus, & Synodalibus intererunt, distributione, iusta per Clerum facta congruentia subsidia reddenda, curabit.

TESTES SYNODALES

esse deputandos. Cap. XXIII.

*Conc. Lat. c.
6. sicut olim.
Concil. Tolet.
act. 3. c. 28.*

VT ea, quæ ad Ecclesiæ utilitatem, & populi Christiani salutem Spiritu sancto

QUARTA. 83

sancto suggerere, sancita sunt, primùm in Concilio generali, deindè in Synodo Prouinciali debita, & Deo acceptæ executioni tradatur, testes Synodales, tam Metropolitanus, quàm cæteri Episcopi in sua quisq; diœcesi quàm primùm designent, quos nouerint viros probatos, atq; integros, qui futuro Concilio Prouinciali rationem reddant de obseruatione salutarium decretorum sacri Concilij Triden. necnon huius, & superioris Synodi Prouincialis Limensis.

**DE PUBLICANDIS,
& seruandis in quauis diœcesi decretis huius Synodi. Cap. XXVIII.**

C. Vm factis Canonibus constitutum est, vt quæ in Prouinciali Synodo definita sunt, ea vnusquisq; Episcoporu in sua diœcesi denuò publicanda, & ad omnium notitiam deferenda curet: si quidem ex Episcopi vnus prope modum

Dist. 28. cap. annis, & c. decernitur.

2. A C T I O

diligentia vniuersi laboris exacti fructus, & summa pendet: propterea hæc sancta Synodus cupiens laborem suum in Christo, non esse inanem, districtè præcipit, & æterni iudicij obtestatione, denuntiat Episcopis omnibus, atque eorum officialibus, vt tùm in Cathedrali, tùm in præcipuis parochialibus suarum diocesium ecclesijs, decreta præsentis Synodi, & superioris Limensis, solemniter legi, & publicari faciant, ac ne obliuioni per negligentiam tradantur, iubeat omninò, saltè semel quotannis, in capitulis Cathedralium, & in frequenti cleri, & populi conuentu recitari, ita vt vnusquisque, quod ad se pertinet, possit facilè intelligere, ac recollere: deinde Prouisores, Vicarios, Visitatores, cæterosque Iudices ecclesiasticos quoscumq; huius prouinciæ admonet sancta Synodus, vt secundum has constitutiones iudicare, & causas ecclesiasticas definire; pœnasque, ac censuras

Q V A R T A. 84

ras in his appositas, legitimas declarare teneantur. Neque in his, quæ ad reformationem spectant, appellatione cuiusque legitima executio suspendatur.

Conc. Later.

c. 7.

Concil. Trid.

Sess. 24. c. 10.

Sess. 22. c. 1.

Sess. 13. c. 1.

A D Q V E M P E R T I N E A T I N S E D E V A C A N T E , P U B L I C A T I O H U I U S S Y N O D I . C A P . X X V .

N E P E R occasionem sedium vacantium, quæ in hac Prouincia perquam diuturnæ sunt, necessariæ reformationis executio negligatur, & dum futurus antistes expectatur, obliuioni (vt hætenus factum est) decreta ipsa tradantur, præcipit sancta Synodus, vt is, qui in Capitulo sede vacante, in quavis ecclesia pro tempore præsidet, teneatur intra mensem à die quo in eius notitiam venerint, huius Concilij, atque etiam superioris Limensis decreta omnia in Cathedrali templo,

L 4

atque

8 ACTIO

atq; in alijs diocesis, prout ei videbitur ecclesijs solemniter publicare, incursum sineglexerit: facere sententiam excommunicationis ipso facto. Cæteri vero de capitulo si ei in prædicta publicatione obstare præsumperint, eo ipso ecclesiastico subiaceant interdicto: porro metropolitanus totius huius Synodi exemplum correctum, & autenticum ad suffraganeas ecclesias, quarum sedes scit, ad præsens vacare, cum primum poterit, commodè, transmittenda curabit.

Placent ne vobis reuerendissimi Patres hac decreta?

Omnes responderunt: *Placent.*

POst Reuerendissimorum Chilensium de Concilij facultate discessum, Illustri admodum viro Christophoro Ramirez de Cartagena, qui post Proregis obitum, quod esset antiquissimus ex Regij Senatus

Q V A R T A. 85

Senatus Consiliarijs, Synodo semper ad fuerat, curante, & agente, propter causarationi valde cōsentaneas, visum est Synodo Prouinciali vltimam manum esse imponendam. Et quoniam controuersæ quædam adhuc restabant, quæ non poterant, ita cito finiri, his expediendis à Concilio deputati sunt iudices Commissarij iuxta Tridentinū decretum, Reuerendissimi Tucuman. & Platen. & del rio de la Plata Episcopi: Quinta verò, eademq; vltima actio decreta est in diem sancti Lucae Euangelistæ sacram, quæ fuit Octobris decima octaua: in qua solemnī processione præmissa, ac Pontificaliter celebrante Reuerendissimo Plateni Episcopo, & concionem habēte admodū Reuerēdo patre Iosepho Acosta, Societatis Iesu; eiusdem quintæ, atque vltimæ

Actionis decreta recitata sunt.

L 5 ACTIO

ACTIO

ACTIO QUINTA

CONCILII PROVIN-
cialis Limentis, celebrata in eadem ec-
clesia Cathedrali, die decima octava

Octobris, anno millesimo quin-
gentesimo octuagesimo

tertio.

DECLARATIO

*quorundam Capitum superioris
Synodi. Cap. I.*

VIA In secun-
da huius Synodi
actione, decreui-
mus Limentense su-
perius Conciliū
denuo publicari,
atq; ab omnibus
integrè seruari de

bere, ne ex quibusdam illius Capitu-
lis errandi sumeretur occasio: visum est

men-

QVINTA. 86

mentem huius Synodi, in his, quæ merito possent ingerere scrupulum, explicare. De ijs igitur, quæ contra hæreticos, aut hæresim sapientes, statuta sunt, in eadem Synodo, cum nondum Apostolici inquisitores huc missi essent, declaramus, ad sacræ Inquisitionis tribunal, (quod fidei Catholicæ validissimū propugnaculum est, atq; in ijs remotissimis regionibus summopere necessarium) *In Sess. 2. c. 115. & 117.* omnem eam providentiam, secundum edicta Apostolica penitus pertinere. Porro, quæ ad extirpanda Coca, seu vitandis in ea excolenda Indorum incommodis, ibidem exposita sunt: Catholicam Maiestatem oramus, vt cognita de ijs Patrum sententia, quid factu optimum sit, atq; ex re maximè Indorum, pro singulari sua prudètia, & fidei Christianæ ardore, constituat. *Sess. 2. c. 124.*

DE

ACTIO

DE SUMMARIO superioris Concilij. Cap. II.

*Act. 2. c. 2.
& Act. 4. cap.
24.* **P** Rterea, ne in transcribendis, ac per
legendis tam multis superioris præ-
dictæ Synodi paginis, parochi, cateriq;
grauentur, quibus ex præcepto huius Sy-
nodi necessitas penes se illam tenendi,
incumbit. Placuit summarium omniū
constitutionum inibi contentarum fieri,
quod à deputatis à nobis factum, atq;
à Reuerendissimo Metropolitano ap-
probatū, omnibus nostræ Prouinciæ ec-
clesijs, cōmunicetur. Hoc ergo summa-
rium sic factum, & approbatū quicumq;
habuerit præcepto de tenenda ipsa Sy-
nodo, se abundè satisfecisse, hac nostra
declaratione, cognoscat.

DE CONFESSORARIO. Cap. III.

E O dem modo cōfessionarium pro uti-
litate Indorum ad pœnitentiæ sacra-
mentum

QVINTA. 87

mentum venientium conficiendum, & lingua Cuzquēsi, atque Aymarayca donandum, iuxta huius Synodi deputationem, ab eodem reuerendissimo Metropolitanano approbetur, & sic approbatum, ex auctoritate huius Synodi omnibus Indorum parochis cū catechismo tradatur, vt illo, prout expedire viderint, vtantur sacramenti poenitētiæ ministri.

*Conc. Lim. 2.
Sess: 3. c. 56.*

VT INDI POLITICE viuere instituantur. Cap. IIII.

CVM vita Christiana, & diuina, quam fides Euangelica docet, exigat naturali ratione, atque homine nō indignā, viuendi consuetudinem, cumque secundum Apostolum prius animale sit, deinde quod spirituale, illud vehementer parochis omnibus, cæterisque ad quos Indorum cura spectat, commendandū duximus, vt in primis dent operam sedulā, vt ferinis, atq; aggressibus moribus depositis

1. Cor. 15.

ACTIO

fitis humanis, ac politicis institutis Indi assuefiant. Cuius generis sunt, vt ad templa non sordidi, atque incompositi, sed loti, & pexi, & mundi veniant: vt foemine caput velamine aliquo, iuxta Pauli Apostoli institutionem, tegant; vt domus mensas cibo, lectos somno capiēdo adhibeant; vt domus ipsæ, nō caulas pecudum, sed hominum habitationem ordine, munditia, decore, referant; ac si quæ sunt alia eiusmodi, quæ sanè non violento, & molesto Imperio, sed paterna potius cura, & grauitate peragantur.

1. Cor. II.

DE CVLTVS DIVINI cura. Cap. V.

Postremò quoniam Indorum nationem externis ceremonijs, & diuini cultus splendore, ad summi Dei cognitionem, & venerationem supramodū allici compertum est, curent studiosè Episcopi, ac pro suo modo etiam parochi,

QVINTA. 88

chi, vt quicquid ad diuinum cultum pertinet, diligenter, & quanto fieri poterit decore, peragatur. Atq; in ijs, musicæ etiam studium, tùm in cantoribus instituendis, tùm in musicis fistularum, cæterorumque instrumentorum, adhibēdis, nullo modo prætermittāt. Hæc vè eò ordine, & modo, atq; in ijs locis statuāt Episcopi, quibus ad Dei gloriam, & animarum spirituale auxilium, opportunū existimauerint.

CAPVT VI.

OMnia autem, & singula huius Provincialis Concilij decreta, sanctæ Sedis Apostolicæ censuræ, & correctioni sint subiecta.

Placent ne vobis Reuerendissimi Patres hæc decreta?

Omnes responderunt: *Placent.*

Qui.

ACT. QVINTA.

Quibus omnibus, cæterisque ex usu
Romanæ Ecclesiæ absolutis, Illu-
strissimus Archiepiscopus clara voce
pronunciauit, Reuerendissimi Patres,
& Magnifici Procuratores, finitum est
Concilium, ite in pace. Atque ita Syno-
do benedixit, & Deo actis gratijs:
discessum est.

HIS

HIS ACTIONIBVS
*Concilij Prouincialis Limensis inter
 fuere, & diffinientes subscripse-
 runt sequentes Reue-
 rendissimi.*

IN Prima quidem Actione interfue-
 runt Illustrissimus Toribius Archie-
 piscopus de los Reyes, & Reueren-
 dissimi Frater Antonius Episcopus Im-
 perialis, Sebastianus Episcopus Cuz-
 quensis, Frater Didacus Episcopus san-
 cti Iacobi Chilensis, Frater Alphonsus
 Episcopus del Rio de la Plata.

IN Secūda, & tertia Actione interfue-
 runt, & diffinientes subscripserunt.
 Toribius Archiepiscopus de los Reyes,
 Frater Antonius Episcopus Imperialis,
 Sebastianus Episcopus Cuzquensis, Fra-
 ter Didacus Episcopus sancti Iacobi
 Chilensis, Frater Franciscus Episcopus
 Tucumē. Alphonsus Episcopus Pla-
 M tensis,

ensis, Frater Alphonſus Episcopus del
Rio de la Plata.

IN Quarta Actione interfuerunt, &
diffinientes subscripserunt præfati
omnes Reuerendissimi, præter Sebastia-
num Episcopum Cuzquensem, iam
tunc vita functum.

IN Quinta, & vltima actione, inter-
fuerunt, & diffinientes subscripserunt
ijdem, qui in proxima, præter Antoniũ
Episcopum Imperialis, & Didacum
Episcopum sancti Iacobi Chillensis,
qui de facultate Concilij in suas ec-
clesias disceſſerunt: his etiam actioni-
bus subscripserunt Secretarij Concilij
ipsius Prouincialis.

EGO Licenciatus Bartholomeus Me-
nacho, prædicti Concilij Prouincia-
lis Secretarius, fidem facio, quod hoc
transumptum, viginti sex folijs retro-
scriptis contentum, fideliter, ac de ver-
bo ad verbum, transcriptum est ex ori-
ginali.

ginali authenticō , quod in archiuo sanctæ Ecclesiæ Metropolitanæ, Ciuitatis Regum seruetur , propria manu prædictorum Reuerendissimorum subscriptum , & cum eodem originali collatum , in omnibus, & per omnia concordat, in quorum fidem, proprio nomine subscripsi, & sigillo Illustrissimi Archiepiscopi muniui. Datum in Ciuitate Regum , die vigesima secunda Aprilis . Anno millesimo quingentesimo octuagesimo quarto.

Locus sigilli. El Licenciado Menacho, Secretario.

LOS Escriuānos publicos desta ciudad de los Reyes, que aqui firmamos nuestros nombres, damos fe, que el Licenciado Menacho, de quien esta firmado este testimonio, fue Secretario del Concilio Provincial, que se celebrò en esta dicha ciudad de los Reyes, el año pasado de mil y quinientos

nientos y ochenta y tres años, y a los autos y testimonios que ante el passaron, tocãtes al dicho santo Concilio, se ha dado, y dà fe, y credito, en ju y zio, y fuera del: y en fe dello lo firmamos. En los Reyes, a veinte y tres de Abril, de mil y quinientos y ochenta y quatro años. Alonso de Valencia escriuano publico. Alonso Hernandez escriuano publico. Estevan Perez escriuano publico.

Y Asì sacado el dicho traslado en la manera que dicha es, y visto por el dicho Vicario general, a el dixo que interponia, y interpuso para la validacion del, su autoridad y decreto judicial, tanto quãto ha lugar de derecho, y lo firmò de su nõbre, siendo presentes por testigos, Francisco de Ayala, y Francisco Ortiz, Notarios. El Doctor Neroni. Passò ante mi Juan Gutierrez Notario.

El Doctor Neroni.

YO Juan Gutierre, Notario publico,
 Apostolico, y Real, y del numero de
 la Audiencia Arçobispal de la villa de
 Madrid, Diocesis de Toledo, fize sacar
 este dicho traslado, por mandato del dicho
 Vicario, que aqui firmò su nombre: el qual
 va escrito en sesenta y tres hojas, con esta
 en que va mi signo. En testimonio de la
 verdad.

Iuan Gutierre, Notario publico.

Locus signi.

Està bien y fielmente trassumptado es-
 te traslado de su original, con el qual
 yo el infrascrito Notario lo corregi, y co-
 lacionè, y con las enmiendas que lleva, con-
 cuerda bien y fielmente con el, en sesenta y
 una hojas, escritas en todo y en parte. Ten-
 fe dello lo firme en Madrid, a diez y nue-
 ue de Enero, de mil y quinientos y ochenta
 y siete.

Alonso de la Serna, Notario.

YO Gabriel Lopez de Cesar, No-
tario publico por autoridad Aposto-
lica, y ordinaria, y de la Real Capilla de
su Catolica Magestad, y en el archivo
de la Corte Romana descripto, do y fe,
que Juan Gutierrez, de cuya mano està
subscripto, y signado el presente transum-
pto, es notario publico, por autoridad Apo-
stolica, y Real, y del Audiencia Arçobis-
pal desta villa de Madrid, fiel, y legal en
su oficio; y a sus instrumentos, y autos pu-
blicos, semejantes a este, continuamente se
ha dado, y dà entera fe, en juyzio, y fue-
ra del: De lo qual di la presente, en la di-
cha villa de Madrid, a ve ynte y seys de
Otubre, de mil y quinientos y ochenta y
siete: y por ende fiz e aqui mi signo, roga-
do, y requerido.

En testimonio de verdad.

Gabriel Lopez de Cesar Notario.

Locus signi.

DE

DE Mandato Illustrissimi, & Reuerendissimi domini Cardinalis Carafa, fidem facio, & attestor ego Laurentius Frizolius, Synodum Prouincialem, à Reuerendissimo Archiepiscopo Ciuitatis Regum, cum suis Comprovincialibus Episcopis, anno Domini millesimo quingentesimo octuagesimo tertio, celebratam à sacra Congregatione Cardinalium Concilio Tridentino interpretando, auctoritate sanctissimi Domini nostri præpositorum, emendatam, atque aptatam fuisse: eiusque Synodi originale apud ipsam Congregationem remansisse, cum quo præsens Synodus hoc libro chartarum vnus, & sexaginta, quarum prima incipit. En la villa de Madrid, vltima verò incipit: Su nombre, & desinit Gabriel Lopez de Cesar, Notarius. Locus signi. Descripta, & collata in omnibus, & per omnia concordat. In quorum fidem hæc propria manu scripsi, & subscripsi. Sigillumque,

LXXVII

M 4

quo

quo in literis Congregationis prædictæ
obsignandis vtor, apposui. Romæ, die vl-
tima Octob. M. D. LXXXVIII.

[Faint, illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page.]

**Ego Laurentius Frizolius sacra Con-
gregationis antedictæ Secretarius,
de mandato, manu propria.**

HVIVS

HVIUS CONCILII

Limensis Index.

DE Ijs, quæ in hoc Concilio Pro-
uinciali à sacra Congregatio-
ne Cardinalium, auctoritate sum-
mi Pontificis detracta, aut emendata
sunt. fol. 4.

De ijs quæ Concilio addita sunt ab eadē
sacra Congregatione. fol. 7.

De ijs quæ reclamante appellatorū parte,
à sacra Congregatione Cardinalium, ex
auctoritate summi Pontificis, in hoc Cō-
cilio rata, habita, cōfirmataq; sunt. f. 8.

Domino Archiepiscopo ciuitatis Regum.
fol. 12.

Auto del Vicario de Madrid, à pedimie
to del Clero de las Charcas. fol. 14.

ACTIO PRIMA.

Actio prima, Concilij Prouincialis Li-
mensis. fol. 15.

INDEX.

ACTIO SECVNDA:

- DE Superioribus Synodis. Cap. 1. fol.*
21. b.
- De tenenda hac, & superiori Synodo.*
Cap. 2. fol. 22. b.
- De catechismi editione, & versione.*
Cap. 3. fol. 23.
- Quid singuli docendi sint. Cap. 4. fol. 24.*
- Aparochis erudiendos rudiores. Cap. 5.*
fol. 25. b.
- Ut Indi Indicè doceantur. Cap. 6. fol. 26.*
- Ne clerici ad expugnandos Indos profi-*
ciscantur. Cap. 7. fol. 26. b.
- Coniugia inter fratres inita, dirimantur.*
Cap. 8. fol. 27.
- De Patrinis Indorum. Cap. 9. fol. 27.*
- Quid agendum cum ex duobus infideli-*
bus coniugatis, alter conuertitur. Cap.
10. fol. 27. b.
- De nominibus Indorum. Cap. 11. fol. 28. b.*
- Ne regulares baptismi, aut matrimony*
Sacra

INDEX.

- Sacramenta administrent. Cap. 12.
fol. 29.*
- In confirmatione nihil ab Indis accipien-
dum. Cap. 13. fol. 29.*
- De examine confessorum. Cap. 14. f. 29. b.*
- Extraordinarios confessarios Indis, ali-
quando tribuendos. Cap. 15. fol. 30.*
- Confessionem integrè cognoscendam. Cap.
16. fol. 30. b.*
- Casus reseruati parochis Indorum conce-
duntur. Cap. 17. fol. 31.*
- Sacerdotes, antequam vestes sacras in-
duant, confiteantur. Cap. 18. fol. 31. b.*
- De viatico Indis prabendo. Cap. 19. fo. 32.*
- De cõmunionem in Paschate. Cap. 20. f. 33.*
- De Eucharistia asseruanda, ubi commo-
dè poterit. Cap. 21. fol. 34.*
- Communionem damnatis ad mortem, non
negandam. Cap. 22. fol. 34. b.*
- Processiones quomodo faciendæ. Cap. 23.
fol. 34. b.*
- Ne missa in domibus priuatis fiant. Cap.
24. fol. 35.*

De

I N D E X.

De ornatu Eucharistia, & vestibus sacris. Cap. 25. fol. 35. b.

Eucharistia cum publicè exponitur, ministros Ecclesia debere assistere. Cap. 26. fol. 36.

De ordine in cultu diuino. Cap. 27. fol. 36. b.

De extrema vnctione Indis danda. Cap. 28. fol. 36. b.

Ut extremè laborantibus, parochi assistant. Cap. 29. fol. 37.

Decreta Tridentini Concilij de Ordinibus, esse seruanda, & domicilia iurata abroganda. Cap. 30. fol. 37. b.

Ad titulum Indorū posse promoueri, etiā patrimonij expertem. Cap. 31. fol. 38. b.

De Symonia cauenda in ordinationibus. Cap. 32. fol. 39.

Idoneos solummodo esse ordinandos. Cap. 33. fol. 40. b.

De Matrimonij contrahendis. Cap. 34. fol. 41.

Diuortij causam à solo Episcopo diffiniendam. Cap. 35. fol. 41. b.

De

I N D E X.

*De servorum matrimonijs non prohiben-
dis. Cap. 36. fol. 41. b.*

*De ceremonijs nuptiarum. Capit. 37. fo-
lio 42.*

*Nihil ab Indis accipiendum in admini-
stratione sacramentorum. Cap. 38. fo-
lio 42.*

*Bona defunctorum Indorum à parochis
non usurpanda. Cap. 39. fol. 43.*

*Parochis Indorum semper providendum.
Cap. 40. fol. 43. b.*

*Parochiam Indorum ante successoris ad-
ventum à nemine deserendam. Cap. 41.
fol. 44.*

*Ministros diaboli à consortio caterorū
Indorum separandos esse. Cap. 42. fol.
44. b.*

*De scholis puerorum Indorum. Cap. 43.
fol. 45.*

*De Collegio Seminario instituendo. Cap.
44. fol. 45. b.*

ACTIO

INDEX.

ACTIO TERTIA.

Qualis oportet esse Episcopos. Cap. 1.
fol. 47. b.

Quibus ministris uti debeant Episcopi.
Cap. 2. fol. 49.

De protectione & cura Indorum. Cap. 3.
fol. 49. b.

Ne persona Ecclesiastica vacent negotia-
tioni. Cap. 4. fol. 50. b.

Parochorum Indorum negotiantium pœ-
na. Cap. 5. fol. 51.

Dispensationes gratis esse faciendas. Cap.
6. fol. 52.

De Notario, & Fiscali, & Iudice cau-
sarum Ecclesiasticarũ. Cap. 7. fol. 52. b.

Officia Notarij, & Fiscalis gratis confe-
renda. Cap. 8. fol. 52. b.

Sine dimissorijs literis clericum non esse
recipiendum. Cap. 9. fol. 53.

Desertoribus instituti regularis non esse
committendas parochias Indorum. Ca-
put. 10. fol. 53. b.

Quoto

I N D E X.

- Quoto numero Indorum præficiendus sit
parochus. Cap. 11. fol. 54.
- Ut assignetur parochus ijs, qui in mineris
libus, aut lanificinis agunt. Caput. 12.
fol. 55. b.
- De portione debita parochijs, & hospita-
libus Indorum, Cap. 13. fol. 56.
- Defectus doctrinae, Ecclesijs Indorum de-
bere cedere. Cap. 14. fol. 56. b.
- De reformatione clericorum communi-
ter. Cap. 15. fol. 57.
- De habitu clericorum. Cap. 16. fol. 58.
- De Ludo. Cap. 17. fol. 59.
- Ne clerici fœminas comitentur, aut laicis
inseuiant. Cap. 18. fol. 59. b.
- De cohabitatione mulierum, & concubi-
natu. Cap. 19. fol. 60.
- Ne in scenicis, clerici, aut monachi agan-
tur. Cap. 20. fol. 61.
- Ne clerici decimarum conductores sint.
Cap. 21. fol. 61. b.
- De studio clericorum. Caput 22. folio
61. b.

Ne

INDEX.

- Ne venationibus, & aucupijs clerici studeant.* Cap. 23. fol. 62.
- Ne tabacum presbyteri sumant ante Missam.* Cap. 24. fol. 62. b.
- Ut diebus festis ad ecclesias clerici conveniant.* Cap. 25. fol. 62. b.
- De officio diuino ab omnibus capitularibus persoluendo.* Cap. 26. fol. 63.
- De precibus Matutinis, & Salve Regina.* Cap. 27. fol. 63. b.
- Ne prebendam obtinentes à sua ecclesia absint.* Cap. 28. fol. 64.
- De scolastico, & cantore Cathedralium.* Cap. 29. fol. 64. b.
- De capellanijs.* Cap. 30. fol. 63.
- De œconomis Ecclesiarum.* Cap. 31. fo. 65.
- De habitu eremitarum.* Cap. 32. fol. 65. b.
- De sanctimonialium bonis.* Caput 33. fol. 65. b.
- De visitatione sanctimonialium.* Caput 34. fol. 66.
- De collocutorijs sanctimonialium.* Cap. 35. fol. 66. b.

De

INDEX.

De dote non augenda ob defectum natalium. Cap. 36. fol. 67.

Libros prophanos, & lasciuos uitandos. Cap. 37. fol. 67. b.

Ut fœmina Ecclesias frequentent, & ibi modeste segerant. Cap. 38. fol. 68.

Ut medici confessionem aegrotis illico iniungant. Cap. 39. fol. 68. b.

Dies festos seruandos. Cap. 40. fol. 68. b.

Ab esu carniū abstinendum, diebus ab ecclesia prescriptis. Cap. 41. fol. 69.

Pratoribus Indorum, non esse tanquam Episcopis obuiam procedendum. Cap. 42. fol. 69. b.

De privilegijs ecclesiarum. Cap. 43. fol. 69. b.

De confraternitatibus. Cap. 44. fol. 70.

Indictio futura Sessionis. fol. 70. b.

Anticipatio Sessionis. fol. 71.

N

ACTIO

INDEX.

ACTIO QVARTA.

- Q**Vibus sit committenda visitatio.
Cap. 1. fol. 71. b.
- De procuratione visitorum. Capus 2.
fol. 72.
- De modo procedendi in visitatione. Cap.
3. fol. 72. b.
- De modestia, & sobrietate Visitoribus
obseruanda. Cap. 4. fol. 73.
- De visitatione fabrica, & ornamentorū.
Cap. 5. fol. 74.
- Quomodo, & quanto Indorum testimo-
nium sit recipiendum. Cap. 6. fol. 74.
- Indorum crimina ad forum ecclesiasti-
cum spectantia, corporali potius, quam
spirituali pœna, esse punienda. Cap. 7.
fol. 75.
- De moderatione seruanda in punitione
Indorum. Cap. 8. fol. 76. b.
- De obseruantia dierum festorum. Cap. 9.
fol. 77.

De

INDEX.

De reliquijs Sanctorum. Caput 10. fol.
78.b.

De Missali, & processionibus. Cap. 11.
fol. 78.b.

De decimis. Cap. 12. fol. 79.

Ut matrici cetera ecclesia deferant. Cap.
13. fol. 79.b.

De editis publicis. Cap. 14. fol. 79.b.

De taxis Episcopalibus. Cap. 15. fol. 80.

Ne prater Episcopi collationem paro-
chiam quisquam suscipiat. Cap. 16.
fol. 80.b.

De examinadoribus ab Episcopo depu-
tandis. Cap. 17. fol. 80.b.

Indos non esse deferendos propter celebri-
tates urbium. Cap. 18. fol. 81.

Ut beneficiati Rectores parochiarum iu-
uent. Cap. 19. fol. 81.b.

De quarta funerali, & portione Canoni-
ca. Cap. 20. fol. 81.b.

Ne in appellationibus originalia acta
tradantur. Cap. 21. fol. 82.

De procuratore cleri. Cap. 22. fol. 82.b.

INDEX.

*Testes Synodales esse deputandos. Cap.
23. fol. 82. b.*

*De publicandis, & seruandis in quanis
diœcesi decretis huius Synodi. Cap. 24.
fol. 83.*

*Ad quem pertineat in sede vacante, pu-
blicitio huius Synodi. Cap. 25. fol. 84.*

ACTIO QUINTA.

*DEclaratio quorundam capitum supe-
rioris Synodi. Cap. 1. fol. 85. b.*

*De summario superioris Concilij. Cap. 2.
fol. 86. b.*

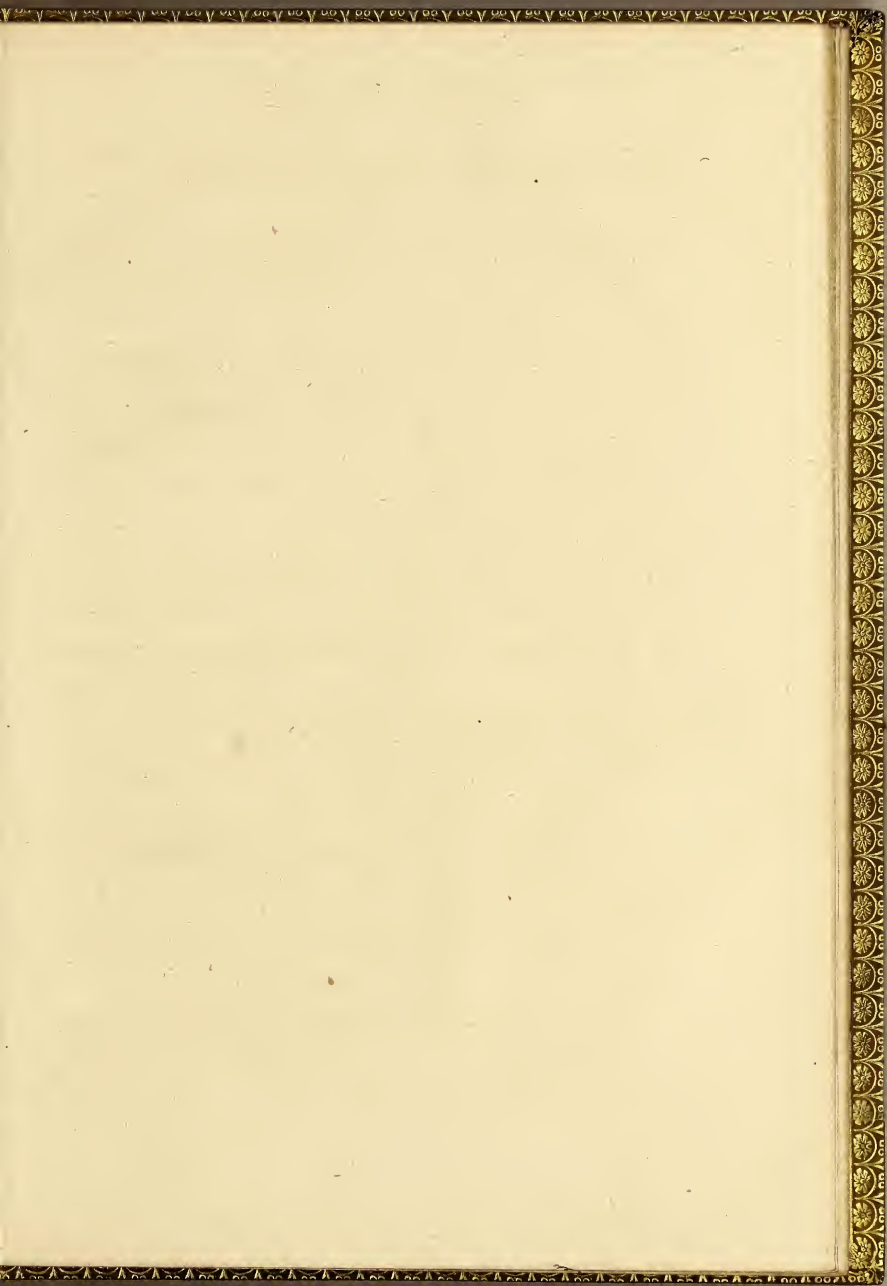
De confessionario. Cap. 3. fol. 86. b.

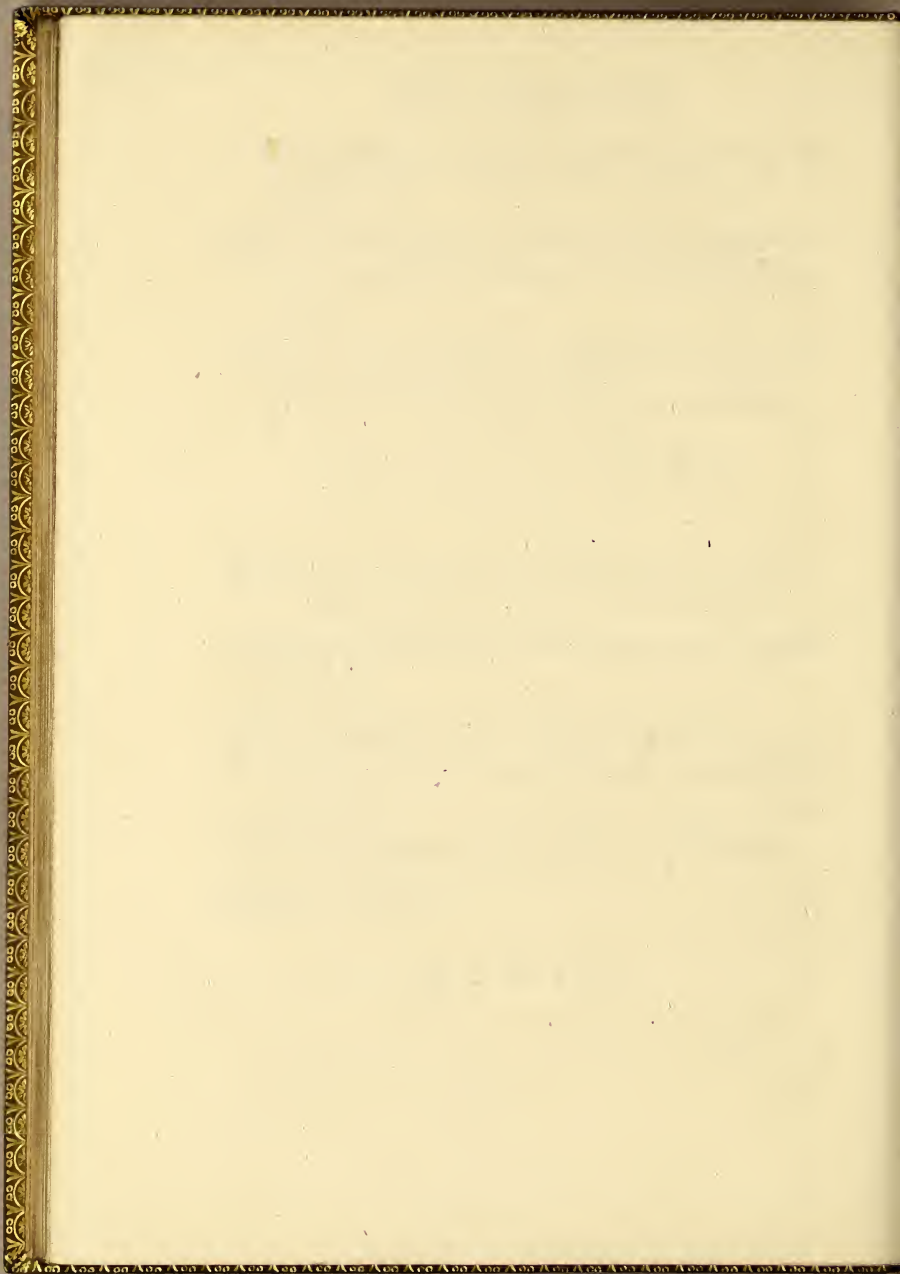
*Ut Indi politicè viuere instituantur. Cap.
4. fol. 87.*

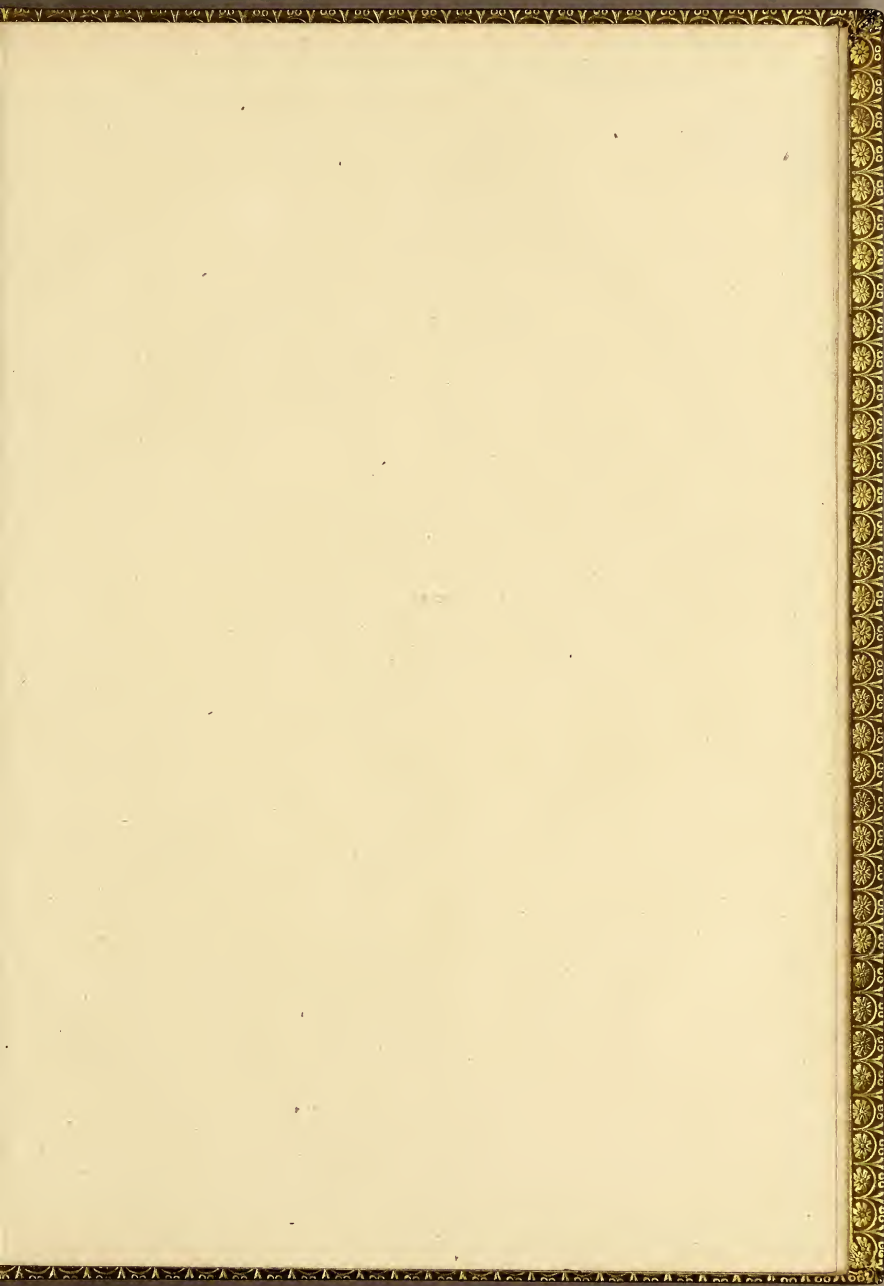
De cultus diuini cura. Cap. 5. fol. 87. b.

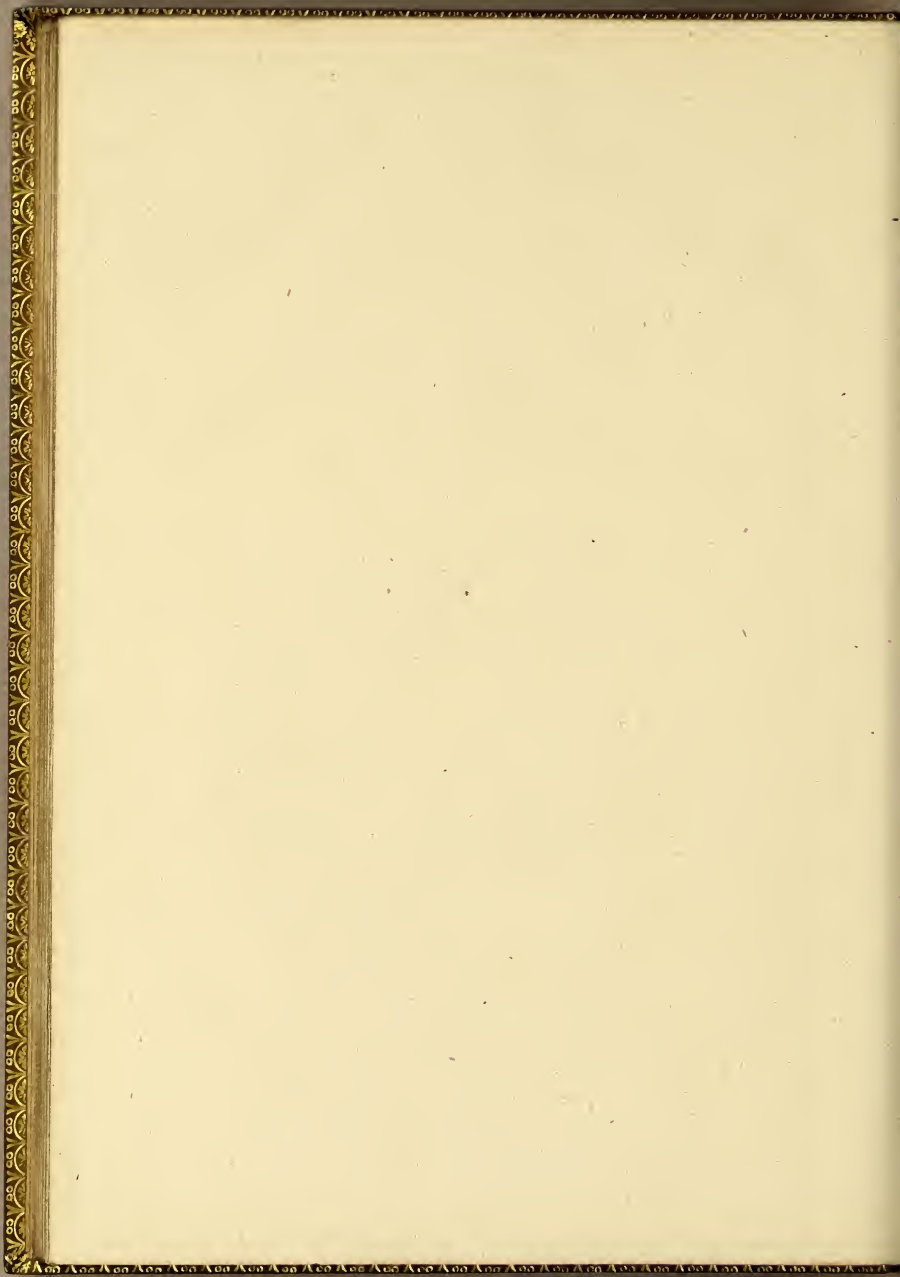
Caput 6. fol. 88.

FINIS.

binding F.126

-BAGIA

C361021

c

